CATHERINE RYAN HYDE

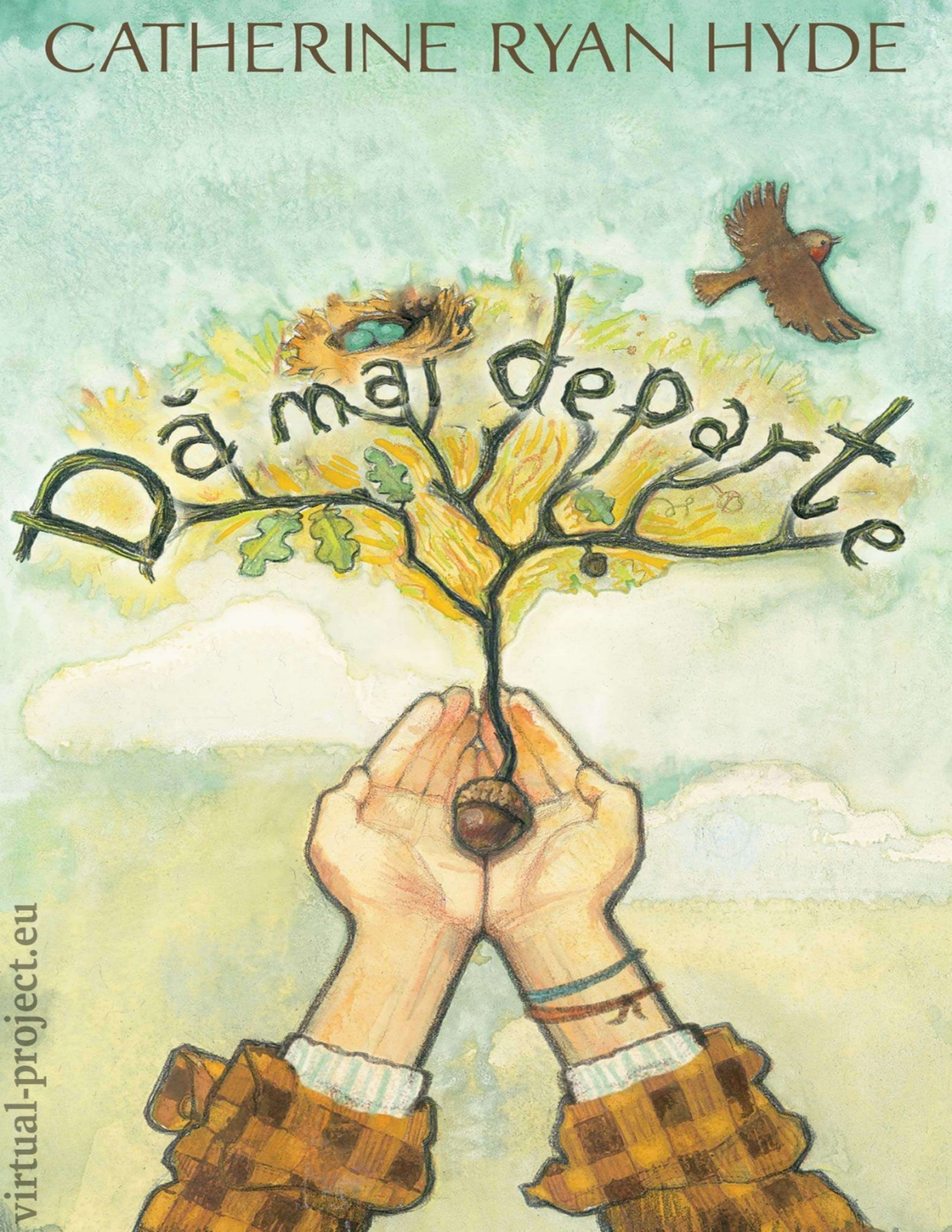

virtual-project.eu

CATHERINE RYAN HYDE
DĂ MAI DEPARTE

Original: *Pay It Forward* (2014)

Traducere de Mihaela Apetrei

Pandora - 2016

Nota autoarei Catherine Ryan Hyde asupra ediției pentru „tineri cititori”

Cartea pe care o ții în mână a devenit ficțiune istorică. Acțiunea ei se petrece în anii ’90, când Clinton candida pentru prima dată la președinție. La vremea aceea, ziarele constituiau încă principalul mijloc de informare și nimeni nu avea telefon mobil.

Îmi imaginez că va fi o experiență interesantă pentru cititorii acestei ediții, mulți dintre ei încă nenăscuți pe-atunci.

Dar, la momentul la care am scris-o, nu era ficțiune. Atunci când am schițat ediția originală a cărții „Dă mai departe”, chiar *erau* anii ’90. De fapt, ideea cărții mi-a răsărit pentru prima dată în minte cam cu douăzeci de ani mai devreme.

Și iată cum a început totul.

Era 1978. Mă aflam la volanul mașinii mele, un Datsun vechi și prost întreținut (în traducere pentru cei tineri: Nissan), într-un cartier rău famat, în toiul nopții.

Eram singură.

Era numai vina mea că mașina se afla într-o stare atât de proastă. În 1978 eram tânără. Și, la anii ăia, aveam o teorie. Credeam că era mai ieftin să mergi cu mașina așa *decât* s-o duci la mecanic. Oamenii râdeau când le spuneam teoria mea, dar pentru mine părea foarte logic. Mecanicul te costă bani, nu-i așa? De aia, dacă nu te duci, faci economii. *Corect?* Este gândirea tipică a proaspeților șoferi și una dintre acele teorii care funcționează foarte bine până într-o zi, când nu mai funcționează deloc.

Și aia a fost ziua.

Am ajuns la indicatorul „stop” de la capătul bretelei de intrare pe autostradă. Am apăsat frâna și motorul a murit. Poate că sună ciudat pentru voi, dar motorul murea de fiecare dată când luam piciorul de pe accelerație. Asta se întâmplă când nu-ți duci niciodată mașina la mecanic.

Am pus mâna pe cheie, să-l pornesc iar, și tot sistemul electric al mașinii a cedat. Faruri, poziții… terminate. Și iată cum m-am trezit într-un cartier rău famat, în toiul nopții, *în întuneric.*

Apoi am zărit un firicel de fum.

Fie că ați trăit sau nu asta pe propria piele (și sper să nu vi se întâmple niciodată), știți probabil că, atunci când te afli într-un cartier rău famat, în toiul nopții, simți că ai toate motivele din lume să rămâi în mașina ta, cu toate ușile blocate. Până în momentul în care mașina se umple de fum. Asta ar putea fi definiția de dicționar a expresiei „între ciocan și nicovală".

M-am repezit afară. În zona aceea nu tocmai bună. Singură.

Sau, cel puțin, așa am crezut.

Mi-am ridicat privirea și am văzut doi bărbați, doi străini, alergând spre mine. Foarte repede. Unul dintre ei avea în brațe o pătură.

Multe gânduri mi-au trecut atunci prin minte. La început, m-am gândit că *nici măcar nu mi-am făcut testamentul.* Apoi mi-am dat seama că n-ar fi avut sens, din moment ce oricum n-aveam nimic de lăsat moștenire. În afară de mașină. Care era în flăcări.

Probabil mi-au trecut și altele prin cap. Dar pot să vă spun că a existat sigur un lucru la care nu m-am gândit: salvarea mea. Ideea nebună că poate oamenii ăștia veneau să mă salveze nu era, din păcate, nicăieri pe lista mea.

Unul dintre bărbați a trecut în grabă pe lângă mine și a deschis din interior capota mașinii. Celălalt, bărbatul cu pătura, a ridicat capota, s-a aplecat cu tot trupul peste motorul meu arzând și l-a stins, numai cu pătura și cu mâinile goale.

Aș vrea să mă opresc puțin aici, ca să subliniez un lucru. Cu mâinile *lui* goale. Motorul *meu.* Nu-i așa că asta-i o combinație fascinantă între doi oameni complet necunoscuți? Așa cred și eu.

Chiar când reușiseră să stingă focul, au apărut și pompierii. Și habar n-am cine i-o fi chemat. Când vorbesc în fața claselor de tineri elevi, și o fac adeseori, aceștia presupun mereu că cineva trebuie să fi avut un telefon mobil la el și poate n-am observat. Nu. Nu în 1978. Pe atunci, nimeni n-avea telefon mobil. Asta se întâmpla în vremurile în care existau telefoane de urgență pe autostrăzi. (Cred că mai există și acum, dar nu le băgăm în seamă, pentru că avem cu toții telefoane mobile.) Se pare că cineva trecuse spre autostradă, venind în urma noastră, a văzut ce mi s-a întâmplat și s-a oprit să sune la pompieri.

Acum și eu aș suna la pompieri, în mod sigur, pentru un străin. Sper că așa ar face cei mai mulți dintre noi. Pentru oricine altcineva. Dar oare m-aș lăsa cu tot trupul deasupra motorului arzând al mașinii altcuiva și aș stinge focul cu mâinile goale?

Aceasta este adevărata întrebare.

Când au ajuns pompierii, nu prea mai era mare lucru de făcut. Focul aproape că fusese stins. Așa că ne-au ajutat doar să împingem mașina din drum. Mi-au arătat de unde a pornit focul. (Nimic interesant.) Și mi-au explicat ce s-ar fi întâmplat dacă n-ar fi fost stins. (Trist, dar interesant.)

Vedeți voi, focul ar fi izbucnit de-a lungul liniei de alimentare. Și și-ar fi croit drum spre rezervor.

Atunci mi-am dat seama. Oamenii ăia doi nu îmi salvaseră doar mașina. Poate că-mi salvaseră viața. Și poate că, făcând asta, și-o riscaseră pe-a lor.

M-am întors să le mulțumesc, dar mi-am dat seama că își strânseseră deja lucrurile și plecaseră. În zăpăceala discuțiilor cu pompierii, dispăruseră. Iar eu nu observasem. Acesta a fost cel mai mare favor pe care l-am primit vreodată, și încă din partea unor necunoscuți. Și nici măcar nu le-am mulțumit.

Deci, ce faceți cu o favoare atât de mare, dacă nu o puteți întoarce? Cred că știți. Dacă nu știți, citiți și ce urmează după această introducere.

Mulți mă întreabă, ca reacție la această istorioară: „Deci, spui că, dacă acei doi bărbați nu s-ar fi oprit în noaptea aceea, toată treaba cu «dă mai departe» n-ar mai fi avut loc?” Iar eu le răspund: „Ba mai mult. *Dacă ei nu ar fi plecat fără să-și ia rămas-bun,* romanul *Dă mai departe* n-ar fi existat niciodată”. Și dacă n-ar fi existat romanul, n-ar mai fi fost tradus în douăzeci și patru de limbi, în lumea întreagă, n-ar mai fi fost nici filmul, nici fundația, nici efervescența creată în lumea reală de această întâmplare. Dacă acei doi străini ar fi stat să le mulțumesc, le-aș fi aflat numele și le-aș fi trimis o felicitare de sărbători, în fiecare an, până la sfârșitul vieților noastre pământești. Și asta ar fi putut să mi se pară suficient.

Dar ei au plecat.

Uimitor, dar am reușit să repar mașina. Și m-am întors la condusul pe autostradă, ca să-mi rezolv treburile. Dar ceva s-a schimbat.

Eu m-am schimbat.

Dintr-odată, stăteam cu ochii pe marginea drumului, uitându-mă după careva rămas în pană sau care ar fi putut avea vreo problemă. Și știam că, dacă aș fi văzut pe cineva într-o astfel de situație, aș fi oprit. Și sigur că am oprit. Chiar dacă n-o mai făcusem până atunci.

Acea faptă bună mă schimbase.

Și pentru că mi se întâmplase mie, am început să fiu atentă, să văd dacă alte fapte bune îi schimbau și pe alții.

Și, aproape de fiecare dată, am văzut că așa se întâmpla. Am remarcat că micile acte de bunăvoință îi schimbă pe oameni câte puțin. Și am simțit că dovedisem deja faptul că o faptă bună îndeajuns de importantă poate schimba în întregime cursul vieții unui om. Dar, mici sau mari, încă mai vedeam faptele bune dând greș.

PROLOG

Octombrie 2002

Poate că voi avea și eu copii, într-o bună zi. Așa sper. Și, dacă voi avea, probabil că ei mă vor întreba ce rol am jucat eu în mișcarea ce a schimbat lumea. Și, pentru că nu mai sunt cel care eram odată, le voi spune adevărul. N-am jucat niciun rol. N-am făcut nimic. N-am fost decât tipul care stătea într-un colț și lua notițe.

Mă numesc Chris Chandler și sunt reporter de investigații. Sau, cel puțin, am fost. Până când am aflat că tot ceea ce facem are consecințe și că nu pot controla totul. Până când am aflat că eu nu pot schimba deloc lumea, dar că un băiat obișnuit, de doisprezece ani, se pare că poate s-o schimbe – în bine și pentru totdeauna – fără a se folosi de nimic altceva decât de propriul altruism, o idee bună și câțiva ani. Și un mare sacrificiu.

Și un strop de publicitate. Iar aici intervin eu.

Pot să vă spun cum a început totul.

A început cu un profesor care s-a mutat în Atascadero, California, ca să predea științe sociale{1} elevilor din primii ani de liceu. Un profesor pe care nimeni nu-l cunoștea prea bine, pentru că oamenii nu reușeau să treacă peste felul în care arăta. Pentru că era dificil să-i privești chipul.

A început cu un băiat care nu părea deloc așa deosebit, la prima vedere, dar care a reușit să vadă ce se afla dincolo de aspectul profesorului său.

A început cu o temă pe care acest profesor o mai dăduse de o sută de ori până atunci, fără niciun rezultat spectaculos. Dar acea temă, în mâinile acelui băiat, a dat naștere unei semințe gata să fie plantată și, după aceea, nimic n-a mai fost la fel în lume. Și nimeni n-ar mai fi vrut să fie la fel.

Iar eu vă pot spune ce s-a întâmplat. De fapt, o să vă spun o poveste care o să v-ajute să înțelegeți ce amploare au luat lucrurile.

Acum o săptămână, mi s-a oprit mașina chiar în mijlocul unei intersecții aglomerate și n-a mai pornit, oricât am încercat. Era oră de vârf și credeam că sunt în întârziere, îmi închipuiam că am ceva important de făcut, care nu suferea amânare. Așa că stăteam în mijlocul intersecției, holbându-mă sub capotă, ceea ce era un lucru prostesc, pentru că nu știu să repar mașini. Ce-

mi imaginam c-o să văd acolo?

Mă așteptam la asta. Era o mașină veche. Era dusă pentru totdeauna.

Din spate s-a apropiat de mine un bărbat, un străin.

— Hai s-o scoatem din drum, mi-a spus el. Așa. Te ajut s-o împingi.

Când hârbul – și noi înșine – am ajuns în siguranță în afara carosabilului, mi-a întins cheile mașinii lui. Un Acura frumos, argintiu, care n-avea mai mult de doi ani.

— Poți s-o iei pe a mea, a spus el. Facem schimb.

Nu mi-a dat mașina cu împrumut. Mi-a dat-o ca pe un dar. Și-a notat adresa mea, ca să-mi poată trimite certificatul de înmatriculare. Și l-a trimis; a ajuns chiar azi.

În viața mea a intervenit un mare act de generozitate, spunea biletul său, *așa că am simțit că aș putea să iau mașina ta veche și s-o folosesc la schimb. Pot foarte bine să-mi permit una nouă, deci de ce n-aș întoarce binele primit?*

Acesta este felul în care s-a transformat lumea. Nu, de fapt, este mai mult de-atât. A devenit chiar mai mult. Nu este doar o lume în care un bărbat complet necunoscut mi-a dăruit mașina lui. Este acea lume în care ziua în care am primit darul nu este substanțial diferită de celelalte zile. Această generozitate a devenit o stare de fapt. A devenit ceva obișnuit.

Așa că măcar atât înțeleg și eu, cât să povestesc: a început ca o temă pentru câteva puncte în plus la ora de științe sociale și s-a transformat într-o lume în care nimeni nu mai e flămând, nimănui nu-i mai este frig, nimeni nu rămâne fără serviciu, fără mijloc de transport sau fără bani.

Și totuși, mai întâi oamenii trebuie să afle mai multe despre asta. Cumva, nu e destul că un băiat adolescent a fost în stare să schimbe lumea. Cumva, trebuia să se știe de ce lumea se putea schimba chiar atunci, de ce nu s-ar fi putut schimba cu un minut mai devreme, ce a adus în plus Trevor acelui moment și de ce acel lucru era exact ceea ce-i trebuia clipei respective.

Iar asta, din păcate, este partea pe care n-o pot explica.

Am fost acolo. La fiecare pas al acelui drum. Dar atunci eram diferit. Nu înțelegeam cum stau lucrurile. Credeam că este doar o poveste și că povestea era singura care conta. Îmi păsa de Trevor, eram preocupat de munca mea, dar nu știam că munca aceasta va fi cu adevărat importantă abia când totul se va fi sfârșit. Voiam să fac o grămadă de bani. Am făcut o grămadă de bani. I-am dat pe toți.

Nu știu cine eram atunci, dar știu cine sunt acum.

Trevor m-a schimbat și pe mine.

Am crezut că Reuben are răspunsurile. Reuben St. Clair, profesorul de la care a pornit totul. Era mai apropiat de Trevor decât oricine altcineva, în afară, poate, de mama băiatului, Arlene. Iar Reuben înțelegea cum stăteau lucrurile, cred. Și mai cred că le dădea atenție.

Așadar, după toată întâmplarea, când treaba mea era să scriu cărți despre Mișcare, i-am pus lui Reuben două întrebări importante.

— Ce anume îl face pe Trevor diferit? am întrebat.

Reuben s-a gândit bine și apoi a răspuns:

— Chestia este că Trevor e exact la fel ca toți ceilalți, cu excepția acelei părți din el care e diferită.

Nici măcar n-am întrebat despre ce parte era vorba. Încă descopăr.

Apoi am întrebat:

— Când ai dat pentru prima dată această temă, de-acum celebră, te-ai gândit vreun moment că unul dintre elevii tăi chiar va schimba lumea?

Iar Reuben a răspuns:

— Nu, am crezut că toți o vor face. Dar poate că prin fapte mai mărunte.

Treptat, oamenii n-au mai avut nevoie să știe de ce. Ne-am adaptat rapid la schimbare, chiar dacă ne-am revoltat, ne-am ciondănit și am promis că nu aveam s-o facem niciodată. Dar toată lumea apreciază o schimbare, dacă este în bine. Și nimănui nu-i place să se cantoneze în trecut, dacă trecutul ăsta e urât și totul se termină cu bine, până la urmă.

Cel mai important lucru pe care îl pot adăuga din observațiile mele este următorul: faptul că știm că a început în împrejurări cu totul banale ar trebui să fie reconfortant pentru noi toți. Fiindcă dovedește că nu ai nevoie de prea multe ca să schimbi în bine lumea întreagă. Poți începe cu cele mai comune ingrediente. Poți începe cu lumea pe care o ai la îndemână.

CAPITOLUL UNU

Reuben

Ianuarie 1992

Femeia zâmbea atât de politicos, că el s-a simțit jignit.

— Dați-mi voie s-o anunț pe doamna directoare Morgan că sunteți aici, domnule St. Clair. O să vrea să discute cu dumneavoastră.

A făcut doi pași, apoi s-a întors.

— Adică îi place să discute cu toată lumea. Cu fiecare profesor nou-venit.

— Desigur.

Ar fi trebuit să se obișnuiască deja cu lucrurile astea.

După mai mult de trei minute, a revenit din biroul directoarei, zâmbind mult prea larg. Prea deschis. A observat că oamenii arată întotdeauna mult prea multă toleranță atunci când au probleme în a înțelege cu adevărat ceva.

— Intrați, domnule St. Clair. Vă poate primi acum.

— Mulțumesc.

Directoarea părea să fie cu vreo zece ani mai în vârstă decât Reuben, avea o coamă de păr negru, strânsă la spate, era o femeie albă, atrăgătoare.

— Mă bucur să vă cunosc față în față, domnule St. Clair.

Apoi a roșit, de parcă pomenirea cuvântului „față” ar fi fost o greșeală de neiertat.

— Vă rog, spuneți-mi Reuben.

— Reuben, da. Eu sunt Anne.

Îl întâmpinase cu o privire hotărâtă, directă, și nu păruse nicio secundă să fie încurcată de situație. Deci fusese pregătită de asistenta ei. Și, cumva, singurul lucru mai rău decât o reacție nepregătită era lipsa de reacție, prea evident pregătită.

Ura momentele acelea.

Directoarea i-a arătat scaunul, cu o mișcare a capului, și el s-a așezat.

— Nu sunt chiar ceea ce așteptai, nu-i așa, Anne?

— În ce sens?

— Te rog, nu face asta. Trebuie să-ți dai seama de câte ori am jucat într-o astfel de scenă. Nu mai suport să mă învârt în jurul unei chestiuni evidente.

Femeia a încercat să-l privească în ochi, așa cum ar face în mod normal cineva care i se adresează unui coleg, într-o conversație, dar nu a reușit să mențină contactul vizual.

— Știi că n-are nimic de-a face cu faptul că ești afro-american.

— Oh, da, a spus el. Știu asta. Știu exact cu ce are de-a face.

— Dacă îți imaginezi că postul tău este în vreun fel în pericol, Reuben, îți faci griji de pomană.

— Chiar ai discuția asta cu toți?

— Sigur că da.

— Chiar înainte de a intra prima dată la clasă?

Pauză.

— Nu neapărat. Dar m-am gândit că am putea discuta despre… ajustările inițiale.

— Te temi că înfățișarea mea i-ar putea speria pe elevi.

— Ce experiență anterioară ai în sensul ăsta?

— Cu elevii este mereu ușor, Anne. Momentul dificil este acesta. Întotdeauna.

— Înțeleg.

— Cu tot respectul, nu sunt sigur că înțelegi, a spus el. Cu voce tare.

∵

La fosta sa școală, în Cincinnati, Reuben avea un prieten pe care îl chema Louis Tartaglia. Lou avea un fel special de a începe prima oră într-o clasă nouă. Intra, în acea primă dimineață, cu o riglă în mână. Se arunca direct în gura lupului. Vedeți voi, elevilor le place ca mai întâi să testeze un profesor. Le cerea mereu să facă liniște, ceea ce nu obținea din prima. După ce număra până la trei, își ridica rigla deasupra capului și o plesnea cu atâta forță de catedră, încât o rupea în două. Jumătatea ruptă sărea cât colo, în spatele lui, se lovea de tablă și ateriza pe podea. Apoi, în liniștea apăsătoare care se așternea, spunea, simplu:

— Mulțumesc.

Și nu mai avea nicio problemă în clasă, după treaba asta.

Reuben îl avertizase că, într-o zi, o bucată avea să zboare în direcția nepotrivită și avea să lovească vreun elev, provocându-i necazuri cât casă, dar lucrurile funcționaseră întotdeauna așa cum era planificat, cel puțin din câte știa el.

— Totul ține de neprevăzut, i-a explicat Lou. Atât timp cât te consideră imprevizibil, tu ții hățurile.

Apoi, Lou îl întrebase cum proceda el ca să liniștească

O clasă nouă și neascultătoare, iar Reuben replicase că nu i se întâmplase niciodată una ca asta; nu fusese niciodată întâmpinat de altceva decât de o liniște mormântală și niciodată nu se gândise că ar fi previzibil.

— Oh! Așa e, spusese Lou, ca și când ar fi trebuit să-și dea seama.

Și ar fi trebuit.

⁘

Reuben stătea în fața lor, pentru prima dată, deopotrivă recunoscător și indignat de tăcerea lor. Dincolo de geamurile din dreapta lui se întindea California, un loc unde nu mai fusese niciodată. Copacii erau diferiți; cerul nu-i amintea de iarnă, așa cum se întâmpla când începuse lungul său drum din Cincinnati încoace. N-ar fi putut spune că Cincinnati fusese cu adevărat casa lui, pentru că nu era așa. Și nici n-avea cum să fie. Iar el obosise să se simtă precum un străin.

A făcut rapid o numărătoare în minte, locuri pe un rând, număr de rânduri.

— Văd că sunteți cu toții aici, a spus, așa că o să renunțăm să strigăm catalogul.

Vorbind, parcă rupsese o vrajă, elevii s-au mișcat puțin, s-au privit unii pe alții. Au șoptit peste culoarele dintre bănci. Nici mai bine, nici mai rău decât de obicei. S-a întors ca să-și scrie numele pe tablă. *Domnul St. Clair.* De asemenea, a scris dedesubt și *Saint Clair*, ca să-i ajute să pronunțe corect. Apoi s-a oprit înainte de a se întoarce iar cu fața spre ei, așa încât să le lase timp să-i termine de citit numele.

În mintea lui, în planul lui, se gândea să înceapă direct cu tema. Dar ideea s-a năruit în el ca o dună de nisip care se prăbușește. El nu era Lou, iar câteodată oamenii aveau nevoie ca mai întâi să-l cunoască. Câteodată era destul de înfricoșător el însuși, înainte chiar să apuce să-și expună ideile.

— Poate că ar trebui să petrecem această primă zi, a spus, stând de vorbă. Pentru că nu mă cunoașteți deloc. Putem începe prin a discuta despre aparențe. Ce simțim față de oameni din cauza felului în care arată. Nu există reguli. Puteți spune orice doriți.

Se pare că nu-l crezuseră la început, pentru că spuneau aceleași lucruri pe care le-ar fi spus și cu părinții de față. Spre dezamăgirea lui. Apoi, într-un fel care ar fi trebuit să fie o încercare de a face o glumă, un băiat din

ultimul rând l-a întrebat dacă era pirat.

— Nu, a răspuns. Nu sunt. Sunt profesor.

— Credeam că numai piraţii poartă un petic pe ochi.

— Poartă şi oamenii care şi-au pierdut un ochi. Dacă sunt sau nu piraţi, n-are nicio importanţă.

* * *

Sala de clasă s-a golit, spre uşurarea lui, şi când şi-a ridicat privirea, a zărit un băiat stând în faţa catedrei. Un băiat alb, subţirel, cu părul foarte negru, poate pe jumătate hispanic, care i-a spus:

— Salut.

— Bună.

— Ce-ai păţit la faţă?

Reuben a zâmbit, ceea ce era un lucru rar pentru el, căci era conştient de asimetria chipului său. A tras un scaun alături, astfel încât băiatul să se poată aşeza în faţa lui, şi i-a făcut semn să ia loc, iar acesta i-a urmat îndemnul, fără ezitare.

— Cum te cheamă?

— Trevor.

— Trevor şi mai cum?

— McKinney. Te-am supărat cumva?

— Nu, Trevor. Nu m-ai supărat.

— Mama spune că nu trebuie să-i întrebi pe oameni lucruri de genul ăsta, pentru că s-ar putea să-i rănești. Spune că ar trebui să te porţi ca şi când n-ai fi observat.

— Ei bine, ceea ce nu ştie mama ta, Trevor, pentru că n-a fost niciodată în pielea mea, este că şi dacă te porţi ca şi când n-ai fi observat, eu tot ştiu că ai făcut-o. Şi apoi te simţi stânjenit că nu poţi vorbi despre ceva la care vă gândiţi amândoi. Înţelegi ce vreau să zic?

— Cred că da. Aşadar, ce s-a întâmplat?

— Am fost rănit în război.

— În Vietnam?

— Exact.

— Şi tata a fost în Vietnam. Zicea că a fost un coşmar.

— Înclin să fiu de acord. Chiar dacă am fost acolo doar şapte săptămâni.

— Tata a fost trei ani.

— A fost rănit?

— Poate, puţin. Cred că îl doare un genunchi.

— Eu trebuia să stau doi ani, dar am fost rănit atât de grav, încât m-am întors acasă. Așa că, într-un fel, am fost norocos că n-a mai trebuit să stau și, într-un fel, și tatăl tău a fost norocos că nu a fost rănit mai rău. Dacă înțelegi ce vreau să spun.

Puștiul nu părea că ar înțelege.

— Poate că într-o zi o să-l cunosc pe tatăl tău. Poate la întâlnirea cu părinții.

— Nu prea cred. Nu știm unde este. Ce ai sub peticul ăla?

— Nimic.

— Cum ar putea să nu fie nimic?

— Arată ca și când acolo n-ar fi fost niciodată nimic. Vrei să vezi?

— Îți dai seama!

Reuben și-a ridicat peticul de pe ochi.

Nimeni nu părea să-și dea seama ce voia să spună prin „nimic”, până când nu vedea. Nimeni nu părea pregătit pentru șocul lui „nimic” într-un loc în care toți cei întâlniți până atunci aveau un ochi. Băiatul și-a retras puțin capul, apoi a aprobat. Cu puștii era mai ușor. Reuben și-a pus peticul la loc.

— Îmi pare rău pentru ce-ai pățit la față. Dar, știi, e numai pe-o parte. Cealaltă arată chiar bine.

— Îți mulțumesc, Trevor. Cred că ești primul care îmi face un compliment.

— Bine, la revedere.

— La revedere, Trevor.

Reuben s-a îndreptat spre fereastră și a privit spre peluza din față. S-a uitat la elevii care mergeau agale și vorbeau sau alergau pe iarbă, până când a apărut Trevor, tropăind pe scările din față, spre ieșire.

Era în firea lui Reuben să înfrunte un astfel de moment și nu s-ar fi putut întoarce la catedră nici dacă ar fi încercat. Trebuia să știe dacă Trevor aleargă la ceilalți băieți ca să se laude cu noua descoperire. Să-și ia banii din vreun pariu sau să spună vreo poveste pe care Reuben n-o putea auzi, ci doar și-o putea imagina din încăperea lui de la etajul al doilea, cu fața îmbujorată din cauza cuvintelor imaginare. Dar Trevor a tropăit pe lângă băieți fără să le arunce mai mult decât o privire și fără să se oprească să stea de vorbă cu ei.

Aproape că se făcuse timpul pentru cea de-a doua oră a lui Reuben. Așa că trebuia să fie gata, să se pregătească s-o ia din nou de la capăt.

FRAGMENT DIN *CEILALȚI OAMENI CARE AU STAT LA BAZA MIȘCĂRII*

DE CHRIS CHANDLER

Reuben

Nu e nimic monstruos sau grotesc la fața mea.

Pot să afirm asta cu o oarecare obiectivitate, fiind probabil singurul capabil de așa ceva. Sunt singurul care-și dă seama de asta, pentru că sunt singurul care îndrăznește, cu ajutorul unei oglinzi de bărbierit, să se holbeze fără rețineri.

Am suferit unsprezece operații, una peste alta, ca să fie reparat ceea ce era, la un moment dat, îngrozitor de distrus. Porțiunea care fusese ochiul meu stâng, osul pierdut și mușchiul de sub obraz și sprânceană au fost acoperite cu grijă cu piele de pe coapsă. Am îndurat numeroase grefe de piele și operații estetice. Numai câteva dintre acestea au fost necesare pentru sănătatea mea sau pentru buna funcționare a organelor. Cele mai multe au avut rolul de a mă transforma într-o persoană mai ușor de privit. Rezultatul final a fost o porțiune netedă de piele, fără urmă de ochi, ca și cum n-ar fi existat niciodată unul acolo; o pierdere importantă a mușchiului și a masei obrazului și gâtului; o distrugere evidentă a nervului din colțul stâng al gurii. Era mort, ca să spunem așa, și atârna. Însă, după mulți ani de logopedie, vorbirea îmi este destul de ușor de înțeles.

Așadar, într-un fel, pe oameni nu-i tulbură ceea ce văd pe chipul meu, ci mai degrabă ceea ce se așteaptă să vadă și nu găsesc acolo.

De asemenea, îmi folosesc la capacitate minimă mâna stângă, care s-a scurtat și s-a subțiat din cauza inactivității, și sunt surd de o ureche. Pentru că fața mea tinde să acapareze tot spectacolul, cred că oamenii observă rareori celelalte lucruri, înainte de a apuca să petreacă suficient timp alături de mine.

Am lucrat în școli, am trecut prin cancelarii, unde apariția celui mai mic plasture ar fi suscitat discuții și ar fi reclamat explicații:

— Richie, tu ce-ai pățit la mână?

Un braț pus în gips ar fi devenit o poveste spusă timp de șase săptămâni, înmulțit cu numărul de angajați.

— Ei bine, mă urcasem pe o scară, mă pregăteam să curăț burlanele…

Așa că era ciudat pentru mine ca nimeni să nu întrebe nimic. Dacă ar fi făcut-o, brusc, și aș fi fost obligat să repet povestea, s-ar putea să mă fi gândit că îmi plăcea mai mult situația dinainte. Dar nu mă deranja atât de mult faptul că *nu întrebau, ci* de ce *nu întrebau, de parcă eram o tragedie de nedescris, la fel de nouă și de șocantă pentru mine, cât eram și pentru ei.*

FRAGMENT DIN *JURNALUL LUI TREVOR*

Îmi place noul prof. Nu știu care-i treaba cu ceilalți din clasă. Nici măcar cu Joe, care-i prietenul meu. Se holbau cu toții la el, de parcă era venit din spațiu. Cel puțin Joe nu a râs când domnul St. Clair nu se uita la noi.

Și chestia ciudată e că lucrul la care mă gândesc cel mai mult nu este fața lui. Adică, a fost. La început. Dar apoi a început să vorbească și puteai să-ți dai cumva seama că toată lumea aproape s-a obișnuit. Puțin.

Iar apoi a scris tema pe tablă. A scris-o cu litere de tipar mari de tot, de parcă tabla țipa la noi.

GÂNDIȚI-VĂ LA O IDEE
CARE AR SCHIMBA LUMEA
ȘI PUNEȚI-O ÎN APLICARE

Frate, n-a mai fost niciodată așa de liniște în clasă.

În cele din urmă, Jamie, fata aia care de obicei e atât de timidă, a spus:

— Hm. Ce-i asta?

Domnul St. Clair i-a răspuns:

— Este o temă. Pentru puncte în plus la notă. Tăcere, în continuare.

Un băiat pe care-l cheamă Jack, mult mai tare decât mine și cu mult mai mulți prieteni, a întrebat:

— Adică trebuie să schimbăm lumea pentru ora de științe sociale? Nu-i puțin cam… greu?

— Adică trebuie să vă gândiți la o idee care ar putea schimba lumea și s-o puneți în aplicare. Dacă lumea se schimbă sau nu, asta

nu mai face parte din temă.

Apoi Arnie, căruia îi place să intre mereu în bucluc, a spus:

— Tot este cea mai grea temă pe care ne-a dat-o cineva, vreodată. Suntem doar nişte copii. Ce vreţi de la noi?

— Vreau să gândiţi, a spus domnul St. Clair. Primul cuvânt din tema asta este „a gândi”. Până acum, doar am discutat. Nu am gândit. Acestea fiind zise, dacă vi se pare prea greu, amintiţi-vă că este o temă pentru puncte în plus. Nu este obligatorie.

Dar eu ştiam deja cu certitudine că o voi face.

Am privit în jur, spre toţi copiii din clasă. La un moment dat, a trebuit să privesc peste umăr, fiindcă stăteam întotdeauna în primul rând. Cu toţii se uitau ţintă la fraza de pe tablă. Unii dintre ei păreau foarte concentraţi, dar încruntaţi. Şi atunci, doi dintre colegi şi-au mutat privirea şi au început să şuşotească între ei, de parcă era ceva amuzant.

M-am uitat la prietenul meu Joe, dar şi el părea complet confuz.

M-am întrebat dacă eram singurul care avea să încerce să rezolve tema asta. Şi, dacă da, de ce.

CAPITOLUL DOI

Arlene

Ricky nu a mai venit niciodată acasă, așa cum s-ar fi gândit ea, dar camioneta se întorsese. Doar că nu în felul în care se așteptase. Se dăduse peste cap de câteva ori; una peste alta, arăta mai rău decât se simțea ea. Doar că mergea. Mă rog, se târa. Una e să pornească și să duduie, alta chiar să ajungă undeva.

Oricât de tare o indigna acel Ford camionetă, care era oglinda stării ei de atunci, ar fi putut să treacă peste asta. Teoretic, ar fi putut. Era ceea ce o ținea trează noaptea. Mai ales acum, când își mai luase un serviciu, la Laser Lounge, ca să facă față cheltuielilor. Și din moment ce era vina camionetei că ea nu putea merge la culcare până la trei dimineața, ar fi putut măcar s-o lase să doarmă. În mod sigur nu cerea prea mult.

Și totuși, iat-o stând din nou la fereastră, cercetând pentru a doua oară felul în care lumina lunii aluneca pe conturul înfricoșător al vehiculului. Felul în care imaginea ei argintie se frângea acolo unde sărise vopseaua. Numai Ricky ar fi putut distruge în halul ăsta o camionetă, iar apoi să-și vadă de treabă. Cel puțin, putea să creadă în continuare că el își văzuse de treabă, din moment ce camioneta fusese găsită, iar Ricky nu.

Sfâșiat de coioți? Oprește-te, Arlene, încearcă să te abții.

Doar dacă, desigur, nu cumva se îndepărtase șchiopătând, nu cărat, poate se târâse spre un spital, poate plecase pe picioare, poate murise, departe de orice l-ar fi putut lega de o camionetă Ford, departe de orice legătură cu veștile de acasă.

Așa că ar fi putut exista un mormânt pe undeva, dar de unde să știe Arlene? Și chiar dacă ar fi știut, nu și-ar fi dat seama care este și unde se află. Chiar dacă ar fi cumpărat pentru Ricky flori din bacșișurile ei, ea și fiul ei, Trevor, n-ar fi știut niciodată unde să le așeze.

Florile pot fi un lucru rău, un gând rău, dacă nu știi nici măcar unde trebuie să le depui. Oprește-te, Arlene, încetează, întoarce-te în pat.

Și s-a întors, dar a căzut victimă unui vis în care Ricky trăia de luni și luni de zile chiar la marginea orașului și nu catadicsise s-o caute și să-i

spună unde este.

Ceea ce a făcut-o să meargă iar la fereastră și să blesteme rabla de camionetă, pentru că o ținea trează noaptea.

FRAGMENT DIN *JURNALUL LUI TREVOR*

Câteodată mă gândesc că tata n-a fost niciodată în Vietnam. Nici măcar nu-mi dau seama de ce cred asta. Pur și simplu, mi se întâmplă.

Tatăl lui Joe a fost în Vietnam și povestește tot felul de lucruri de-acolo. Și îți dai seama, doar din poveștile lui, că a fost într-adevăr în locul acela.

Mă gândesc că tata poate spune lucruri câteodată fiindcă el crede că oamenii vor fi mândri de el sau că li se va face milă de el.

Mamei îi pare rău de el că a trebuit să meargă în Vietnam. Zice că nu-i de mirare că are probleme. Așa că nu-i mai spun că eu cred că poate n-a fost niciodată acolo.

Domnul St. Clair este foarte tare. Nu-mi pasă de ce spune Arnie. Cred că este minunat și-o să fac o treabă atât de bună cu tema aia, încât domnului St. Clair nici măcar n-o să-i vină să creadă.

CAPITOLUL TREI

Jerry

Nu știa dacă era deja ora nouă, dar părea că ar fi. Patruzeci și opt de oameni se strânseseră la colț, fără să se mai pună și pe el la socoteală.

Un băiat de vreo doisprezece – treisprezece ani mergea pe o bicicletă, o cursieră veche, banală. Jerry era surprins că la rând nu se așezaseră mai mulți copii, pentru că puștilor le plac banii făcuți ușor. Lor și oricui altcuiva. Dar puștiul acela nu se purta de parcă ar fi venit și el tot pentru coada aia.

Băiatul a privit grupul de oameni. Grupul l-a privit pe el. Poate pentru că era primul, până acum, care nu-și lăsase privirea în pământ. Ochii copilului cercetaseră grămada, ca și cum i-ar fi numărat. Avea toată fruntea brăzdată de riduri, fiindcă stătea încruntat. Apoi a spus:

— Sfinte Sisoe. Sunteți toți aici pentru anunț?

A spus-o cumva oficial, iar câteva capete s-au ridicat. Ascultându-l, sau așa ceva. Gândindu-se că poate el știa ceva. Câțiva au dat din cap.

— Sfinte Sisoe, a spus din nou și și-a scuturat capul, îmi trebuie o singură persoană.

Jerry s-a îndreptat spre copil. Drăguț. Amabil, ca să nu-l sperie. Și l-a întrebat:

— Tu ai dat anunțul?

— Da, eu.

Și atunci au plecat aproape toți. Fie pentru că au crezut că nu aveau să câștige niciun ban, fie pentru că nu ar fi luat banii unui copil, Jerry n-ar fi putut spune care era motivul.

Băiatul a stat așa o vreme. Într-un fel ușurat, s-a gândit Jerry, pentru că acum mai rămăseseră doar zece sau unsprezece. O mulțime mai ușor de gestionat.

Jerry a întrebat:

— Deci, asta *e* o glumă?

— Nu, e pe bune. Am un traseu pe care distribui ziarul și fac din treaba asta treizeci și cinci de dolari pe săptămână, așa că vreau să-i dau cuiva. Care, de exemplu, să-și găsească un serviciu și, după o vreme, să nu mai

aibă nevoie de ei. Doar ca să aibă cu ce porni, înțelegi? De mâncare sau pentru ceva mai bun de îmbrăcat sau niște bilete de autobuz. Sau orice altceva.

Cineva din spatele lui Jerry, o voce de după umărul lui, a spus:

— Da, dar cine e ăla?

Mda. Asta era problema.

Copilul s-a gândit puțin. Apoi a spus că are niște hârtie în ghiozdan și le-a cerut tuturor să scrie de ce cred ei că ar trebui să primească banii.

Și, când a spus asta, au mai plecat șase.

Puștiul a zis:

— Mă întreb ce li s-o fi întâmplat.

Iar femeia fără dinții din față a răspuns:

— Ce te face să crezi că toată lumea știe să scrie?

Era limpede din privirea copilului că nu-i trecuse prin cap așa ceva.

DE CE CRED CĂ MERIT BANII,

DE JERRY BUSCONI

Ei bine, pentru început, n-o să spun că-i merit mai mult decât oricine altcineva. Pentru că cine ar putea s-o spună?

Nu sunt perfect și poate că alții ar spune că ei sunt. Iar tu ești un băiat isteț. Fac pariu că ești. Și o să-ți dai seama că ei îți vând gogoși. Eu sunt cinstit.

În ceea ce mă privește, câteodată am probleme. Numai din vina mea. Nu a altcuiva. Am pierdut câte ceva din cauza problemelor mele. O mașină, chiar dacă nu era prea grozavă. Și apartamentul. Și apoi m-am dus la pușcărie și nu mi-au păstrat locul la slujbă pentru când am ieșit de acolo.

Dar sunt o grămadă de lucruri pe care le-aș putea face. Mă pricep. Am lucrat la un cimitir de dezmembrat mașini vechi, în magazine de cosmetice, ba chiar și ca mecanic. Sunt un mecanic bun. Nu-i vorba că nu sunt. Dar înainte puteai să mergi zdrențăros și murdar. Pentru o slujbă de mecanic, asta nu avea importanță.

Însă acum vremurile sunt grele și mulți vin pentru același serviciu. Îmbrăcați bine, unii chiar cu un certificat care le arată calificările. Și ni se spune: „Completați formularul”. Ceea ce pot face. Pentru că, așa cum vezi, pot să scriu și să citesc destul de bine. Dar apoi ne

spun: „Treceți-vă numărul de telefon”. O să vă sunăm dacă ați primit slujba.

Dar tomberonul în care stau eu nu are telefon. Așa că le spun „abia m-am instalat”. Iar ei răspund: „Atunci trece adresa. O să-ți trimitem o scrisoare”.

Și atunci își dau seama. Că ești de pe stradă. Și cred că-și imaginează că ai probleme, chestii despre care nu știu nimic.

Și, ei bine, cred că am. Așa cum am zis.

Dar dacă aș avea șansa unui serviciu nou, n-aș mai strica totul așa cum am făcut înainte. Acum ar fi diferit.

Oricum, dacă mă alegi pe mine, n-o să-ți pară rău. Cred că asta-i tot ce pot spune.

Și, de asemenea, îți mulțumesc. N-am cunoscut niciodată un copil care să-și dea banii. Aveam și eu un job când eram de vârsta ta și cheltuiam banii pentru mine. Trebuie să fii un copil tare bun.

Cred că asta-i tot. Îți mulțumesc pentru timpul acordat.

Când Jerry a ridicat privirea, plecaseră cu toții, în afară de pușți.

CAPITOLUL PATRU

Arlene

Nu era nici măcar ora șapte. Cineva o zguduia de umăr și, fără să se fi trezit complet, știa din instinct că era băiatul ei.

— Mami? Te-ai trezit?

— Mda.

— Poate Jerry să intre, să facă un duș?

Femeia a clipit și a mijit ochii spre ceas. Mai avea o jumătate de oră de somn. N-ar fi trebuit să se întâmple nimic la ora asta. Poate doar un vis, și-atât.

— Cine-i Jerry?

— Prietenul meu.

Nu știa că Trevor să aibă vreun prieten cu numele Jerry, iar acum uitase de cererea inițială.

— Folosește-ți propria judecată. Eu mă trezesc abia într-o jumătate de oră.

Și-a înfășurat o pernă în jurul capului și ăsta a fost ultimul lucru pe care și l-a amintit până când a sunat alarma ceasului și a aruncat cu perna în el.

* * *

Câteva minute mai târziu, în timp ce așeza în fața băiatului un castron cu cereale, un străin pe care nu-l mai văzuse până atunci a apărut din hol în bucătărie. Era gata să strige, dar s-a simțit jenată să-și urmeze impulsul, poate și pentru că, dintre ei trei, ea părea singura cel puțin surprinsă.

Presupunea că bărbatul avea cel puțin patruzeci de ani, era scund, proaspăt ras, cu un început de chelie, și purta blugi nou-nouți și o cămașă din denim, care părea cam țeapănă.

— Ce mama dra… cine ești?

Bărbatul nu s-a grăbit să răspundă, așa că Trevor a spus:

— Este Jerry, mamă. Îți amintești că ai spus că poate veni să facă un duș?

— Am zis eu asta?

— Da.

— Când am zis?

— Chiar înainte să te trezești.

În tot acest timp, Jerry a rămas tăcut, fără să spună nimic în apărarea sa, dar nici măcar orice altceva, însă părea destul de deștept ca să-și dea seama când și unde nu era dorit, așa că a început să se furișeze ușor pe lângă perete, spre ușă.

— Vă mulțumesc frumos, doamnă, a spus el, cu mâna pe clanță, iar Trevor l-a întrebat, din toate prostiile pe care le putea spune un copil, dacă are nevoie de bani pentru autobuz.

Omul a scos un pumn de mărunțiș. Îl ținea de parcă erau medalii de război sau rubine, ceva mult mai important decât bănuții și centimele, asta-i sigur.

— I-am economisit, vezi? Din banii de haine.

Iar Trevor a răspuns:

— Sper să capeți slujba.

Apoi, după ce ușa s-a închis în urma lui, Trevor și-a ridicat privirea spre Arlene de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat și a spus:

— Știi că ai rămas cu gura căscată?

Dar când i-a văzut expresia de pe chip, și-a plecat ochii spre cerealele sale și s-a concentrat să-și toarne niște zahăr în castron.

— Trevor, ce dracu' a fost asta?

— Ți-am spus. Jerry.

— Și cine naiba e Jerry?

— Prietenul meu.

— N-am zis că poate să intre și să facă un duș.

— Ba da, ai zis. Ai zis să-mi folosesc propria judecată.

Nu-și amintea deloc să fi zis una ca asta, dar suna destul de posibil, căci așa ar fi răspuns dacă ar fi vrut într-adevăr să nu-i fugă somnul. Doar dacă băiatul nu era atât de isteț încât să știe deja ce-ar fi spus. Dar era prea devreme ca să aleagă între lucruri care se întâmplaseră și lucruri care s-ar fi putut întâmpla, așa că n-a mai zis decât atât:

— Dacă judecata ta îți spune să lași un bărbat necunoscut să intre în casa noastră ca să facă un duș, atunci cred că judecata ta are nevoie de o îmbunătățire.

Băiatul a încercat să susțină că omul nu era un străin, ci prietenul său, Jerry, dar Arlene nu s-a lăsat înduplecată. I-a spus numai să mănânce mai repede și să plece la școală și că nu mai voia să-l vadă pe Jerry în casă,

niciodată, în nicio împrejurare, în niciun caz, nici vorbă de așa ceva.

În clipa în care Trevor a ieșit pe ușă, i-a părut rău că nu apucase să-l întrebe de ce îi oferise lui Jerry bani de autobuz.

A mers direct la baie – pe care bărbatul o lăsase surprinzător de curată – și a început să dezinfecteze fiecare lucrușor.

∵

Trei zile mai târziu, poate patru, Arlene a ajuns acasă după ce lucrase până la trei dimineața la Laser Lounge și a descoperit pe cineva în drum, meșterind la lumina unei lanterne la camioneta hârbuită. Iar faptul că ea a parcat fix în fața casei n-a părut să-l oprească pe omul acela din lucru.

Se cam temea de situația asta, la cât de mult era plecată. De fiecare dată când venea cineva ca să cumpere piese de la camionetă, iar apoi pleca fără să ia nimic, se temea oarecum că acel om se va întoarce noaptea, ca să-și însușească ce-i trebuia. Și acum, uite.

A tras adânc aer în piept și a deschis ușa din spate chiar în drum, în dreptul bărbatului aplecat pe vine, care lucra la lumina unei lămpi de metal prinsă de bara de protecție. Și băgată în priză undeva, în garajul ei. Ceea ce a enervat-o și mai tare – că un amărât de hoț îi folosea și curentul electric ca să vadă mai bine când o jefuia de tot.

Omul a sărit cât colo și s-a întors s-o vadă, în întuneric.

— Eu sunt, a spus el.

— Eu, cine?

— Jerry.

Oh, își spuse Arlene. *Jerry. Grozav.*

— Ce iei din camioneta mea?

— Totul, doamnă. Stivuiesc piesele în garaj. Trevor mi-a spus că vreți s-o vindeți pe bucăți. În felul ăsta, luați mai mulți bani pe ele. Știați lucrul ăsta? Trebuie să reduceți prețul dacă oamenii trebuie să-și dezasambleze singuri piesele.

— Deci încercai să mă ajuți, a spus ea, cu aerul că nu credea deloc.

— Da, doamnă.

— La trei dimineața.

— Da, doamnă. Mi-am găsit de lucru pe timpul zilei, la Quicky Lube and Tune, la câțiva kilometri mai jos de Camino. Așa că, dacă e să v-ajut, trebuie s-o fac noaptea.

În întuneric nu putea să-i zărească fața, așa cum i-ar fi plăcut, dar vocea lui suna destul de credibil și tot incidentul ăsta începea s-o cam irite. I-a luat

lanterna și a plecat spre garaj, ca să vadă cu ochii ei. Rânduise piesele în ordine, alături de o portieră, o bară de protecție și de banchete. Apoi etichetase lucrurile cu ceva ce părea un creion cerat: *Pe partea șoferului. În față. În spate.*

A ieșit iar afară și a îndreptat lumina lanternei direct spre el. Bărbatul a ridicat o mână, ca să-și ferească ochii.

— Ți-am cerut eu ajutorul?

— Nu, doamnă. Dar ăsta-i un lucru la care mă pricep. Am lucrat la un cimitir de mașini vechi. Iar băiatul m-a ajutat mult de tot.

— Trevor ți-a dat bani?

— Da, doamnă. M-a ajutat să mă pun pe picioare. Știți, să mă curăț cât să capăt o slujbă. Cam așa ceva.

— Iar acum, că ai serviciu, o să-i dai banii înapoi?

— Nu, doamnă. Nu am voie. Trebuie să-i dau mai departe.

— „Să-i dai mai departe”? Ce dracu’ mai e și asta?

Era surprins că ea nu știa despre ce-i vorba. Și, între timp, totul se transformase într-o discuție normală, în care Arlene nu mai era pe o poziție de superioritate, iar faptul că nu mai era furioasă pe el o deranja și mai tare.

— Nu știți despre asta? Tre’ să vorbiți cu el. Mă mir că nu v-a zis. E ceva ce face pentru ora de științe sociale. Totuși, el poate să vă explice mai bine. Știți, dacă aveți zece dolărei ca să închiriați un troliu, scot motorul, îl pun pe niște butuci și-l acoperim cu o prelată. Economisiți o grămadă.

— Nu vreau să te superi, dar i-am spus lui Trevor că nu mai vreau să te văd prin preajma casei.

— Credeam că i-ați zis că nu vreți să mă vedeți *în* casă.

— Care-i diferența?

— Ei bine, diferența este că e una să fii în casă. Și alta în afara ei.

— Te rog să mă scuzi. Cred că ar fi bine să mă duc să am o discuție cu băiatul meu.

Dar Trevor era atât de adormit, că tot ce-a putut spune a fost: „Bună, mami!” și „E totul în regulă?”, iar când ea i-a spus că Jerry era pe alee dezmembrând camioneta, el a răspuns: „Foarte bine”.

Și ea nu s-a putut supăra. Era exact ca tatăl lui în privința asta.

∵

Pentru că este întotdeauna mai ușor să-ți verși nervii pe un străin, Arlene s-a dus la Trevor la școală, să discute despre treaba asta cu domnul St. Clair. La prima oră, înainte de începerea cursurilor de dimineață, a venit direct în

biroul lui, sperând că nu va da peste Trevor și că el nici nu avea să afle vreodată că trecuse pe-acolo. Doamna de la cancelarie i-a spus să urce.

A deschis ușa clasei și a intrat pe jumătate, dar apoi s-a oprit și toată furia aia pe care o avea în ea s-a evaporat. Pentru că nu mai văzuse niciodată un om cu jumătate de față. Era unul dintre lucrurile alea care îți iau un minut ca să te obișnuiești cu ele. Și știa că, dacă o să-i ia fie și un minut în plus, el va observa că ea a văzut cicatricea aia îngrozitoare, ceea ce ar fi fost de-a dreptul necioplit. Pe drum spre școală, întreaga scenă se derulase foarte clar în mintea ei, cu ea furioasă, vorbind bine, ba chiar foarte bine.

A străbătut încăperea, direct spre catedră. Bărbatul aștepta s-o audă spunând ceva.

— Ce înseamnă „dă mai departe”?

— Poftim?

— Expresia asta. „Dă mai departe”. Ce înseamnă?

— Nu înțeleg. Ce înseamnă?

— Dumneavoastră ar trebui să-mi spuneți mie.

— Mi-ar plăcea s-o fac, doamnă, dacă aș ști. Dacă nu vă supărați că vă întreb, cine sunteți?

— Oh, am uitat să mă prezint? Scuzați-mă. Sunt Arlene McKinney.

A întins mâna, iar el i-a strâns-o. Încercând să nu-l privească în față, femeia a observat că mâna stângă îi era cumva deformată, nu avea dimensiuni normale, ceea ce a făcut-o să se înfioare pentru o secundă.

— Fiul meu este la ora dumneavoastră de științe sociale. Trevor.

Pe fața lui s-a ivit ceva, o recunoaștere pozitivă, ceea ce, având legătură cu băiatul ei, a făcut-o să-i placă un pic de omul ăsta.

— Trevor, da. Îmi place Trevor. Este foarte cinstit și direct.

Arlene a încercat să râdă un pic sarcastic, dar nu i-a ieșit decât un mârâit, un grohăit de porcușor, care a făcut-o să roșească.

— Da, așa e el. Doar că dumneavoastră spuneți că-i un lucru bun.

— Este, eu așa zic. Acum, ce-i cu treaba asta, „dă mai departe”? Ar trebui să știu ceva despre asta?

De fapt, ea sperase la un râs, un zâmbet, ceva dincolo de manierele lui profesionale, formale; un sentiment neplăcut se năștea în ea la vederea domnului St. Clair, care o privea de sus într-un fel pe care nu l-ar fi putut niciodată explica.

— Are de-a face cu o temă pe care le-ați dat-o. Așa a spus Trevor. A spus

că era un proiect pentru ora de științe sociale.

— Ah, da. Tema.

S-a deplasat spre tablă, în timp ce ea s-a ferit din calea lui, de parcă un vânt puternic ar fi bătut în jurul bărbatului, împiedicând-o să se apropie mai mult.

— O s-o scriu și pentru dumneavoastră, exact cum am scris-o pentru elevi. Este foarte simplă.

Și a scris.

GÂNDIȚI-VĂ LA O IDEE
CARE AR SCHIMBA LUMEA
ȘI PUNEȚI-O ÎN APLICARE

A pus creta jos și s-a întors spre ea.

— Asta-i tot. Acest „dă mai departe” trebuie să fi fost ideea lui Trevor.

— Asta-i tot? Asta-i tot?

Arlene simțea cum îi pulsează sângele în urechi și cum crește acea pură, mulțumitoare furie pe care venise să și-o verse aici.

— Tocmai le-ați cerut să schimbe lumea. Asta-i tot. Ei bine, sunt bucuroasă că nu le-ați dat nimic dificil de făcut.

— Doamnă McKinney…

— Acum, ascultați aici. Trevor are doisprezece ani. Iar dumneavoastră vreți ca el să schimbe lumea. N-am auzit o prostie mai mare.

— În primul rând, este o temă opțională. Pentru puncte în plus. Dacă vreunui elev i se pare prea dificil, poate să nu participe. În al doilea rând, ceea ce vreau de la ei este să-și reanalizeze rolul pe care-l au în lume și să se gândească la modalitățile în care cineva ar putea schimba ceva. Este un exercițiu foarte sănătos.

— La fel este și să urci pe Everest, dar ar putea fi prea mult pentru micuții ăștia. Știți că Trevor a luat sub oblăduire un boschetar și l-a adus acasă? Un boschetar. Un străin. Tipul ăsta ar putea avea probleme despre care nici n-avem habar. Cam ce-ați sugera să fac în legătură cu necazurile pe care mi le-ați făcut?

— Vă sugerez să stați de vorbă cu Trevor. Explicați-i regulile casei. Spuneți-i că strădaniile lui în legătură cu acest proiect intră în conflict cu siguranța familiei. Vorbiți cu el, nu?

— Ce întrebare e asta? Sigur că vorbesc cu el.

— Mi se pare ciudat că ați bătut tot drumul până aici ca să aflați ce înseamnă „dă mai departe”. Când Trevor ar fi putut să vă explice.

Să părăsească încăperea devenea o opțiune tot mai tentantă.

— Cred că a fost o greșeală.

Evident, nu obținuse nimic venind aici.

— Doamnă McKinney?

Vocea lui a aruncat-o câțiva pași înapoi, într-o încercare de a ajunge într-o zonă de siguranță și libertate.

Aproape că nu s-a oprit din mers, dar nu era în natura umană să ignore ceva de genul ăsta, ca un telefon care tot sună. S-a răsucit în loc, ca să-l privească în față pe omul acela care îi displăcea cu totul dintr-odată.

— Ce e?

— Sper să mă iertați că vă întreb asta. Tatăl lui Trevor a murit?

Arlene a clipit, de parcă fusese plesnită peste față.

— Nu. Sigur că nu. *Sper că nu.* Așa v-a spus Trevor?

— Nu. A spus ceva ciudat. A zis „nu știm unde este”. M-am gândit că poate este un eufemism.

— Ei bine, chiar *nu* știm unde este.

— Oh. Atunci, îmi pare rău. Doar mă întrebam. De-acum năucită de-a dreptul, Arlene s-a repezit spre ușă și nimic n-ar mai fi putut-o opri. Ce modalitate de a te simți complet idioată.

Nu doar că tocmai recunoscuse că tatăl copilului ei nici măcar nu trimisese acasă o felicitare de Crăciun, dar acum trebuia să caute un dicționar și să înțeleagă ce însemna cuvântul „eufemism”. Să vadă de ce anume tocmai fusese acuzat fiul ei.

Să sperăm că nu fusese vreo insultă – era singurul lucru la care se putea gândi.

FRAGMENT DIN *JURNALUL LUI TREVOR*

Uneori cred că această idee va fi minunată. Și poate chiar așa e. Dar, alteori, îmi amintesc și de alte lucruri despre care am crezut că vor fi minunate. Ca atunci când eram mic. Când aveam zece ani, sau pe-acolo. Iar acum, când am crescut, văd că erau numai idei proaste. Așa că mă gândesc: Dacă s-ar strica toată treaba? *Atunci, domnul St. Clair n-ar mai fi deloc impresionat de mine. Aș privi îndărăt și aș spune:* Băiete, prost am fost.

E chiar dificil să știi dacă o idee e bună, cât timp crești încă și ideile astea nu stau liniștite, și nici tu.

Mamei nu-i place de Jerry. Deloc. Ceea ce e caraghios, pentru că se aseamănă mult cu tata. Cu excepția faptului că tata e mai curat. Dar dacă mama l-ar lăsa pe Jerry în casă, și el ar fi mai curat. Poate că dacă nu l-ar fi lăsat pe tata înăuntru și el ar fi arătat la fel ca Jerry. Poate că, oriunde s-ar afla, deja arată astfel.

CAPITOLUL CINCI

Jerry

Tocmai se pregătea să se ducă la culcare, când a apărut și ea. Ca să-l verifice.

Abia terminase camioneta. Demontase și motorul. Nu chiar din suportul lui, dar îl curățase de tot fumul ăla și desprinsese firele. Fusese destul de lucru. Nu ca altă dată.

Iar apoi intrase în garaj. Așternuse într-un colț un covor oriental. Lângă perete. Abia închisese ochii.

Ea intrase și aprinsese luminile. Îl făcuse să clipească.

— Eu sunt, doamnă. Jerry. Luam o scurtă pauză. Un pui de somn. Apoi mai am ceva de făcut la camionetă.

— Știu că te-ai aciuat aici, în garajul meu.

— Nu, doamnă. Doar trag un pui de somn.

— Atunci, unde stai?

— Mai încolo, la magazinul la care lucrez. Mă lasă să dorm pe canapeaua din sala de așteptare.

— Ridică-te. Te duc eu cu mașina.

La dracu'.

∵

Au mers în tăcere până pe Camino, strada principală a orașului. Un oraș fantomă, la ora aia. Strada era lungă și pustie, cu semafoarele schimbându-și culorile fără rost, după cum se vedea.

— Aveți o mașină a naibii de bună.

Un Dodge Dart vechi, verde. *Te ajută pe vecie dacă ai grijă de ea. Ce naiba, chiar și dacă n-ai.*

— Asta ar însemna că mă iei peste picior?

— Nu, doamnă. Zic pe bune. Motorul ăsta în șase cilindri este cel mai bun care s-a fabricat. Nu poți să-l strici nici dacă încerci.

Liniște.

— Știu că nu mă aveți la inimă.

— Nu-i vorba de asta.

— Atunci ce e?

— Uite, Jerry…

Stăteau la semafor, șovăind.

Nici măcar aici nu era nimeni prin preajmă. Nimeni care să treacă pe verde, în timp ce ei așteptau.

— Încerc să-l cresc pe băiat de una singură. Nu mă ajută nimeni. Nu pot să-l supraveghez tot timpul.

— N-am de gând să-i fac niciun rău fiului dumneavoastră.

— N-*ai de gând* nimic.

Semaforul s-a schimbat, iar ea a făcut cauciucurile să scrâșnească. A apăsat prea puternic pedala de accelerație.

A tras în față la Quicky Lube & Tune.

Era frig afară. Nu ar fi vrut să coboare din mașină. Se gândise că nu va fi nevoit s-o facă. Nu va mai fi nevoit. Că nu va mai dormi în frig. Nu avea cheie de la magazin. Nu i-ar fi spus șefului său nici într-un milion de ani că avea nevoie de o canapea pe care să doarmă.

— Mulțumesc că m-ați adus, doamnă.

— Nu am nimic cu tine, personal. Chiar nu am.

— Da. Bine.

A ieșit din mașina încălzită. În vânt. Un minut mai târziu, ea era în spatele lui.

— Uite, Jerry. Într-o altă lume, cine știe? Poate chiar am fi putut fi prieteni. Doar că…

Bărbatul s-a răsucit pe călcâie. Trebuia ca ea să-l privească în față. Doar pentru o secundă, iar apoi a privit spre încălțările lui. Dacă nu s-ar fi uitat la încălțările lui! Nu avusese destui bani ca să-și înlocuiască vechii pantofi sport. Văzuse o pereche de ghete de lucru cu șiret, dar nu și le-a putut permite. Însă mâine… Mâine era zi de plată.

— Mă bucur că am auzit ce-ați avut de spus, doamnă. Din felul în care v-ați purtat, aș fi putut crede că numai unul dintre noi este om.

— N-am vrut să iasă așa.

— Să *iasă* așa.

Femeia s-a dus la mașină. El s-a întors ca s-o vadă plecând. Așa că au văzut amândoi chestia aia. Ca un bici lung, venit din înaltul cerului. Răsucindu-se în jos, cu repeziciune. Luminând noaptea ca lumina zilei. O minge de foc, cu coadă.

— Sfinte Sisoe, a spus ea. Ai văzut asta? Ce e, o cometă?

— Sau poate un meteorit, nu știu. Când eram copil, obișnuiam s-o numim stea căzătoare. Pe atunci mă gândeam că, dacă ai văzut una, o să ți se îndeplinească o dorință. Știi, ca și când visele ți-ar deveni realitate?

Ea s-a întors să-l privească. Cu toată blândețea așternută pe chip. Poate că nu-i trecuse niciodată prin cap că și boschetarii au fost cândva copii. Sau poate voia ca visele să-i devină realitate, așa cum vrea oricine. A spus:

— Nu urăști astfel de momente?

— Ce fel de momente, doamnă?

— Când îți dai seama că toți suntem la fel?

— Nu, doamnă, îmi plac.

— Ei bine, succes!

— Doamnă?

— Ce-i?

— Mâine îmi primesc primul salariu. Și o să-mi iau o cameră ieftină. O să plec de pe capul dumneavoastră. Băiatului n-o să-i pară rău că și-a dat silința cu mine. Și cred că nici dumneavoastră. O să fac ceea ce trebuie să fac. Să o pasez și altora, știți.

Ea a rămas țintuită acolo mult timp, ca și cum ar fi încercat să se hotărască dacă să spună sau nu ceva. Și a răspuns:

— Îmi explici și mie care-i treaba? Cum funcționează chestia asta cu „dă mai departe”?

El a clipit, oarecum.

— Nu v-a spus băiatul?

— Nu prea l-am întrebat.

FRAGMENT DIN *AMINTIRILE CELOR CARE L-AU CUNOSCUT PE TREVOR*

Așa că i-am explicat ce înseamnă „dă mai departe” Am luat un băț. Am schițat în praf. În întuneric. A trebuit să ne mijim amândoi ochii ca să vedem. Era frig, dar ea avea de ales. Ar fi putut fi acasă, la căldură. Asta însemna ceva. Cum îmi dădeam seama ce anume?

Am desenat trei cercuri. Și i le-am explicat. Așa cum puștiul mi le explicase mie.

— Vedeți, ăsta sunt eu, i-am zis. Iar astea două, nu știu. Alți doi, cred. Pe care îi va ajuta el. Vedeți, șmecheria e să fie ceva important.

Un ajutor important. Ceva ce nu ai face pentru oricine. Poate pentru mama ta sau pentru sora ta. Dar nu pentru altcineva. El a făcut asta pentru mine. Eu trebuie să fac ceva pentru alți trei. Ceilalți doi trebuie să facă și ei un alt lucru pentru trei persoane. Aceștia nouă trebuie s-o facă la rândul lor pentru câte trei. Asta înseamnă douăzeci și șapte.

Ei bine, eu nu sunt prea bun la matematică. Dar puștiul a calculat totul. Totul o să se extindă foarte repede. Nici n-o să-ți poți crede ochilor cât de repede. Va ajunge la mii de oameni, pe negândite.

Așadar, sunt aici, în genunchi. Desenând toate cercurile astea în praful de pe jos. Câte trei. Până când nici nu mai am loc să desenez. Nici n-o să-ți crezi ochilor cât de repede. Ne uităm la cercurile astea, gândindu-ne că toată treaba este extraordinară. Doar că nu va fi. Pentru că, ei bine, știm cu toții că nu va fi. Pentru că oamenii nu vor, de fapt, să dea mai departe. Cu toții vor să fie ajutați, dar atâta tot.

Știu că amândoi gândim așa.

Iar apoi cerul s-a luminat din nou. Deci, două comete mari. O grămadă. Înfricoșător.

Știi, lumea e mare de tot. Mai mare decât ne imaginăm.

Apoi, ea a început să-mi povestească ce greu îi este să stea de vorbă cu puștiul. Nu-mi venea să cred. Să-mi spună mie. Mie. Zicea că, în privința asta, era exact ca taică-su. Nu-i plăcea deloc să-l ia la întrebări. Nu se putea înfuria pe el. Nu voia să pară că n-ar avea încredere. Așa că lucrurile se petreceau în voia lor. Iar ea le lăsa să curgă de la sine. Mi-a spus toate astea. Era de parcă am fi… Nu știu… de parcă am fi comunicat. Pentru prima dată. Despre tot felul de lucruri. A fost atât de minunat. I-am spus că o să fac fapte mari. Poate că nu sunt mari pentru altcineva. Dar pentru locul din care vin, da. O să-mi iau un apartament. O să conduc un Dodge Dart. Mi-a spus că pot să-l iau pe al ei.

Incredibil de ieftin. I-am spus din nou că mâine era ziua de salariu. Ziua în care totul se schimba.

După un timp, ne spuneam tot felul de lucruri. Iar și iar. Dar îmi plăcea oricum. Apoi, a plecat acasă. Dar, după aceea, noaptea a fost… diferită. Nu a mai fost… atât de… știi… friguroasă. Sau așa ceva.

CAPITOLUL ȘASE

Reuben

Când a ajuns luni dimineață în clasă, Trevor era deja acolo. Se așezase într-o bancă din față, ca de obicei. S-au uitat scurt unul la celălalt, iar Reuben a simțit că băiatul avea ceva să-i spună.

— La ce te gândești, Trevor?

— Domnule St. Clair, sunteți căsătorit?

— Nu. Nu sunt.

— V-ați dorit vreodată să vă căsătoriți?

Reuben și-a amintit-o pe mama lui Trevor stând în sala de clasă, și-a amintit de ceva ce-i spusese ea când îi pomenise de fiul ei, ca fiind un băiat foarte cinstit și direct: „Da, așa e el. Doar că dumneavoastră spuneți că-i un lucru bun”. De fapt, Reuben își amintise deseori de mama lui Trevor. În momente ciudate, aparent fără legătură, ea îi revenise în minte. Felul în care, ca o mică furtună, năvălise la el în clasă, într-o dimineață.

— Asta-i o întrebare grea, Trevor. Adică, sunt căsnicii și căsnicii.

— Ha?

— Unele sunt bune, altele sunt rele.

— Vă doriți câteodată să fi avut una bună?

— OK, mă dau bătut. Despre ce e vorba?

— Despre nimic. Doar eram curios.

În clasă a intrat Mary Anne Telmin. Nu era nicio surpriză că ea venea a doua. Era singurul elev despre care Reuben știa cu siguranță că va accepta tema suplimentară, pentru că rămăsese într-o zi după ore și i-o descrisese în detaliu. Un proiect de reciclare. Era o fată drăguță, foarte populară, genul acela de majoretă despre care Reuben încerca să nu aibă prejudecăți. Dar abordarea ei față de ora lui de curs și față de tema în sine părea fățarnică și teatrală, amintindu-i faptul că proiectul lui Trevor rămăsese secret.

Și s-ar putea dovedi un secret bun. Dă mai departe. Ar fi trebuit să-l întrebe despre asta înainte să înceapă să vină ceilalți, dar întrebarea ciudată a lui Trevor îl scosese din joc.

∵

După oră, Trevor a rămas ultimul, iar Reuben a ridicat mâna, ca să-i facă semn să vină înapoi și a deschis gura, să-l strige pe nume. Dar, încă o dată, Trevor s-a dovedit a fi mai rapid.

— Aș vrea să vorbesc iar cu dumneavoastră, a spus băiatul, întorcându-se și oprindu-se în fața catedrei lui Reuben. Își îndesase adânc mâinile în buzunare și a așteptat până ce au ieșit toți ceilalți. Câteva clipiri mărunte din pleoape și un ușor balans pe călcâie lăsau să se vadă ceva, dar Reuben nu era sigur că interpretează corect. Poate o mică emoție.

Într-un final, după ce s-a asigurat că au rămas singuri, Trevor a spus:

— Mama ar vrea să știe dacă vreți să veniți la cină mâine seară.

— A spus ea asta?

— Da. A spus.

Și acea mică parte din Reuben, cea pe care nu reușise niciodată s-o exerseze cum se cuvine, a sărit imediat să răspundă amabilității ei, în ciuda oricăror precauții. Poate că femeii nu-i displăcea atât de mult pe cât crezuse. Dar chiar și inima lui Reuben simțea că ceva nu se potrivește.

— De ce vrea să vin la cină?

— Habar n-am. De ce nu?

— Nu prea mă place.

— V-ați întâlnit cu mama?

— M-am întâlnit cu nervii ei, da.

— Păi… poate că vrea să vă vorbească despre Jerry. Prietenul meu, Jerry. Face parte din proiectul meu. Dar ea nu-l place. Deloc. Cred că vrea s-o ajutați, știți, să rezolve treaba asta.

Acum invitația părea să capete un rost în mintea lui Reuben, se transforma în ceva care avea sens și se potrivea cu tot ceea ce știa până în clipa aceea.

— N-am putea avea o întâlnire privată părinte-profesor aici, la școală?

— Oh. Aici, la școală. Ei, bine… o s-o întreb. Dar ea a zis, să știți. Lucrează foarte mult. Are două slujbe. Chiar a zis că ar fi drăguț dacă ați trece.

— Cred că ar fi în regulă. Pe la ce oră?

— Ah! Trebuie s-o întreb. Vă zic mâine.

∵

În dimineața următoare, devreme, chiar înainte de prima oră, s-a întâmplat iar. Trăsnetul a lovit de două ori în același loc.

Iar era furioasă, și Reuben se întreba dacă apucase oare să se liniștească

între cele două reprize. De data asta, nici măcar n-a apucat să deschidă gura, pentru că era înfuriată rău de tot, și nu voia decât să-și verse nervii. Reuben admira lucrul ăsta. De fapt, chiar o invidia, poate chiar se simțea tentat s-o întrebe cum face.

— De ce i-ai spus băiatului meu că trebuie să ne întâlnim acasă la mine?

— Nu i-am spus asta. Nu i-am spus nici măcar că trebuie să ne întâlnim.

— Nu?

S-a oprit în mijlocul frazei, evident confuză, cu toate armele încărcate și fără nicio țintă în vizor.

— Trevor mi-a spus să fac pui fajitas, pentru că vii la cină. Pentru că vrei să vorbești cu mine despre proiectul lui.

— Serios? *Interesant.* Mie mi-a spus că *tu* mă inviți *pe mine* la cină și că el crede că *tu* vrei să vorbești *cu mine* despre proiectul lui.

— Atunci, ce dracu' se întâmplă aici? a spus ea, ca pentru sine, de parcă Reuben nici nu s-ar fi aflat în încăpere.

— Poate că vrea să ne vorbească amândurora despre proiect.

— Dar de ce nu aici, la școală?

— A spus că ai două slujbe și că ar fi mai ușor dacă aș veni la voi acasă.

— Dar sunt aici, nu-i așa?

— Doar îți spun ce-a zis.

— Oh, OK. Dar de ce încearcă să te aducă acasă?

Era riscant să-i spună, dar Reuben s-a gândit că o va face oricum. O s-o stârnească iar, ceea ce nu era neapărat o problemă, pentru că nu-l deranjau nervii ei. Era limpede și evident și puteai vedea tot timpul când se apropie furtuna.

— Ieri dimineață m-a întrebat dacă am fost căsătorit. Iar apoi m-a întrebat dacă aș vrea să mă căsătoresc.

— Și?

— M-am gândit că…

— Ce?

— M-am gândit că încearcă să ne facă lipeala.

— Nouă?

A părut să încremenească pe loc, cu toate sentimentele trecându-i pe chip, într-o secundă, așteptând să fie descifrate. Un alt risc, o altă lovitură pentru care nu era pregătit. *Nouă? Cred că glumești.*

— Îmi dau seama că suntem cuplul cel mai puțin potrivit din lume, dar, la urma urmelor, nu-i decât un băiețel.

A privit-o cum încearcă poticnit și greoi să-și vină în fire, astfel încât să poată îngăima ceva.

— Trevor n-ar face niciodată una ca asta. Știe că tatăl lui se va întoarce acasă.

— Am făcut numai o presupunere.

— De ce te-ai apucat să spui că vei veni la cină?

— M-am simțit vinovat față de tine, ultima dată. Ai venit să-mi ceri ajutorul ca să rezolvi niște probleme cauzate, probabil, de tema pe care le-am dat-o. Mă tem că am desconsiderat un pic treaba asta.

O rază a soarelui de dimineață a trecut pieziș prin geam și a căzut asupra lui Arlene, făcând-o mai strălucitoare decât orice altceva din încăpere.

— Știu că nu mă placi.

Era ultimul lucru la care Reuben se aștepta din partea ei, mai ales că el o admira. Aproape întotdeauna se considera destul de transparent, deși intențiile lui nu păreau să fie corect interpretate de cei din jur.

— De ce crezi asta?

Ea a scos din nou zgomotul ăla, un fornăit ușor, nepoliticos.

— Tocmai ai spus că suntem, probabil, cuplul cel mai puțin potrivit din lume. Ce ar putea să însemne asta, dacă nu că mă privești cu superioritate?

Înseamnă că am presupus că tu te uiți cu superioritate la mine. Înseamnă că știu că o gândești, așa că a trebuit s-o spun. Dar Reuben n-a putut să se adune și să-i dea răspunsurile astea, așa că ea a continuat.

— Crezi că sunt prea proastă ca să văd că mă privești cu superioritate? Ei bine, poate că n-am eu școala ta și poate că nu vorbesc așa de bine ca tine, dar asta nu înseamnă că sunt proastă.

— N-am zis deloc că ești proastă.

— Nici nu trebuie s-o spui.

— Nici n-am gândit-o. Nu mi-a trecut niciodată prin cap să mă întreb ce educație ai. Cred că ești prea sensibilă.

— Cum mama naibii știi cum mă simt eu?

— Când e vorba de sensibilitate în exces, sunt un fel de expert. Oricum, niciuna din toate astea n-a fost ideea mea, așa că, dacă nu vrei să vin acasă la voi, nu vin.

— Oh, nu. Știi ceva? E în regulă. Adevărul e…

Reuben știa din tăcerea ei, din încordarea pe care o avea pe chip, că dacă va termina în cele din urmă propoziția, îi va spune ceva greu de dus. Ceva ce era dificil pentru ea să spună oricui, darămite lui.

— Adevărul este că nu mă pricep prea bine să vorbesc cu el despre asta. Ai putea să-mi fii de folos. Rămâne la ora șase?

FRAGMENT DIN *AMINTIRILE CELOR CARE L-AU CUNOSCUT PE TREVOR*

Am mers acasă la ea. Nu era deloc așa cum mă așteptam. Ceea ce m-a făcut să-mi analizez propriile așteptări și să admit faptul că, poate, într-o oarecare măsură, eram vinovat de a o fi privit cu superioritate. Totuși, Dumnezeu știe că n-a fost cu intenție.

Era o casă modestă, dar foarte curată pe dinăuntru și pe dinafară, tare dichisită și îngrijită. Nici urmă de buruieni sau iarbă pe alee. Nicio pată pe panourile albe. În afară de camioneta rablagită de pe alee, fiecare părticică a casei îmi reamintea o expresie pe care mama o folosea referindu-se la ea însăși: o mândrețe de casă.

Nu m-am așteptat nicio clipă ca Arlene să-mi amintească de mama.

Chestia asta m-a cam emoționat.

A răspuns la ușă, și arăta reconfortant de bine. Purta o rochie de bumbac imprimată cu flori, amplă, ca și când ar fi luat foarte în serios această invitație la cină. Am intrat în camera de zi, ținând în mână florile pe care le adusesem ca să i le ofer. Încremenisem. Fiecare parte din mine încremenise.

Era cel mai lung moment de tăcere dintre noi.

Apoi a apărut Trevor, mulțumescu-ți ție, Doamne!

Imediat ce Arlene a luat de pe masă farfuriile de la cină, Trevor a fugit în camera lui și și-a adus computerul. Pe timpul cinei, lăsase la o parte explicațiile despre proiect, pentru că, spunea el, era prea greu să-l explice fără computer.

— Pornește de la ceva ce m-a învățat tata.

Arlene și-a ciulit urechile și și-a tras scaunul lângă noi, ca să privească peste umărul lui, pe ecran.

— Îți amintești ghicitoarea aia pe care ne-o spunea? Ți-o amintești, mamă?

— Păi, nu prea, dragule. Știa o mulțime de ghicitori.

Stomacul lui Reuben se încălzise și și-l simțea plin, dar nu greu. Îi privea

peste masă pe amândoi, simțindu-se surprinzător de relaxat. Florile pe care le adusese stăteau într-o glastră, pe masă. Nu venise cu trandafiri – ar fi fost prea mult, prea personal. Adusese un buchet de flori nemuritoare și plante văratice, margarete și altele de genul ăsta, pe care i le oferise ca scuză pentru proasta impresie făcută la început. Deși intenționase să fie doar un gest prietenesc, ea se fâstâcise și amândoi se simțiseră ciudat. Fusese o greșeală, una pe care și-ar fi luat-o înapoi, dacă ar fi putut, și fiecare privire aruncată florilor care ședeau în vaza de porțelan îi reamintea că nu poate, totuși, s-o facă.

— Ți-o amintești pe aia cu munca de treizeci de zile?

— Nu, Trevor, nu mi-o amintesc.

— Adu-ți aminte, întreba dacă, presupunând că ai munci pentru cineva timp de treizeci de zile și ai avea de ales, ai prefera să iei o sută de dolari pe zi sau un dolar în prima zi, dublând apoi suma în fiecare zi? Eu am zis că aș vrea să primesc o sută de dolari pe zi. Iar el a spus că aș pierde bani. Așa că am socotit pe calculator. O sută de dolari pe zi ori treizeci de zile înseamnă trei mii de dolari. Dar dacă dublezi suma în fiecare zi, pornind de la acel unic dolar, o să faci peste cinci sute de milioane în ultima zi de lucru. Ca să nu mai zic de suma strânsă în celelalte zile. Așa am gândit și eu ideea pentru ora domnului St. Clair. Uite, fac pentru trei oameni o faptă cu adevărat bună. Și când mă întreabă cum pot să-și plătească datoria, le spun să dea mai departe. Către alți trei oameni, fiecare. În felul ăsta, sunt ajutați nouă oameni. Apoi, aceștia ajută alți douăzeci și șapte.

S-a întors spre calculator, tastând câteva numere.

— Apoi totul se propagă. La optzeci și unu. Apoi două sute patruzeci și trei. Apoi șapte sute douăzeci și nouă. Apoi două mii o sută optzeci și șapte. Vedeți cât de mare devine totul?

— Dar, dragul meu, este o singură problemă aici.

— Care, mamă?

— Sunt sigură că domnul St. Clair o să ți-o explice.

Reuben a tresărit când și-a auzit numele.

— Eu?

— Da. Spune-i ce nu e bine în planul lui.

— Cred că mama ta este supărată pentru că… ei, pentru că a fost vorba de un boschetar. Este… îngrijorată. În legătură cu situația asta.

— Nu, nu. Nu asta. Trevor, știu că te-am certat pentru treaba cu Jerry, dar apoi am stat mai mult de vorbă cu el. Și se poate să mă fi înșelat în

privința lui. Este un tip de treabă. În plus, cred că a găsit un loc unde să stea. Nu l-am mai văzut prin preajmă de câteva zile.

Trevor s-a încruntat și a închis computerul.

— M-am dus la el la serviciu. Nu s-a mai întors după ce și-a luat banii.

— Dragul meu, îmi pare rău. Vezi, asta e exact partea pe care o să ți-o explice domnul St. Clair.

Reuben și-a luat șervetul din poală și l-a pus pe masă. Felul în care interacționau Arlene și băiatul ei devenise limpede ca lumina zilei. *„Eu sunt domnul St. Clair, băiete, și o să-ți spun toate lucrurile pe care pe care nu vrei să le auzi. „Îmi pare rău, doamnă McKinney. Dacă vreți ca fiul dumneavoastră să creadă că e în firea oamenilor să fie egoiști și iresponsabili, trebuie să i-o spuneți singură.* A zâmbit reținut și a clătinat din cap, fără să spună nimic.

Femeia l-a țintuit cu o privire care străpungea tăcerea.

— Ei bine, Trevor, a spus ea, cred că proiectul tău este foarte bun. Spune-ne mai multe despre el.

Așa că Trevor le-a explicat, cu ajutorul computerului, ce amploare aveau să capete lucrurile. Undeva pe la nivelul al șaisprezecelea, în care erau implicați 43 046 721 de oameni, calculatorul s-a dovedit prea mic pentru optimismul lui Trevor. Dar băiatul era convins că doar în câteva niveluri în plus numărul atins va fi mai mare decât cel al populației globului.

— Și atunci, știți ce se va întâmpla? Atunci fiecare dintre noi va primi ajutor mai mult de o singură dată. Și totul va deveni mai mare și mai rapid.

— Ce crezi, domnule St. Clair?

Era clar că Arlene voia ceva de la el, dar nu era sigur, de la un minut la altul, ce anume ar fi putut fi acel lucru.

— Cred că este o idee nobilă, Trevor. Un efort uriaș. Eforturile uriașe aduc note bune. Ce simți în legătură cu faptul că Jerry a dispărut?

Trevor a oftat. După expresia de pe chipul lui Arlene, Reuben a înțeles că-și făcuse bine treaba, pentru moment.

— Sunt OK, cred. Doar că trebuie s-o iau de la capăt, asta-i tot. Totuși, e în regulă. Am deja și alte idei.

— Ca, de exemplu, dragule? Arlene a întrebat cu acea voce mieroasă pe care o avea când își chestiona fiul.

— E secret. Pot să plec?

Arlene a căutat privirea lui Reuben, implorându-i ajutorul. De parcă ea n-ar fi putut spune: *Nu, tinere, n-am terminat încă.* Reuben s-a mulțumit să

ridice din umeri.

— Bine, poți să pleci, dragule.

Trevor a pornit în direcția camerei lui, dar când a trecut pe lângă locul în care stătea Reuben, acesta l-a apucat blând de mânecă și l-a tras spre el astfel încât Arlene, care era de partea cealaltă a mesei, să nu poată auzi.

— Nu poți dirija dragostea, Trevor.

— Ce-i aia „a dirija”?

— Să faci lucrurile să se întâmple pentru altcineva.

— Nu e ceva în legătură cu muzica?

— Nu mereu.

— Oh. Nu poți, nu? Ei bine, asta e. Oricum, nu asta era ideea mea. În fine.

— Doar ți-am zis.

Reuben a dat drumul mânecii și Trevor a dispărut repede.

Reuben a privit în sus spre Arlene, care, din partea cealaltă a mesei, îi arunca o căutătură în care se zărea un amestec de stres, furie și propulsie de rachetă, cu care se obișnuise de-acum destul de bine.

— Ce i-ai zis?

— E secret. Pot să mă retrag?

FRAGMENT DIN *JURNALUL LUI TREVOR*

Mama și domnul St. Clair se plac. Pur și simplu mi-am dat seama. Totuși, nu pot să înțeleg de ce ei nu sunt conștienți de asta. Este evident și-mi vine să-i scutur și să le spun: „Of, recunoașteți odată”. Domnul St. Clair ar fi drăguț cu ea, zic eu. Cred că și-ar dărui toată inima cuiva care i-ar spune: „Știi, ai o jumătate de față foarte drăguță”. Înțelegeți, ca treaba cu jumătatea plină a paharului în loc de… ei, știți voi. Este trist din pricina feței lui. Cred că, dacă nu ar fi, ar accepta mai ușor ideea că-i place cineva. Dar, pe de altă parte, și mama mea are un chip frumos, și cu toate astea, se comportă la fel ca el. Imaginați-vă.

Ce-ar fi dacă lumea întreagă s-ar schimba datorită proiectului meu? N-ar fi cel mai tare? Atunci, toată lumea ar zice: Cui îi pasă de fața lui? Este cel mai bun profesor din lume și ăsta-i singurul lucru care contează. Ar fi atât de tare.

Cred că cea mai bună încercare pe care o pot face acum pentru

proiect este doamna Greenberg. Jerry a dispărut, iar domnul St. Clair spune că nu poți dirija dragostea, ceea ce sună ca și când aș încerca să flutur o baghetă pe deasupra vreunui lucru. Dar, până acum, se pare că are dreptate.

Însă… o grădină… O grădină mă lasă să fac toate chestiile alea cu orchestra și dirijatul.

CAPITOLUL ȘAPTE

Doamna Greenberg

Răposatul ei soț, Martin, crezuse în miracole, dar cancerul îl răpise chiar și-așa. De când se dusese el, încercase să reînvie acea credință a lui, gândindu-se că era ceva firesc pentru familie, sortită prin voia lui Dumnezeu să supraviețuiască în căsuța ei gri-petrol.

Și în această seară, pentru prima dată de mulți ani, sentimentul acela plutea pe verandă alături de ea, în timp ce își bea ceaiul. Zâmbea pentru ea și prin ea, iar ea îi zâmbea înapoi.

Un miracol sub forma unei grădini.

În ultima vreme, visa că se trezește, își întinde și-și îndoaie cu durere încheieturile artritice, în timp ce se îndreaptă spre fereastră, unde vede, ca prin minune, că grădina era din nou îngrijită. Și acum, în amurgul răcoros al unei seri de primăvară, grădina i se înfățișa din nou frumoasă. Aranjată, cu iarba tunsă, cu straturile așternute cu rumeguș proaspăt, greblate de curând, cu sacii de frunze și uscături strânși lângă bordură.

Nu era chiar un miracol inexplicabil, pentru că-l văzuse pe băiatul din vecini făcând toate astea, zile la rând. Doar cu un cap mai înaltă decât el, îi stătuse alături și îi arătase ce lăstari de trandafir au nevoie disperată să fie tunși și cum să stropească păduchii de plante cu insecticid, ce buruieni trebuie smulse și ce plante udate sau încurajate să înflorească.

Căci minunile pot și trebuie să aibă un mijlocitor, a hotărât ea, iar apoi a observat că ceaiul rece avea în seara aceea un gust mai dulce decât de obicei, deși îl făcuse la fel, iar paharul înghețat nu-i mai chinuia artrita, așa cum se întâmpla altă dată. Și parcă pentru a strica acest echilibru perfect pe care tocmai îl descoperise, fiul ei, Richard, sosi în vizita pe care obișnuia să i-o facă de două ori pe lună.

Richard fusese un băiat isteț, chiar foarte deștept, dar parcă fără nicio sclipire, spre deosebire de băiatul din vecini, mai degrabă un copil simplu și cu o inteligență medie, care părea totuși să dovedească exact contrariul, pentru că era dispus să se afle acolo unde era nevoie de el.

La cei patruzeci și doi de ani ai săi, Richard nu prea era disponibil și nici

prea serios, doar dacă anxietatea nu se pune la socoteală, și nu era nici în mod special grijuliu sau săritor. Dar poate că inteligența nu era asociată cu disponibilitatea de a fi amabil; păcat că nu mai putea da la schimb inteligența lui Richard în acest ultim ceas. Părea că singurul său țel era să-și piardă orice slujbă ar fi obținut, pentru că era prea bun pentru oricare dintre ele. Iar ea nu mai avea bani să-i împrumute și n-ar mai fi făcut-o nici dacă ar fi putut.

Richard s-a oprit pe treptele verandei.

— Bună, mamă.

— Deci? Ce crezi?

— Despre ce?

— Despre grădină.

El s-a răsucit pe călcâiele bocancilor de piele în două culori și și-a ridicat ochelarii de soare cu lentile negre peste părul rărit.

— Ia zi. Ai plătit pe cineva s-o facă. Ți-am zis că mă ocup eu.

— N-am plătit pe nimeni. Băiatul din vecini a făcut-o gratis.

— Foarte amuzant.

— Este adevărat.

— Trebuie să-i fi luat ore întregi.

— A muncit câteva zile la rând. Tu n-ai fost pe-aici.

— Ți-am zis c-o să mă ocup eu.

— Da. Mi-ai zis. Dar nu te-ai ocupat.

∵

La început, Trevor trecuse pe la ea numai ca să stea de vorbă, iar asta era suficient, căci doamna Greenberg nici nu se așteptase la mai mult.

Stătea aproape de capătul traseului său de împărțit ziare, pe care el îl modificase un pic, astfel încât casa ei să rămână chiar la urmă. Își lăsa bicicleta mare și grea pe peluza din curte, aducea ziarul până la ușă și ciocănea, știind că bătrânei i-ar fi fost de-a dreptul dificil să iasă după el. Era atât de bucuroasă de gestul lui plin de grijă, încât îi oferea întotdeauna un pahar cu Kool-Aid de cireșe, pe care îl cumpăra special pentru el, iar băiatul se așeza la masa din bucătărie și stăteau de vorbă. Despre școală, cel mai adesea, dar și despre fotbal, iar apoi despre un proiect special la care se gândise pentru ora de științe sociale și despre cum trebuia să ajute cât mai mulți oameni, iar ea îi spusese că avea ceva de lucru pentru el în grădină, cu toate că nu-și putea permite să-l plătească grozav.

Băiatul răspunsese că nu trebuia să-i plătească nimic lui, direct, iar ceea

ce trebuia să le plătească altora nu erau neapărat bani, în afara cazului în care avea foarte mulți. Apoi îi desenase niște cercuri pe o bucată de hârtie, cu numele ei într-unul din ele, și îi spusese despre „a da mai departe”.

— Este ca o faptă bună făcută la întâmplare, a spus ea, dar el nu a fost de acord. Nu era deloc întâmplătoare, și în asta consta toată frumusețea, săvârșită chiar în delicioasa planificare a acestei afaceri.

A venit într-o dimineață cețoasă de sâmbătă, la ora șase fix, așa cum promisese, și au rămas amândoi în negura din curtea din față, cu vopseaua jupuindu-se de pe căsuța ei dărăpănată gri-petrol, cu mirosul de umezeală plutind în aer și cu rouă din stejari picurând rece în părul ei.

Băiatul mângâiase trandafirii de parcă ar fi fost niște cățeluși cu ochii încă lipiți, sau cărți vechi, rare, cu margini aurii, iar ea știuse că băiatul va iubi grădina și că aceasta îl va îndrăgi, la rându-i. Și că i se redase ceva de care fusese multă vreme despărțită și care fusese prea mult timp ținut la distanță de ea.

— Cum îți merge proiectul? l-a întrebat, căci vedea cât de important este pentru el, fiind un subiect despre care îi plăcea mult să vorbească.

Băiatul s-a încruntat și a spus:

— Nu prea grozav, doamnă Greenberg. Nu prea grozav. Credeți că oamenii, de fapt, nu vor da mai departe? Că poate doar vor spune c-o vor face, și unii chiar vor crede astfel, dar poate că ceva n-o să meargă bine, sau poate nici nu vor încerca vreodată?

Și-a dat seama că în mintea lui asta era o adevărată problemă. Așa că a spus doar atât:

— Pot să vorbesc doar în numele meu, Trevor, și îți spun că eu chiar voi încerca să fac asta și o să iau totul foarte în serios, așa cum știu că faci și tu.

Încă își amintea zâmbetul lui.

Muncise atât de mult în ziua aceea și nu voise să se oprească pentru o pauză de Kool-Aid decât o singură dată, iar după ce a terminat, femeia a încercat să-i strecoare în mână o bancnotă de cinci dolari, fără nicio legătură cu datul mai departe, însă el nici n-a vrut să audă.

A muncit la grădină tot weekendul, timp de patru după-amiezi, după școală, și patru zile după ce a terminat împărțirea ziarelor, și i-a spus că săptămâna următoare va veni iar, ca să dea vreo două straturi de vopsea albă pe gard, pe jardinierele de la ferestre și pe balustrada de la verandă.

Se întreba dacă fiul ei Richard avea să observe diferența.

⁘

A pornit încet spre băcănie, târându-și articulațiile înțepenite și mușchii care se încingeau de la atâta încordare.

Pe Camino se lăsase seara, iar farurile mașinilor sclipeau înfricoșător în penumbră, în timp ce bătrâna târa în spate, peste crăpăturile din trotuar, cărucior pe două roți. Doamna Greenberg mergea întotdeauna pe același drum, la același magazin, mulțumită de faptul că nu se schimba nimic.

În seara aceea, Terri lucra la casă și Matt la ambalare, doi dintre favoriții ei pe lumea asta. Nu avea niciunul mai mult de douăzeci de ani, dar erau mereu pregătiți cu un zâmbet pentru femeia mai în vârstă, fără s-o privească de sus, gândindu-se mereu s-o întrebe ce mai face, cum e cu artrita, și ascultând-o când le răspundea.

A cumpărat, pentru maidanezele care contau pe ea, douăsprezece conserve cu mâncare pentru pisici și un sac de două kilograme de hrană uscată, Kool-Aid de cireșe pentru băiat, marca favorită de suc pentru Richard, iar pentru ea ceai, piept de pui fără piele și cereale integrale.

În timpul ăsta, se gândea: *Terri și Matt, ei sunt doi oameni care s-ar putea număra printre cei cărora să le pasez misiunea mai departe, și poate doamna aceea drăguță de la Adăpostul de pisici din North County s-ar potrivi pe locul al treilea.* Richard s-ar fi înfuriat îngrozitor, dar poate că ceea ce îi trebuia lui era o lecție, și cu gândul ăsta proaspăt în minte, s-a întors la frigider și a pus sucul la loc, pe raft. N-avea decât să bea Kool-Aid sau ceai cu gheață, sau să se ducă acasă și să-și ia cu el și necazurile pe care le avea cu banii.

— Bună seara, doamnă Greenberg, a spus Terri, scanând cumpărăturile. Astăzi am trecut cu mașina pe lângă casa dumneavoastră. Grădina arată minunat.

Remarca ei i-a făcut plăcere peste poate, ca un dans cu un băiat arătos din liceu, pe care cei din preajmă ar fi trebuit să-l observe și pentru care s-o invidieze.

— Nu-i grozav? a întrebat ea. Trevor McKinney a făcut totul. E un băiat atât de bun. Îl știi?

Terri nu credea că-l cunoaște, dar era limpede că-i făcea plăcere s-o vadă pe doamna Greenberg atât de radioasă, și lui Matt de asemenea, căci i-a întors zâmbetul, în timp ce-i punea în sacoșă mâncarea pentru pisici.

— Îmi pare bine să vă văd așa de fericită în seara asta, doamnă Greenberg.

Matt i-a încărcat grijuliu căruciorul, ca să-l echilibreze bine.

Ar fi fost drăguț să-l vadă și pe Matt fericit, deși prin forța lucrurilor nu va fi prin preajmă s-o facă. Tinerii aveau nevoie de un pic de cheag, poate pentru facultate, deși nu va fi suficient pentru taxe, poate pentru cărți și haine, sau pentru orice alt lucru pe care decideau să-i cheltuiască, căci simțea că poate avea încredere în amândoi.

Și doamna aceea drăguță de la adăpostul pentru pisici i-ar fi folosit tot pentru lucruri utile, precum castrarea animalelor sau alte costuri pentru veterinar. Nu-i punea la îndoială prioritățile.

Da, și-a spus ea, reîntoarsă în noaptea răcoroasă, mirosind a curat. *Așa e bine.* O să dea un telefon mâine dimineață, la prima oră.

∵

Pe drum spre casă, a început s-o doară pieptul. Nu inima, ci mai degrabă plămânii, ca de la o congestie gravă, și s-a oprit destul de des, ca să-și tragă sufletul. A trebuit să-și aducă aminte că nu era chiar atât de bătrână, abia trecuse de vârsta pensionării, însă, de când îl pierduse pe Martin, trupul ei părea că se întoarce împotriva ei, că o trădează, ca și când n-ar mai fi putut aștepta. De atunci, artrita își triplase atacurile și se prindea de ea orice microb mărunt care bântuia prin preajmă.

Oprindu-se atât de des ca să se odihnească, a făcut un ocol pe care nu-l mai făcuse niciodată până atunci, pe la casa lui Trevor McKinney. O căsuță adorabilă, cu un acoperiș curbat, din șindrilă, încărcat de vegetație, care nu părea însă neîngrijită. Păcat de camioneta aia contorsionată, oribilă, care stătea în drum. Doamna Greenberg își închipuia că mama lui Trevor ar fi vrut s-o vadă dusă de-acolo, și-ar fi vrut înapoi frumusețea simplă a casei, poate chiar visa la asta la fel cum și ea visase la grădină.

Oprindu-se să-și tragă sufletul pe alee, a văzut că aveau musafiri. Un Volkswagen Beetle alb, atent îngrijit, era parcat în față. Un nou prieten, un domn. Foarte bine. Îl știa pe cel dinainte, nu prea îi plăcea genul.

Și a zărit pe fereastră, în sufrageria puternic luminată, partea dreaptă a unui chip, văzut din profil. Un bărbat de culoare, bine îmbrăcat, atât de arătos și rafinat.

Ei, bine, atunci. Bravo lor.

Doamna Greenberg spera ca mama lui Trevor să nu aplece urechea la micile bârfe, să nu lase mințile meschine să-i stea în cale. Niște oameni de genul ăsta încercaseră să-i spună și ei să nu se mărite cu Martin, pentru că era evreu, dar ea nu-i ascultase, iar el fusese cel mai bun soț pe care și-l putea dori o femeie. Un om bun este un om bun pur și simplu.

Poate că mama lui Trevor avea să se mărite. Ar fi fost bine pentru băiat dacă ar fi făcut-o. Nu o cunoștea, dar știa că ar fi plăcut-o, pentru că uite ce copil crescuse. Un băiat care putea aranja o grădină pe care o femeie bolnavă și artritică n-o putuse îngriji destul.

— Ai o femeie bună în fața ta, a spus ea cu voce joasă, șoptită, către bărbatul rafinat care se zărea prin fereastră și care, desigur, nu o putea auzi. O femeie bună și un băiat bun. Să ai grijă de ei. Știu că așa vei face.

În cele din urmă a ajuns acasă, bătută de vânt și cu o durere în piept.

A făcut o baie fierbinte și s-a întins pe pat, tușind, știind că orice s-ar fi întâmplat de atunci încolo, grădina era îngrijită. Veranda avea să primească și ea un strat de vopsea. A doua zi avea să dea niște telefoane, avea să facă niște aranjamente. După aia, nu mai conta.

Totul era pus la punct, sau avea să fie în curând.

CAPITOLUL OPT

Arlene

Imediat după ce a plecat domnul St. Clair, s-a strecurat să-i spună lui Trevor „noapte bună”. Bărbatul plecase nici mai devreme, nici mai târziu decât s-ar fi cuvenit. Oricum, ce era cu omul ăsta, care întotdeauna o făcea să se simtă ca și cum tocmai pierduse trenul sau așa ceva, și de ce nu putea să-și scoată din cap ideea că o făcea intenționat?

Trevor stătea în pat, cu caietele de teme în poală.

— Trebuie să mă duc la lucru, dragule. Ai numărul de telefon?

— Sigur, mamă.

— Și pe al Lorettei?

— Îl știu pe de rost. Nu mi-e frică. Nu mi-a fost niciodată.

— Știu, dragule. Dar mie îmi este.

— Sunt mare, mamă.

— Sigur că ești, dragul meu. Asta e clar.

Stătea pe marginea patului, dându-i la o parte cu degetele șuvițele cârlionțate care îi atârnau pe frunte. Știa că lui probabil nu-i place să-l alinte așa cum făcea când era mai mic, dar nu se plângea.

— Dragule?

— Da, mamă?

— Nu cumva ai încercat să…

— Ce?

— Lasă. Nu contează. Trebuie să plec.

— Nu, pe bune. Ce e?

— Nu cumva ai încercat să mă cuplezi cu domnul St. Clair, nu-i așa? Sunt aproape sigură că n-ai făcut asta.

— De ce? Nu-ți place de el?

Certitudinea că o făcuse intenționat a lovit-o în stomac precum o minge care vine cu viteză. Chiar dacă nu era sigură de ce lucrul ăsta părea atât de important. Iar apoi, privind în jos, spre tema lui Trevor, a văzut o foaie de hârtie pe care era schițată ideea băiatului. Cercuri ca acelea pe care Jerry i le desenase în praf, între cele două comete, când amândoi crezuseră, pentru o

clipă, că viața lui chiar s-ar fi putut schimba.

Cercurile erau toate albe, cu excepția celor trei din vârf. Unul avea numele lui Jerry înscris în el, apoi mâzgălit, ceea ce a copleșit-o brusc pe Arlene cu tristețe, de parcă norocul lui s-ar fi evaporat rapid. Al doilea îl menționa pe domnul St. Clair, și acesta mâzgălit, ceea ce iar a făcut-o să se simtă cumva, deși nu putea spune exact cum. Al treilea o avea înscrisă pe doamna Greenberg, un nume care, din fericire, nu-i spunea nimic.

Propriile cuvinte n-au sunat chiar bine la început.

— Ei bine, Trevor, nu. Nu cred că-l plac. Mă face să mă simt un pic stânjenită. De ce? Ție îți place?

— Da. Sigur că-mi place.

— De ce?

— Nu știu. Cred că-l plac pentru că poți să vorbești cu el. Iar el îți răspunde. Pur și simplu, așa. Orice gândești, poți să spui. Ăsta-i un lucru bun, nu?

— Păi, așa cred, dar… dragul meu, tot nu-mi dau seama de ce ai face asta.

— Mamă, cred că este atât de singur. Și știu că și tu ești. Și întotdeauna ai spus că nu trebuie să judeci oamenii după înfățișare.

— Nu. Așa e. Nu trebuie.

Învățase atât de multe din această mică discuție cu fiul ei. Dintotdeauna ar fi putut jura că el învață de la ea și o imită, dar, cumva, înțelepciunea propriului sfat o uimise când o auzise din gura lui și o făcuse să se întrebe dacă era suficient de chibzuită ca să-l îndrume pe băiat. Așa se întâmpla mereu.

— Nu-i deloc vorba despre asta, dragul meu, nu-i vorba că arată într-un fel sau altul, ci doar că, în fine, știi la fel de bine ca oricine altcineva că tatăl tău se va întoarce într-una din zilele astea.

La început, el nu i-a răspuns, ci doar a privit-o cu o expresie care i-a tăiat respirația. Dacă ar fi trebuit s-o exprime în cuvinte, ar fi fost tentată s-o numească plină de milă, dar în mod sigur băiatul nu avusese intenția să fie atât de dur.

— Mamă!

N-ar fi vrut să audă deloc ce avea să-i spună, dar și-a simțit limba legată și n-a putut să-i pună stavilă.

— Mamă! A trecut mai mult de un an.

— Și?

— Mamă! Nu se mai întoarce.

Iar ea fusese atât de grijulie să nu lase nicicum să pătrundă aceste cuvinte în casa ei, în mintea ei. Dar acum erau aici și trebuia să le combată prin toate mijloacele.

Așa că Arlene a făcut ceva ce nu făcuse niciodată în doisprezece ani; a ridicat mâna asupra propriului copil și i-a dat un dos de palmă peste gură. A încercat să-și oprească mâna înainte ca aceasta să-și atingă ținta, dar semnalul n-a ajuns-o la timp.

El a privit-o fără mânie, fără să pună nici măcar un pic paie pe foc la rușinea care amenința deja s-o ardă din temelii, ca un rug.

Nu dăduse niciodată în Trevor, își promisese ei înseși că n-o va face niciodată.

Iar apoi, ca lucrurile să se înrăutățească și mai mult, a fost atât de nepregătită să facă față propriei sale rușini, încât s-a răsucit pe călcâie și a plecat, lăsându-l singur.

∵

A stat cu ochii pe ceas, sperând să se ivească un moment liber în care să-l poată suna pe Trevor înainte de culcare, dar acel moment nu părea să vină.

Când, în sfârșit, a luat o pauză, a folosit telefonul din bucătărie.

Trevor a răspuns la al patrulea apel, chiar când ea se afla în pragul unui atac de cord.

— Dragul meu, ești bine?

— Sigur, mamă. Întotdeauna sunt bine.

— Adormiseși?

— Nu încă. Dar o să mă culc în câteva minute. Citeam cartea despre Al Doilea Război Mondial.

— Trevor, îmi pare tare, tare rău. Îmi este atât de rușine că am dat în tine, că nici nu pot să-ți spun.

S-a oprit, sperând să se întâmple ceva, orice ar fi putut s-o scutească de datoria ei de a continua.

— Dacă este ceva ce aș putea face ca să mă revanșez… Absolut orice.

— Păi…

— Orice.

— Nu cred că o să faci asta.

— Orice.

— O să mă duci să-l văd pe Jerry?

— Dragul meu, dar știi măcar unde este?

— Hmm… mda. Dar n-o să-ți placă.

∵

Femeia din biroul de la intrarea în închisoarea statală avea unghiile roșii și atât de lungi, încât trebuia să apese tastele computerului cu capătul cu gumă al unui creion. Stătea cu picioarele încrucișate, mestecând gumă cu o plescăială pe care Arlene o găsea de-a dreptul enervantă.

Și-a strâns băiatul mai tare de umeri.

— Numele?

— Arlene McKinney.

— Și ați venit să-l vedeți pe…

— Jerry Busconi.

— Pot să văd un act de identitate, vă rog?

Arlene a împins permisul de conducere peste tejghea.

— Așteptați aici, vă rog, a spus femeia, întinzându-i permisul și gesticulând cu una dintre unghiile ei fabuloase.

Arlene a rămas într-un colț, alături de Trevor, ținându-l strâns de mânecă și întrebându-se dacă toți oamenii aceia credeau cumva că Jerry era soțul ei și, dacă da, de ce îi păsa atât de mult ce cred ei.

Au trecut zece minute, fiecare cât o zi întreagă, apoi au fost lăsați să intre într-o încăpere în care se afla o masă lungă, un șir lung de scaune, separatoare din plexiglas și telefoane. Exact ca-n filme.

Alte câteva minute lungi.

Nici alți prizonieri, nici Jerry, doar așteptare, ea ținându-se mai departe de brațul lui Trevor, poate chiar destul de strâns încât să-l doară.

Un gardian s-a ivit îndărătul separatorului, târându-și picioarele. Ea s-a aplecat în față și a bătut în geam, iar bărbatul în uniformă a ridicat receptorul.

— E vreo problemă?

— Ce se întâmplă cu Jerry Busconi?

— Nu vine.

— Cum adică nu vine? Am bătut împreună cu fiul meu tot drumul până aici ca să-l vedem.

— Nu putem să-l obligăm să iasă la vizită. A spus că nu are chef.

Nu are chef. Jerry Busconi nu avea chef să-l vadă pe băiatul care avusese mereu chef să-i dea toate roadele muncii lui de după ore. *Chef zice el. Asta-i culmea. Da, asta-i chiar foarte tare.*

— Pot să-i las un bilet?

— La biroul din față.
— Mulțumesc.

Jerry,

Nu-mi vine să-ți spun „dragă”, pentru că exact în momentul ăsta nu-mi ești drag deloc. Pot să te iert că te-ai băgat în bucluc, pentru că toți o dăm de gard, și nici eu nu sunt mai brează. Dar băiețelul ăsta care te-a ajutat și care a contat pe tine a venit până aici ca să te vadă, iar tu n-ai chef de el. Ceea ce cred că te face laș într-o sută de feluri.

Întotdeauna este ușor să te enervezi pe seama lui – de fapt, asta-i specialitatea mea, dar adevărul este că sunt furioasă și din cauza a ceea ce mi-ai făcut mie. Mi-ai spus toate speranțele și visele tale, așa că n-am putut să nu te plac, iar toată treaba asta ar fi fost mai ușor de îndurat dacă nu mi-ai fi fost simpatic și dacă nu aș fi avut încredere în tine, dar mi-ai luat chiar și această firavă consolare.

N-am încredere în mulți oameni, dar se pare că și atunci când fac o excepție este mereu o mișcare greșită.

Scoate-ți cât mai repede de aici nefericita făptură și apoi fă ce ai zis că faci pentru băiatul meu și pentru proiectul lui de la școală, care este foarte important pentru el.

Cred că oamenii se pot schimba, chiar dacă nu par să o facă niciodată, dar dacă nu poți astăzi să dai ochii cu noi, asta spune o grămadă de lucruri despre ce vei face mai târziu. Nu cred în stele căzătoare, și chiar dacă aș fi crezut vreodată, n-aș mai face-o acum, din cauza a ceea ce ai făcut tu familiei mele.

Gândește-te la asta în timp ce-ți ispășești pedeapsa.

O să-ți scrie ceva și băiatul meu, pe biletul ăsta, după ce termin, ceea ce se și întâmplă acum.

Arlene McKinney

Bună, Jerry,

Sper că ești bine și că mâncarea nu este prea proastă. Te lasă să te uiți la televizor? O să-mi trimiți o scrisoare din închisoare? N-am primit niciodată așa ceva.

Ei bine, trebuie să plec. Mama și-a cam pierdut răbdarea.

Prietenul tău,

Trevor

FRAGMENT DIN *JURNALUL LUI TREVOR*

Mă întreb unde se duc oamenii când mor. Trebuie să se ducă undeva, nu?

Adică, ar fi prea ciudat să mă gândesc că doamna Greenberg nu mai este nicăieri. Ar fi prea trist.

Așa că am hotărât că se află totuși undeva. Pentru că mi-am dat seama că pot să gândesc despre asta orice vreau. Pentru că am observat că fiecare are o altă părere în legătură cu acest lucru. Așa că-mi imaginez că asta înseamnă că poți să crezi ce vrei.

Desigur, asta mai înseamnă și că trebuie să păstrez grădina îngrijită ca lumea. Și pisicile! Așa cred. Cineva trebuie să hrănească în continuare toate pisicile alea vagabonde. Mă întreb cât de mult costă mâncarea lor.

În orice caz. Știți ceva? Chiar și așa, tot este trist.

CAPITOLUL NOUĂ

Reuben

Locuia aici de trei luni, dar nu despachetase nimic. Aproape nimic. Patul cel mare era montat, pregătit, confortabil, așa că petrecea o grămadă de timp așezat în el, notând lucrări, mâncând și uitându-se la știri.

Își croi drum prin marea de cutii din bucătărie, luă din congelator o cutie mică de înghețată și începu s-o mănânce în picioare cu o linguriță de plastic, chiar din ambalaj, cu pisica încurcându-i-se printre picioare. Lucrul ăsta îl făcea să se simtă singur, dar aceeași senzație i-o dădea și despachetatul.

Când a sunat telefonul, s-a dovedit greu de găsit. Era Trevor.

— Este în regulă că v-am sunat acasă? Am cerut numărul la informații.

— S-a întâmplat ceva, Trevor? Ai vreo problemă? Mama ta e acolo?

— Nu-i nimic de genul ăsta. Sunt bine. Este vorba despre proiectul meu. Nu merge prea grozav. Deloc. Merge tot mai rău. S-a întâmplat ceva foarte grav. Putem să vorbim despre asta?

— Sigur că putem, Trevor.

— Super. Unde stați?

Reuben a lăsat receptorul să alunece în jos și a privit în jur.

— Poate că am putea să ne întâlnim undeva, Trevor, de exemplu în parc. Sau la bibliotecă.

— Nu, e în regulă. Vin cu bicicleta. Unde stați?

Așa că Reuben i-a dat adresa, pe Rosita, chiar la ieșirea din San Anselmo, spunându-și că ar putea sta de vorbă pe veranda din față.

Ca să fie și mai sigur, a sunat-o pe mama lui Trevor, care era trecută în cartea de telefon, ca să-i explice unde avea să fie Trevor și de ce. Nu era acasă, iar Reuben n-avea idee dacă lucrează sâmbăta, dar a lăsat un mesaj pe robotul telefonic. Pentru orice eventualitate.

∵

Trevor a aruncat bicicleta pe-o parte, pe peluza lui Reuben. Acesta și-a dat seama că nu-l văzuse niciodată pe Trevor supărat, de când îl știa.

Stătea la capătul treptelor verandei, în pantaloni scurți, kaki și cu un tricou „Forty Niners”[{2}].

— A murit doamna Greenberg.

— Îmi pare foarte rău, Trevor, a spus el, oferindu-i băiatului unul din scaunele cu spătar de pe verandă. Vino să stai jos și povestește-mi despre ea. Cine era doamna aceasta?

— Era o parte din proiectul meu. Într-un fel, era ultima mea șansă.

Apoi s-a oprit, ca și când i s-ar fi făcut rușine, și s-a așezat pe scaunul pe care i l-a oferit.

— Nu a sunat cum trebuie. Nu voiam să spun că sunt supărat pentru proiect, acum că a murit. Nu-i vorba de asta. E vorba și de una, și de alta. Adică, ea chiar ar fi „dat mai departe”. Mi-a spus. Apoi a murit. M-am dus pe la ea în dimineața asta. Întotdeauna îi duc ziarul până la ușă. Dar în ultimele două zile a părut că nu este acasă. Însă ea este mereu acasă. Așa că astăzi, pentru că era sâmbătă, am așteptat. Apoi a venit poștașul și a zis că nu și-a ridicat de trei zile corespondența din cutia poștală. A spus că cecul ei lunar era încă acolo și bătrâna nu era genul care să nu-l ridice imediat. Așa că am bătut la ușa vecinilor, care l-au sunat pe fiul ei, iar acesta a venit și a descuiat ușa. Și ea era în pat, ca și când ar fi dormit. Doar că nu dormea. Murise.

Trevor s-a oprit ca să-și tragă sufletul.

— Îmi pare rău, Trevor. Trebuie să-ți fi fost tare greu.

— Proiectul este aproape de data limită. Jerry a fost arestat. Nici măcar nu a venit să mă vadă când l-am vizitat. Iar mama încă mai crede că tata o să se întoarcă. Toată treaba asta e praf, domnule St. Clair.

— Nu sunt sigur că am înțeles partea referitoare la mama ta.

O înțelesese pe jumătate, dar voia ca Trevor să-i spună mai multe.

— Oh. Păi, nu contează. Dar ce-o să fac cu proiectul?

Reuben a clătinat din cap. Îl durea să vadă un băiețel pierzându-și idealismul. Îl durea aproape la fel de mult ca atunci când și-l pierduse el însuși.

— Cred că tocmai ți-ai demonstrat eforturile. Notez pe baza eforturilor, nu a rezultatelor.

— Eu voiam rezultate.

— Știu, Trevor.

Se uita la băiat cum se trăgea de tivul de la manșeta pantalonilor.

— Nu voiam doar o notă bună. Chiar îmi doream ca lumea să devină mai bună.

— Știu. Este o temă grea. Mă tem că asta reprezintă o parte din

învățămintele ei. Cu toții vrem să schimbăm lumea, dar câteodată trebuie să înțelegem că este mai greu decât ne imaginăm.

— Chiar îmi pare rău de doamna Greenberg. Era o persoană foarte drăguță. Nu cred că era atât de bătrână. Vreau să zic, era oarecum în vârstă. Dar nu într-atât încât să moară. Obișnuiam să stăm de vorbă.

Reuben și-a ridicat ochii și a văzut un Dodge Dart verde, vechi, care a tras lângă trotuar, iar din el a coborât Arlene McKinney.

A privit-o pășind pe alee, apoi urcând treptele verandei lui. Cu toată acea încredere afișată ca să mascheze o emoție stânjenitoare. Și atunci și-a dat seama brusc, pentru prima dată, cât de mult se asemănau ei doi.

„Știu că nu mă placi”, îi spusese ea. *„Știu că mă privești de sus.”* Deci asta era. El reacționase defensiv în fața ei pentru că presupusese că-l considera urât. Ea reacționase defensiv în fața lui pentru că presupusese că o considera proastă.

— Uite, Trevor, a spus ea, pun pariu că domnul St. Clair are lucruri mai bune de făcut într-o frumoasă dimineață de sâmbătă decât să asculte ce probleme ai tu. Poți să vorbești cu mine, să știi.

— Nu erai acasă.

Trevor își studia ghetele de sport ponosite.

— Nu mă deranjează, doamnă McKinney. Serios. Voiam doar să știți unde este.

— Păi vă mulțumesc pentru asta, dar acum o să mergem. A gesticulat din mână spre fiul ei, iar acesta a urmat-o ascultător, coborând de pe verandă.

— Arlene.

Nu-și dăduse seama că era gata s-o cheme înapoi și nici nu intenționase s-o strige pe numele mic. Și ea trebuie să fi fost la fel de surprinsă. S-a răsucit pe călcâie, privindu-l vreme îndelungată, mai mult decât până atunci. L-a privit cu adevărat, de parcă vedea ceva ce nu văzuse înainte. Și s-a simțit prost să pară atât de transparent.

— Trevor, așteaptă-mă în mașină, a spus ea în șoaptă și i s-a alăturat lui Reuben, pe verandă.

Bărbatul nu mai era sigur că poate să-și mărturisească revelația; totuși, n-avea altă cale decât să încerce.

— Când ai venit pentru prima dată la mine și ai crezut că te privesc de sus… aș vrea doar să-ți spun ceva.

Ea aștepta liniștită, cu fața ușor întoarsă spre el. Pe chip i se așternuse o expresie de așteptare amabilă. Nu-i displăcea bărbatul acesta. Voia doar ca

el s-o placă. Era evident, se citea asta pe fața ei.

— Îmi este destul de greu când cunosc oameni noi. Sunt foarte sensibil la subiectul ăsta – ei bine, cred că am tendința de a respinge oamenii. Adică, îi resping. Dar eram defensiv. Asta încerc să-ți explic. Nu te priveam de sus. Eram defensiv pentru că-mi imaginam că tu mă privești de sus.

— Chiar așa?

O întrebare simplă, fără apărare.

— Chiar așa.

— Păi, îți mulțumesc. E drăguț din partea ta.

S-a îndreptat spre balustrada verandei, uitându-se după mașina în care aștepta băiatul ei.

— Nu, serios, e drăguț. Apreciez că mi-ai spus. De fapt, e cam caraghios. Adică am reușit să fim sinceri unul cu celălalt. Nu crezi că sunt proastă? Pe bune?

— Absolut deloc.

— Nu vorbesc așa bine ca tine. Adică, așa mă gândesc. Aș putea, cred. Știu cum să vorbesc corect. Doar că mi-am cam ieșit din mână. Poate că ai putea să vii din nou la cină într-o seară.

— Poate.

Poate? Reuben a fost surprins să se audă spunând asta. Poate. De fapt, ar fi vrut să refuze. Acum, când își întorsese privirea spre el, plină de speranță și copilăroasă, flatată să-i fi câștigat aprobarea, nu putea să fugă prea departe de ea.

L-a țintuit un moment cu privirea, apoi a mers hotărâtă spre mașină și a plecat, fără nicio vorbă.

∵

Acesta ar fi trebuit să fie un final confortabil și sigur al poveștii, dar joia următoare, seara, s-a întâlnit cu ea, la magazin. Tocmai se așezase la o coadă destul de lungă, cu înghețata și cina pe care avea s-o ia în fața televizorului, când s-a trezit privind-o din spate.

Lui Reuben i se părea că te poți uita liniștit la spatele cuiva, fără să fii observat, dar se pare că această convingere era greșită, căci ea s-a întors imediat.

— Oh, tu erai, a spus, și asta a fost tot.

S-a întors la loc și au așteptat amândoi într-o tăcere agonizantă, privindu-i pe Terri și pe Matt cum scanează produsele și le pun în pungi.

La ieșirea din magazin, ea a privit scurt peste umăr, spre Reuben.

Apoi a plecat, iar el a tras adânc aer în piept, un bărbat care tocmai își găsise un liman sigur, după un pericol serios și imediat.

A găsit-o în parcare, sprijinită de mașină.

— Știi care e problema ta? l-a întrebat.

Se întorsese vechea Arlene și lui Reuben îi plăcea s-o aibă înapoi, acel mic fulger scăpărător de indignare gata să se revolte împotriva unui lucru sau a altuia.

— Nu. Nu știu. Care-i problema mea?

— Problema ta e că te gândești atât de repede că nu te vrea nimeni, încât nu dai nimănui nicio șansă. N-aș putea să te resping nici dacă aș încerca. Ești prea rapid pentru mine.

— Mulțumesc, Arlene, a fost foarte instructiv.

S-a îndreptat spre portiera mașinii și ea s-a dat la o parte, așa cum știa că va face. Bărbatul a așezat cumpărăturile pe locul pasagerului, a urcat în mașină și a trântit ușa. Dar ea nu a plecat. A stat lângă ușă cât a pornit motorul și, înainte să plece de pe loc, i-a bătut în geam.

A deschis pe jumătate.

— Așadar, a spus ea. Vrei să ieși, sau ce?

— Da și nu.

— Ce fel de răspuns e ăsta?

— Unul cinstit. Ce vrei să-ți spun?

— Aș vrea să-mi spui: „Sunt liber duminică seara, Arlene. Poate că noi doi am putea să mergem la un film sau ceva de genul ăsta”.

Reuben a oftat. A băgat Volkswagenul în viteză și l-a pornit din nou.

— Arlene, ai vrea să mergi la un film duminică?

Nu intenționase, dar vorbele sunaseră țâfnos, ca ale unui băiețel căruia i s-a poruncit să-și ceară scuze când, de fapt, nu simte nici urmă de regret.

— Da, aș vrea. Dar pun pariu că o să-mi pară rău că am stârnit toată povestea asta.

— Pariez și eu câțiva dolari pe asta, a spus Reuben, dar abia după ce s-a îndepărtat o jumătate de stradă.

CAPITOLUL ZECE

Matt

Magazinul se închidea la ora nouă și băiatul abia a așteptat să rupă ușa. Se uitase de trei ori la ceas și fusese sigur că e stricat, dar, în cele din urmă, a venit și ultimul minut. Nu avea vreun motiv anume pentru care să i se pară că timpul trecea atât de încet. Nu mai mult decât de obicei. La muncă, timpul se târa mereu.

Își parcase motocicleta în spatele magazinului, pe deal. Făcea foarte mult zgomot și proprietarul se uita mereu urât la el dacă venea cu ea prea aproape de prăvălie. Nu avea pornire electrică sau, mai bine zis, avea una care nu funcționa. Așa că trebuia să-i dea mai multe chei. Și nu avea nici beculeț care să-i semnalizeze poziția „neutru” la cutia de viteze, așa că trebuia să dea înainte și înapoi ca să se asigure că nu era în viteză. Ceea ce era destul de greu pe deal. Greu să o povârnească, greu să fie sigur.

Gândindu-se că era în poziția „neutru”, a încălecat șaua, a apăsat cu putere accelerația, iar motocicleta, încă în viteza întâi, a țâșnit din piedica laterală și s-a prăbușit cu el cu tot.

Acum aveau să urmeze alte trei săptămâni de vânătăi cu formă de rezervor, pe interiorul coapsei, dar nu ăsta era cel mai rău lucru. Chinuindu-se să ridice motocicleta de la pământ, a observat că rupsese maneta frânei de pe față. Lovise ghidonul și o smulsese din locul ei. Iar frâna de pe spate nu era grozavă. A închis ochii și a vrut să strige, însă era o noapte liniștită, iar în casele dimprejur locuiau oameni liniștiți. Nimeni nu voia probleme.

Pe lângă asta, încercase o dată și așa ceva. Stătuse în mijlocul drumului și urlase la motocicletă, făcând-o cum îi venise la gură. Nu se rezolvase nimic.

A întors-o, a încălecat iarăși și a împins-o la vale. A apăsat ambreiajul și a rulat-o ușor. Ce bine ar fi fost să se fi gândit la asta din prima.

A condus pe Camino cu douăzeci și cinci de kilometri la oră, mergând din inerție în curbe. În felul ăsta, dacă ar fi trebuit să se oprească brusc, ar fi avut o șansă reală. Cinci tipi aflați într-un Chevy cu garda joasă au încetinit când au trecut pe lângă el și l-au întrebat dacă are nevoie de rotițe laterale

ajutătoare. Era cea mai proastă zi posibilă, dar nu ceva ieşit din comun.

Singurul lucru pe care Matt îl ura mai mult decât mersul la muncă era să se întoarcă acasă şi să asculte certurile. Pentru situaţiile în care lucrurile mergeau rău de tot, avea un cort întins în curtea din spate, năpădită de plante. La cei nouăsprezece ani ai săi, ştia că avea nevoie de un loc al lui, dar nu era atât de uşor. Toată lumea voia chiria pe prima şi ultima lună şi nimeni nu plătea mai mult de 4,25 dolari pe oră pentru cineva care era doar adolescent.

A intrat pe alee şi a oprit motorul. A pus motocicleta pe propteaua din centru. Scandalul se auzea de afară, dar a intrat oricum.

Apoi a văzut scrisoarea pe masa din sufragerie. Nu primea niciodată nimic prin poştă. Şi era de la cineva de care nu auzise niciodată. Ida Greenberg. Ciudat. Un plic mare, gros. Pagini şi pagini trimise prin poştă către el din partea Idei Greenberg.

Oricine ar fi fost ea.

Dragul meu Matthew,

Dacă citeşti aceste rânduri, înseamnă că eu nu mai sunt. Am lăsat această scrisoare printre lucrurile personale, cu un bilet pentru fiul meu, Richard, căruia îi ceream să o pună la poştă după ce nu voi mai fi.

În dimineaţa asta am dat câteva telefoane. La compania de asigurări şi avocatului meu. A trebuit să iau decizii importante şi le-am luat. Am o poliţă de asigurare de 25.000 de dolari şi am hotărât să nu o las fiului meu. Nu am încredere că el va folosi banii aşa cum se cuvine.

Am decis să-i împart în trei. 8.333 de dolari vor ajunge la tine. Aceeaşi sumă se duce la Terri, pe care o plac, de asemenea, foarte mult, iar ultima treime spre doamna aceea drăguţă de la adăpostul pentru pisici, pentru că este atât de lipsită de egoism şi face o treabă foarte bună.

Asta înseamnă că lui Richard îi rămâne un dolar. Va pufni şi va trosni încolo şi-ncoace, se va enerva cumplit. Cred că va trebui să asişti la citirea testamentului meu, iar lucrul ăsta nu va fi prea plăcut. Dar l-am redactat cu grijă, împreună cu avocatul meu. Richard îl poate contesta şi probabil că o va face, dar nu va câştiga. Am pus bine totul la cale.

Poți face ce vrei cu banii ăștia, dar am încredere că-i vei cheltui cu folos. Nu cu generozitate, ci doar cu folos. Categoric trebuie să-i cheltuiești pentru tine. Dar nu-i irosi.

Dacă te întrebi de ce te-am ales pe tine, atunci află că datorită zâmbetului amabil pe care îl ai mereu și pentru că m-ai întrebat întotdeauna cum mă simt și ce fac. Iar apoi ai ascultat răspunsul. Niciodată nu te-ai purtat ca și când n-ar fi contat sau ca și când n-aș fi fost acolo.

Acum: banii ăștia nu sunt chiar degeaba. Ți-am făcut un mare serviciu. Mă rog, cel mai mare serviciu care îmi stătea mie în putere. Știu că 8.333 de dolari nu-s atât de mulți pe cât ar trebui. Dar asta-i tot ce am. Casa este ipotecată până-n pânzele albe și ajutorul de la stat se termină odată cu mine.

Uite ce vreau să faci. Întoarce acest mare serviciu altor trei persoane. Nu trebuie să fie bani. Doar oferă-le ceva la fel de important pentru tine cum sunt cei 8.333 de dolari pentru mine. Și când vor încerca să-ți întoarcă favorul, spune-le să-l dea mai departe.

Dă-le timpul tău, dacă este nevoie, sau grija ta. Mulți oameni au bani, dar n-au lucrurile astea.

Ești un băiat tare bun. Bucură-te de bani.

Cele mai bune urări,

Ida Greenberg

Puțin peste șase săptămâni avea întreaga sumă. Deja pusese deoparte o garanție de cincizeci de dolari pentru apartament, astfel încât tipul care închiria să nu-l dea altcuiva. Petrecuse noaptea acolo, într-un sac de dormit. Avea în casa alor săi un pat bunicel, dar nu era chip să-l mute, încă.

Era liniște.

Când deschidea fereastra, ieșea chiar pe acoperișul înclinat, pentru că apartamentul fusese cândva o mansardă, înainte să compartimenteze cineva clădirea. Stătea acolo, afară, în întuneric, în frig, bucurându-se pur și simplu de liniște. Vedea copacii și nimic altceva. Numai o parte de deal, acoperită de copaci. Și, printre ei, strălucind, o așchie de lună galbenă. Ceea ce era mai mult decât suficient.

A stat acolo o vreme, întrebându-se unde se duc oamenii când mor și ce anume ar fi putut să facă pentru altcineva astfel încât să însemne tot atât de mult cât însemnau pentru el cei 8.333 de dolari. Și ce să cumpere cu restul

de bani. Și dacă doamna Greenberg va afla. Nu credea că se va întâmpla așa ceva; i se părea cam siropos să creadă că ea îl privește. Dar nu cunoscuse până acum pe nimeni care să fi murit, nu se gândise niciodată până acum la asta și nu era atât de sigur că ea nu va afla. Spre deosebire de cei 8.333 de dolari, lucrul ăsta nu putea fi luat de bun.

∵

În dimineața următoare, și-a dus vechea motocicletă rablagită la o reprezentanță Honda, din San Luis Obispo. I-au spus că-i dau pe ea 75 de dolari. Primul lucru care i-a atras privirea a fost un model nou, frumos de tot, un 750. Avea parbriz și toată forma aia aerodinamică, în roșu și alb, vopsită special. S-a așezat pe ea. N-ar fi trebuit s-o facă. Costa aproape 7.000 de dolari. Ceea ce însemna cam tot ce-i rămăsese după ce plătise chiria pentru prima și ultima lună și depusese acea garanție uriașă. Dar, frate. Era mai mult decât frumoasă. Era, cumva… puternică. Dar costa prea mult.

Mai aveau și un 350, ca al lui, dar cu șapte ani mai nou și zero kilometri la bord. Și cu beculeț pentru poziția neutră la viteze și pornire electrică. Și mai apoi, pentru 3.500 de dolari, aveau un 250, și ăsta frumos vopsit, tot model nou. Un 350… un 250. 250 ar fi fost destul de bună s-o alerge pe autostradă. La limită. Și dacă ar fi mers prea tare poate că ar fi primit vreo amendă, lucru pe care nu și-l putea permite. Asigurarea l-ar fi costat și ea prea mult.

Apoi s-a așezat din nou pe 750, simțindu-i puterea. Cât era pe nărăvașa asta, nimeni n-ar fi îndrăznit să se oprească lângă el și să-l întrebe dacă avea nevoie de rotițe ajutătoare. Dar costa prea mult. Erau aproape toți banii bătrânei. Era tot ce avusese ea, asigurarea aia, ca și cum cineva i-ar fi încasat viața și asta era suma totală.

Asta i-a dat dureri de cap.

A mers cu rabla lui bătrână la Taco Bell. Și-a luat un burrito pe post de mic dejun și s-a gândit bine.

Apoi s-a întors și a cumpărat modelul 250.

Pe drum spre casă s-a oprit la Facultatea Cuesta și a luat un catalog cu toate cursurile lor. Apoi s-a așezat pe noua lui motocicletă, în parcare, și a frunzărit catalogul, iar asta a fost atât de tare, căci nu exista nicio combinație posibilă de cursuri pe care să nu și-o poată permite.

A îndesat catalogul în rucsac și motorul a pornit frumos și simplu, când a apăsat pe buton. A apucat-o pe autostrada 41, doar ca să simtă virajele.

Așadar, asta era. Dacă l-ar fi putut vedea, ea ar fi știut că luase deciziile potrivite. Iar dacă nu… ei bine, el putea vedea. El avea să știe că nu a risipit banii, indiferent dacă doamna Greenberg avea să afle sau nu vreodată.

FRAGMENT DIN *JURNALUL LUI TREVOR*

Mary Anne și Arnie n-au fost niciodată prea drăguți cu mine. De pildă, atunci când le-am spus că eu cred că alegerile vor fi câștigate de Clinton, Arnie m-a huiduit și a râs de mine. Bush, a zis el. George Bush. Pariez pe el. În ziua următoare, Mary Anne a venit la școală cu o șapcă pe care scria, în față, ROSS FOR BOSS[{3}].

— Măcar atâta înțelegi și tu, a spus ea.

Oricum, mama mi-a zis să nu le dau atenție. Mi-a spus o poveste, de când era ea mică, despre cum i-a zis unchiului ei, Bobby, mare fan al fotbalului american, că Joe Namath și Jets o să-i bată pe cei de la Colts în Super Bowl. El a râs de ea. Apoi, când Jets au câștigat, n-a mai vrut să vorbească despre asta. A spus că unii oameni chiar nu știu să recunoască dacă s-au înșelat.

Am întrebat-o:

— Jets și Colts în Super Bowl? Frate! Asta trebuie să fi fost acum un secol. Acum, amândouă echipele astea sunt jalnice.

— Mulțumesc, a răspuns ea. Acum chiar că mă simt bătrână.

Când o să mă ridic și o să spun că proiectul meu a dat chix, Mary Anne și Arnie chiar o să-mi râdă-n nas. Sper ca măcar Clinton să câștige alegerile.

CAPITOLUL UNSPREZECE

Reuben

Stătea în fața clasei, cu stomacul făcut ghem și cu ochii împăienjeniți de la lipsa de somn.

— Astăzi este termenul limită pentru tema voastră suplimentară. Aș vrea să ridicați mâna. Câți dintre voi au ales să participe?

Mary Anne Telmin a ridicat prima mâna, urmată repede de o altă fată, pe nume Jamie, care purta culori șterse și stătea în ultimul rând, confundându-se cu pereții albi. Apoi a fost un băiat, Jason, căruia îi plăcea să demonstreze prin bătăi repetate cât de grea este această etapă de creștere și care avea nevoie de orice punct suplimentar ar fi putut obține. După o secundă sau două, Arnie Jenkins a ridicat și el mâna, precaut, acest băiat masiv, ciudat și sălbatic, care îl întrebase pe Reuben dacă era pirat.

— Au ales să participe? a întrebat Arnie. Sau chiar au făcut-o?

— Ai participat, Arnie?

— Păi, am ales s-o fac. Mi-ar fi prins bine niște puncte în plus. Dar nu am găsit nimic. Chiar am încercat, serios.

— E greu de demonstrat încercarea, Arnie. Cred că mai bine lași mâna jos.

Reuben a privit spre Trevor, care se holba la peretele aflat la mică distanță, în dreapta lui.

— Trevor?

Trevor s-a strâmbat și a ridicat mâna.

— Ăștia sunteți toți? Patru? Dintr-o clasă de treizeci și nouă? Ei bine, felicitări celor patru dintre voi care au făcut un efort. Acum: ați scris totul pe hârtie, așa cum v-am cerut? Puteți s-o dați încoace? Apoi o să trecem la prezentarea în fața clasei. Mary Anne, ai vrea să începi tu?

Fata a mers în fața clasei de parcă știa deja că locul ei este acolo și nu s-ar fi simțit confortabil nicăieri altundeva.

— Ei bine, Pământul are un număr limitat de resurse. De aceea, reciclarea este atât de importantă. Și aici, în Atascadero, nu avem un serviciu de reciclare. Așa că noi am adunat niște tomberoane pentru

reciclare, nu suficiente pentru tot orașul, desigur, dar destule, probabil, pentru toți cei cărora le va păsa îndeajuns încât să ceară unul. Am pus și niște anunțuri pe panourile de informare din oraș, la Lucky și Kmart, care spuneau că le dăm gratuit.

Reuben a întrerupt-o brusc.

— Noi?

— Oh. Tata m-a cam dus peste tot cu mașina. Iar apoi am scris o scrisoare către consiliul local, pentru a încuraja înființarea unui serviciu de reciclare. Și am obținut semnăturile a patruzeci de vecini. Am atașat o copie a scrisorii la descrierea proiectului, domnule St. Clair.

— Mulțumesc, Mary Anne. O să mă uit. Dar tu, Jason?

Jason s-a ridicat și a pornit alene pe culoarul dintre bănci, oprindu-se ca să lovească piciorul unui coleg.

— Uh. Unii cred că noi n-avem bande în Atascadero, dar greșesc. Adică, ia uitați-vă la acest graffiti. Se cheamă „marcare”.

Spunând asta, s-a întors spre Reuben, ca și când toți ceilalți din sală ar fi știut lucrul ăsta.

— Este un fel de limbaj de cartier, cam ca șmechereala. Așa că am mers la proprietarii de magazine marcate și le-am spus că, dacă plătesc vopseaua, le acopăr marcajul. Unele dintre ele au apărut iar, a doua zi, dar le-am acoperit din nou. La un magazin s-a întâmplat de trei ori. Dar, după o vreme, mă gândesc că marcatorii vor obosi să tot refacă desenul.

— Mi-ai scris toate lucrurile astea, Jason?

— Da, domnule St. Clair, e totul acolo.

— E bine, Jason. Sunt impresionat. Mulțumesc.

Nu că proiectul ăla ar fi fost deosebit de interesant; era mai mult o observație de tipul „ia aminte la situația dată”.

Auzindu-l, Mary Anne Telmin a părut că se îmbufnează, dar Reuben chiar nu fusese impresionat de proiectul ei. Destul de repede, încă de la începutul semestrului, își dăduse seama că cea mai mare parte din treabă fusese făcută de tatăl ei. „Adunase” tomberoanele pentru reciclare, spusese ea. Un eufemism interesant pentru o resursă furnizată de părinți.

Trevor se holba în continuare la pereți. Reuben știa că va fi un moment neplăcut pentru băiat, așa că îl lăsase la urmă, așa cum își amâna și propria suferință, dacă avea de ales.

— Jamie?

Jamie s-a mutat de pe un picior pe altul și a bâiguit:

— Eu m-am dus la căminul de pensionari „Oak Tree” și am vorbit cu unii dintre oamenii de acolo. Și o mare parte din ce mi-au spus ei am așternut pe hârtie. Ca o poveste. A vieții lor. Așa că toți din clasă pot citi despre ei. Pentru că uneori tinerii nu știu că oamenii bătrâni au multe de spus. Dacă aș fi putut folosi copiatorul din cancelarie, aș fi făcut câte un exemplar pentru fiecare. N-am putut să fac asta la un xerox obișnuit, ar fi fost prea scump. Am mai mult de douăzeci de pagini.

— Mulțumesc, Jamie. De ce nu vorbești cu doamna directoare Morgan în pauza de prânz? Vezi dacă-ți dă voie.

— Bine.

Fata s-a grăbit înapoi la locul ei.

Reuben s-a uitat la Trevor și Trevor s-a uitat la el.

Băiatul a tras adânc aer în piept și s-a îndreptat agale spre catedră, mișcându-se încet și șovăitor, de parcă mergea pe un podeț îngust și instabil. Reuben simțea cum îi arde și lui fața, ca și când prezentarea proiectului și presiunea ar fi fost ale lui.

Trevor a ajuns în fața clasei și a oftat.

— Am investit o grămadă de timp și energie în proiectul ăsta, a spus el. Dar nu s-a derulat cum aș fi vrut.

Arăta tăcut și trist, dar s-a întors spre tablă și a schițat o variantă simplă a lui „dă mai departe”. A folosit arătătorul lui Reuben ca să indice primul cerc.

— Acesta a fost Jerry. L-am ajutat să-și găsească un job. Dar apoi a fost arestat. Nu știu de ce. Nu știu dacă poți da mai departe în timp ce ești în închisoare. Cred că poți, pentru că mă gândesc că cei de acolo au nevoie de ajutor mai mult ca oricine. Dar nu știu dacă el o va face. Apoi a fost doamna Greenberg. Am petrecut trei zile întregi ca să-i îngrijesc grădina. Doar că ea a murit.

Arnie a zis o tâmpenie, în gura mare:

— Mă întreb dacă poți să dai mai departe din rai.

Toată clasa a râs și a făcut gălăgie, iar Trevor a schimbat o privire cu Reuben, ca și cum l-ar fi implorat să-i facă să înceteze.

Reuben a pocnit tare cu mâna dreaptă în catedră. Trevor a tresărit.

— Aceia dintre voi care nu s-au deranjat să participe, vă rog încetați să-i luați peste picior pe cei care au încercat.

Elevii s-au uitat cu toții la Reuben, într-o tăcere totală, mulți dintre ei rămași cu gura căscată. Era prima dată când Reuben își pierdea calmul

nepărtinitor și el știa după privirile copiilor că tocmai devenise echivalentul uman al riglei zburătoare a lui Lou.

— Te rog, continuă, Trevor.

— Oh. OK. Păi, a fost și un al treilea. Dar, ei bine, nu sunt prea sigur că a fost o idee bună. Oricum, trebuie să mai găsesc alte trei persoane. Știți voi. S-o iau de la capăt.

Mary Anne Telmin a ridicat mâna.

— Dar, domnule St. Clair, termenul limită a trecut. Nu mai poate face nimic acum.

La auzul provocării ei, Trevor s-a îmbățoșat.

— Nu o fac pentru notă, Mary Anne. O fac pentru că vreau într-adevăr să văd dacă lumea se schimbă.

A privit din nou spre Reuben, pentru ajutor, iar acesta i-a făcut un semn discret, împingându-l cu mâna ca și când i-ar fi spus: „*Calmează-te*. *Nu te ambala pe chestia asta*”.

Arnie a ridicat mâna și a sărit de la locul lui.

— Dar nu poți schimba lumea bazându-te pe onoare și cinste, toată lumea știe asta. Lasă oamenii cu regulile de acum și nu vor face nimic. Imediat ce pleci, vor renunța. Adică, uite ce s-a întâmplat.

Trevor s-a repezit din nou să se apere, de data asta încolțit și irascibil, căci era atacat din toate părțile.

— Arnie, nu este vina doamnei Greenberg că a murit.

— Ei bine, oamenii mor, merg la pârnaie sau pur și simplu își bat joc, care este diferența? Tot nu fac ce le-ai zis.

— În regulă. Să închidem discuția. Este ușor să stați aici și să criticați ideea lui Trevor, pentru că a avut probleme cu rezultatele. Dar rămâne cea mai bună idee, mai ales pentru că cei mai mulți dintre voi nici măcar nu v-ați gândit la ceva. Așadar, o să mă uit la proiectele voastre în seara asta. Toți cei care au participat vor vedea o îmbunătățire a mediei lor.

Dar, în timp ce Trevor se întorcea în banca lui și-și făcea de lucru cu cartea, discuția a continuat cu șoapte întretăiate.

CAPITOLUL DOISPREZECE

Arlene

Stătea pe veranda din fața casei lui, cu o mână ridicată să ciocăne la ușă și cu inima bătându-i atât de tare, încât și-o putea auzi în urechi. Nu făcuse nimic rău și exact de asta se oprise pe la el, ca să-i spună, așa că de ce îi era atât de teamă că el o va alunga? Când luaseră lucrurile o turnură greșită, din nou?

A bătut tare la ușa din față și și-a dorit imediat să fugă. De fapt, s-a și tras doi pași înapoi, când el a deschis ușa.

— Arlene.

— Pot să intru un minut?

— Oh. Hm. Este cam dezordine.

— Acasă la tine? Fii serios. Nu ești omul care să stea în dezordine.

El a mai crăpat puțin ușa, doar ca să-i arate interiorul camerei de zi, toată împânzită de cutii de carton, pentru mutare.

— Încă n-am despachetat.

— Ei, Reuben. Aia nu-i dezordine. Nu este deloc vina ta că abia ți-au ajuns lucrurile, nu?

— Corect, a spus el, fără să sune prea convins; dar s-a dat înapoi din ușă și a lăsat-o să intre.

— Vrei să bei ceva? Am suc de portocale și bere de ghimbir.

— Bere de ghimbir ar fi minunat.

A ieșit să-i aducă, iar ea a rămas să se legene pe vârful picioarelor, spunându-și să se oprească, dar fără s-o poată face. Cel puțin nu-i spusese să se care.

Când i-a înmânat paharul rece, ea a spus:

— Nu m-ai mai căutat deloc după ce am ieșit la film. S-a întâmplat ceva, Reuben? Nu-mi dau seama.

El îi stătea alături, cocoțat pe marginea scaunului, așa cum făcea când nu era în largul lui. Ei, iată, nu era chiar un străin. Știa ceva despre el.

— Nu știu dacă pot să-ți explic.

— Știi ce mi-a zis Trevor? A zis că i-ai spus că este mai bine să nu te

prefaci că n-ai observat, pentru că asta n-o să prostească pe nimeni, oricum. Și știi ceva, când mi-a zis asta, mi-am dat seama că are sens. M-am gândit: „La dracu', am procedat greșit în toți anii ăștia. Sunt sigură că n-o să mai fac din nou aceeași greșeală". Așa că n-am tratat partea aia a ta de față ca și când n-ar fi existat. Iar asta te-a deranjat și de-atunci n-am mai auzit de tine.

— Îmi pare rău.

— Serios?

Nu se gândise că ar putea să-i pară rău; se gândise cumva că ea trebuie să-și ceară scuze, că ea era vinovată. Așa stăteau lucrurile de obicei.

— Oh. Păi, e în regulă. Doar că mă simt rănită, câteodată.

— Ai dreptate, a spus el. Mă înfurii când oamenii se prefac că n-au observat și mă înfurii și când observă. Nu știu sigur ce vreau de la ei. Cred că aș vrea să nu sară-n sus de un metru când mă văd și nu se întâmplă niciodată lucrul ăsta.

Arlene a început să plângă, căci îi părea atât de rău pentru el. Și pentru ea însăși, ca să spunem lucrurilor pe nume. Bărbatul n-a reacționat în niciun fel la lacrimile ei și ea s-a întrebat dacă voia ca el să le observe sau dacă voia ca el să pretindă că nu le-a văzut. Era o dilemă grea, Reuben avea dreptate.

Apoi, el a spus:

— Arlene, trebuie să-ți mărturisesc ceva. Cutiile astea n-au ajuns de curând. Sunt aici de luni de zile. Pur și simplu nu mă pot apuca să despachetez. În ultimii patru ani, m-am mutat de trei ori. Am obosit să tot fac asta. De fiecare dată când încerc să despachetez, sunt copleșit.

Ea l-a țintuit cu privirea și și-a șters lacrimile de pe obraji, în lateral, cu grijă să nu-și întindă rimelul.

— Este atât de minunat.

— Ce-i minunat?

— Faptul că mi-ai spus lucrurile astea. Este prima chestie adevărată pe care mi-o spui despre tine. Și mă regăsesc complet în ea. Nu cu mutatul, dar, la dracu', simt în același fel în legătură cu o groază de alte lucruri. Pur și simplu mă simt copleșită. Încremenită, adică.

Iar Reuben a spus:

— Mda, așa ceva.

Și-au zâmbit unul altuia și din nou s-au simțit stânjeniți.

— Poate ar fi mai ușor dacă n-ai fi singur. Pot să te ajut să despachetezi.

— Ai face asta?

— Sigur că da. Pentru ce sunt prietenii? Lasă-mă doar să dau un telefon, să-i spun lui Trevor unde sunt.

Desigur, prima întrebare pe care i-a pus-o Trevor a fost dacă poate să vină și el să ajute, așa că Arlene a acoperit receptorul cu palma și l-a întrebat, la rândul ei, pe Reuben. Iar el a acceptat, bineînțeles, și, mai mult decât atât, pe chip i-a apărut expresia aia drăguță, care zicea că-l place cu adevărat pe Trevor, ceea ce Arlene știa deja. Dar, de fiecare dată când vedea lucrul ăsta, îi făcea și mai multă plăcere decât până atunci.

∵

Pe Trevor l-a prins zdravăn o cutie cu cărți. Le-a aranjat în biblioteca lui Reuben în ordine alfabetică, ordonate după numele autorului. Asta l-a impresionat pe bărbat și a uimit-o pe Arlene, care știa că acasă la ei băiatul nu are așa o pasiune pentru ordine.

Ea era în bucătărie, despachetând vesela de fiecare zi și înmânându-i vasele lui Reuben, care le aranja pe rafturile mai înalte. Se simțea atât de mică pe lângă el, de parcă Reuben stătea pe un scaun, deși nu era așa. Pe lângă picioare li se învârtea mieunând o pisică pe jumătate siameză, cu ochi albaștri, iar Arlene s-a aplecat s-o mângâie. Pisica și-a arcuit spinarea și-a început să toarcă.

— Nu știam că ai pisică.

— Ea este Domnișoara Liza.

Multă vreme nu spuseseră nimic și, după acest schimb de replici, au rămas iar în tăcere.

Luminile care se zăreau prin fereastră deveniseră plumburii de la ploaia ce stătea să cadă.

Apoi, ea a deschis o cutie cu fotografii. Erau toate înrămate și puse una peste alta, învelite în ziare. A despachetat-o pe cea de deasupra. Era o poză a unui cuplu tânăr, drăguț, cu un tânăr arătos, de culoare, aproape un băiat, care își ținea brațul în jurul unei fete drăguțe. Și bărbatul ăsta părea destul de cunoscut. Aproape ca Reuben. Când a ridicat ochii, el se afla lângă dulap, uitându-se peste umăr spre ea, urmărindu-i privirea.

— Este fratele tău, Reuben?

— N-am niciun frate. Sunt eu.

— Oh. *Doamne, ce tâmpenie ai putut spune, Arlene. „Of”.*

Dar fusese un șoc, unul cu care nu se obișnuise încă.

Trebuia să fi știut și ea, undeva în străfundurile minții, că Reuben nu se născuse cu acest chip, așa cum era acum. Doar că nu se gândise niciodată la

asta și în mod cert nu se așteptase vreodată să vadă cum arătase el în perioada când era încă întreg. Așa că s-a uitat în continuare la fotografie. Iar el a rămas acolo, lângă dulap, privind-o.

— Cine este doamna asta drăguță?

— Eleanor. Era logodnica mea la vremea aceea.

— Dar nu v-ați căsătorit?

— Nu. N-am fost niciodată căsătorit.

Eleanor părea să aibă pielea cu două tonuri mai închisă decât a lui, catifelată, piele neagră lucioasă, iar părul îi era dat tot pe spate, arătând coafat, ca al unei persoane foarte rafinate. Ca al unei persoane cum Arlene nu fusese niciodată și nici nu avea să fie. Ca al unei persoane cu care Reuben ar trebui într-adevăr să fie. Arlene nu părea să-și dea seama care dintre chipuri o supăra mai tare.

— Nu-mi vine să cred cât de arătos erai. Oh, nu. Iartă-mă, Reuben. Câteodată spun cele mai mari tâmpenii.

A privit spre Trevor, încă ocupat cu raftul lui de cărți, ca să vadă dacă auzise ceva din lucrurile acelea foarte personale. Nu auzise. Era pierdut în micul lui univers.

— N-ar fi drăguț dacă aș arăta așa și acum?

— Nu.

Nu știuse că asta urma să spună. Pur și simplu o luase gura pe dinainte. Și lucrul cel mai caraghios era că el nici măcar nu i-a cerut să-i explice. Doar s-a întors spre dulap și a continuat despachetatul.

FRAGMENT DIN *CEILALȚI OAMENI CARE AU STAT LA BAZA MIȘCĂRII*

Arlene

Pentru că, vedeți voi, un bărbat care ar fi arătat precum cel din poză n-ar fi aterizat niciodată în acest orășel de provincie, iar dacă ar fi făcut-o, ar fi venit împreună cu femeia aia atât de frumoasă și sofisticată și știu că atunci mi-ar fi vorbit de sus.

Era de-a dreptul dificil să nu te mai holbezi la poza aia. Mi-e greu să explic de ce. Ca și când mi s-ar fi pus undeva, în piept, o strânsoare care nu mă slăbea. Adică, poza aia a pus o grămadă de lucruri într-o cu totul altă lumină.

Iar apoi, când am trecut de ea, a urmat una cu părinții lui Reuben.

Și ei erau foarte chipeși. Și păreau să aibă același „ceva” pe care îl avea și Eleanor, nici măcar nu sunt sigură ce anume era, dar măcar atâta lucru tot știu: Reuben îl are, iar eu nu. El nu și-l va pierde niciodată, iar eu nu-l voi învăța niciodată. Unele lucruri au un drum al lor și nu se schimbă niciodată.

După o vreme, am lăsat jos poza cu părinții lui Reuben și am luat-o iar pe prima. În timp ce mă holbam la ea, mă gândeam la mama și la felul în care făcea ea cumpărăturile. Știți, nu prea aveam bani când eram copil. Așa că ea cumpăra lucruri la mâna a doua, cu defecte, mai degrabă decât să ia o piesă de îmbrăcăminte perfectă, dar de calitate mai proastă.

— Dar, mamă, mă plângeam eu, asta e pătată.

Iar mama răspundea:

— Bine că este, fetițo, altfel nu ne-am fi putut-o permite.

Apoi mi-am ridicat din nou ochii spre Reuben, iar el stătea lângă dulap și încă o dată l-am prins uitându-se peste umăr, spre mine.

O ploaie teribilă a început să toarne pe acoperiș.

Și-a băgat băiatul în pat pe la zece, căci era sâmbătă și a doua zi nu avea școală. El a întrebat-o dacă își pot lua pisică, iar ea a evitat răspunsul. Ciocănitul s-a auzit la câteva minute după știrile de la ora unsprezece.

Ploua torențial. Nici nu și-a dat seama cât de tare, până când n-a deschis ușa. Apa cădea în șiroaie în spatele lui, iar Reuben stătea pe verandă, ud leoarcă, cu părul și hainele îmbibate de apă, cu picăturile prelingându-i-se din bărbie.

— Ești fleașcă. Mai bine intri.

El a pășit în casă și Arlene a închis ușa.

— Îți aduc un prosop.

S-a dus în baie, să ia unul mare și pufos. Când a ieșit, cu prosopul în brațe, l-a găsit stând lângă canapea, cu apa scurgându-se pe covor. L-a pus să se așeze și i-a șters cu prosopul părul tuns scurt.

— Să nu mi-o iei în nume de rău, dar ce cauți aici?

— M-am simțit singur. A fost chiar caraghios. Să vă am pe Trevor și pe tine la mine acasă, toată ziua. După ce ați plecat, casa mi s-a părut atât de goală. Nu mai vreau să fiu singur, Arlene.

— De ce nu ți-ai luat umbrela, prostuțule?

Știa că avea, doar ea o despachetase.

— N-am găsit-o.

— Ți-am pus-o în dulapul din față.

— Oh. Nu m-am gândit la asta.

— Nu-și ține toată lumea umbrela în dulap?

— Nu. Eu nu.

— Tu unde o ții?

— În suportul de umbrele.

— Ce suport de umbrele?

— Chestia aia de nuiele.

— Oh, asta era chestia aia? M-am gândit că o fi vreun ghiveci înalt și îngust. L-am pus pe veranda din spate.

El a spus:

— Pari încordată.

— Serios?

— Data trecută erai atât de sigură pe tine.

— Păi, na. Cineva trebuia să fie.

Și apoi, ascultând ploaia pe acoperiș, Arlene și-a dat seama de un lucru pe care ar fi trebuit să-l înțeleagă până acum. Un lucru pe care îl *înțelesese* deja de mult, undeva în adâncul ei, un lucru pe care îl știa mai bine decât era dispusă să accepte. Singură, în orice caz.

Anume că Ricky nu avea să se mai întoarcă niciodată.

Și chiar dacă s-ar fi întors, ce fel de femeie ar fi fost ea dacă l-ar fi primit înapoi?

Acel bărbat arătos din fotografie i-a revenit în amintire și i-a umplut gândurile. Nu va înțelege niciodată ce forțe l-au adus de acolo aici.

Gândul acela a dus-o din nou înapoi în locul acela care nu-i plăcea. În care știa că, în mod normal, el era un bărbat la care ea nu ar fi avut acces niciodată.

FRAGMENT DIN *AMINTIRILE CELOR CARE L-AU CUNOSCUT PE TREVOR*

Când am ajuns acasă în seara aceea, l-am sunat pe Lou, o convorbire la mare distanță.

— Uau, a spus el. Te vezi cu cineva. E uimitor. Aș vrea să pot spune și eu la fel.

Am încercat să-i explic că era ceva în neregulă în toată treaba

asta. Dar nu era uşor de explicat. Singurul exemplu pe care îl puteam găsi era ruşinea mea de a fi fost văzut de Trevor a doua zi dimineaţă. M-a întrebat dacă lui Trevor a părut să-i pese şi a trebuit să-i spun adevărul, că nu.

Lou a subliniat că singura persoană care părea să se simtă ciudat eram eu. Am crezut că asta însemna că-mi fac griji degeaba. Am acest obicei. Era specialitatea mea. Cred că asta voiam să-l aud spunând. Că temerile mele nu se bazau pe nimic, ca o umbră fără niciun corp în spatele ei; apoi, odată ce mi-ar fi spus lucrurile astea, credeam că temerile îmi vor dispărea ca o umbră inundată de lumină.

Dar nu asta îmi spusese, ci că eu eram singurul care vedea ceva necinstit la treaba asta şi singurul care cunoştea propriile intenţii. Poate că intenţiile mele erau necinstite.

Am încercat să-l contrazic, dar, chiar în momentul în care am rostit cuvintele, am simţit un val puternic de ruşine. Am admis în faţa lui Lou ceva ce n-aş fi spus niciodată cu voce tare nimănui. Arlene nu era chiar femeia pe care mi-o imaginasem pentru mine. Nu era femeia alături de care să apar undeva mândru, ţinând-o la braţul meu.

— Cu alte cuvinte, a spus el, ţi-e ruşine cu ea.

— N-am spus asta.

— Ba exact asta ai spus.

Toate gândurile au început să mi se învârtă prin cap, îngreunându-mi respiraţia. Mi-am dat seama că asta era cea mai mare temere a ei în legătură cu mine. Faptul că aş putea s-o privesc de sus. Cele mai mari temeri au un sâmbure de adevăr. Ăsta-i lucrul cel mai rău la ele. Mă întrebam dacă are vreo prietenă cu care să vorbească despre asta. Mă întrebam dacă îi spune despre faţa mea şi despre cât de greu îi fusese să se afle, fizic, aproape de mine.

Lou a spus:

— Dacă vrei într-adevăr pe altcineva, du-te şi găseşte pe altcineva. Nu-i faci niciun serviciu.

I-am răspuns:

— Nu. Pe ea o vreau.

Cuvintele astea ne-au surprins pe amândoi. Îmi plăcea felul în care mă simţeam în preajma ei. Felul în care mă făcea să mă simt. Lucruri care păreau, dintr-odată, mult mai reale şi importante decât

să etalezi o femeie la braț.

Lou mi-a spus o povestioară despre cea mai recentă relație a lui. Un bărbat care, precum mulți alții din viața lui, l-a ținut la distanță până când Lou s-a săturat.

— I-am dat un ultimatum. Intră în viața mea sau ieși definitiv. Dacă nu vrei să te mai simți necinstit, Reub, încearcă să faci ceea ce trebuie.

Când am închis telefonul, lucrurile începuseră deja să fie mai limpezi.

CAPITOLUL TREISPREZECE

Reuben

Când, într-un final, a găsit inelul potrivit, și-a dat seama că pentru a-l cumpăra trebuia să-și cheltuiască toate economiile și ura lucrul ăsta. Banii pentru zile negre. Faptul de a-i ști acolo, puși deoparte, îl făcea să se simtă bine. Dar știa că nu vor mai rămâne neatinși pentru multă vreme.

Inelul nu era atât de mare încât să arate ostentativ, dar era măricel, lucrat în aur alb cu diamante micuțe pe o jumătate de circumferință. Un model nu foarte la modă, dar tocmai asta îi plăcea la el. Semăna puțin cu al mamei lui, dar nu îndeajuns încât să conteze. Era cel potrivit fiindcă așa credea el.

Lăsase inelul la magazin, se dusese acasă și nu se mai gândise decât la el. Își spusese că noaptea avea să fie sfetnic bun, în schimb făcuse o noapte albă[{4}]. De dimineață a mers din nou la bijutier, speriat că n-o să-l mai găsească. Dar nu se vânduse, așa că a plătit un avans și l-a rezervat, știind că încă se poate răzgândi.

Însă, la următoarea sa întâlnire cu Trevor, la micul dejun, a știut că trebuie s-o facă. S-a uitat la băiat și a știut. Nu putea să cumpere un inel mai ieftin sau să transforme relația într-una ieftină, necumpărând niciunul. Să facă ceea ce trebuie față de Arlene însemna să facă ceea ce trebuie față de Trevor. Și, desigur, față de el însuși.

∵

În seara următoare, când a scos-o pe Arlene la cină, îl avea în buzunar.

Ea purta o bluză de mătase, de culoare trandafirie, și zâmbea larg, arătând ca o femeie pe care o știa dintotdeauna și cu care și-a dorit mereu să se căsătorească, fără niciun dubiu. Și-a strecurat mâna în buzunar și a strâns între degete cutiuța învelită în catifea. Era sigur. Aproape că l-a scos la iveală, dar a ratat momentul. Însă avea s-o facă. Era doar o chestiune de timp. Era sigur.

Dar s-ar putea ca ea să nu fie sigură.

Fusese atât de preocupat de propriile sale îndoieli, încât uitase să ia în considerare posibilitatea extrem de reală ca ea să spună „nu”. A scos mâna din buzunar și a încercat să uite de cutiuța care se găsea acolo.

Când a condus-o acasă, în acea seară, amândoi s-au plâns că erau obosiți. Reuben a sărutat-o ușor, timid.

Momentul l-a emoționat și i-a amintit de cel în care Arlene sosise pe neașteptate la el acasă, chiar într-o perioadă în care se așteptase să-i dea papucii. O îndrăgise pentru asta. Chiar dacă fugise de ea. Toate celelalte fuseseră doar un joc ca să evite momentul de acum, când știa că viața alături de ea era tot ce-și dorea și când știa, de asemenea, că ceva nu era în regulă.

— Ești bine? a întrebat ea.

Vocea îi sunase stins. Înfricoșat. Sau poate că era el îndeajuns de speriat ca să o audă astfel.

— Sigur. De ce n-aș fi?

— Nu știu. Pari cam distrat în seara asta.

— Sunt doar obosit.

— Mda. Și eu.

Mergând spre mașină, și-a spus că este un laș. La jumătatea drumului spre casă, totul i-a apărut limpede, parcă se trezise dintr-un vis. Nu-și putea imagina la ce se gândise, sau de ce. Nu putea să creadă că aproape o spusese cu voce tare. S-a gândit la Arlene, a încercat să-și aducă în minte imaginea ei, dar arăta ca o străină. Când a ajuns acasă, a găsit chitanța de la inel în sertar, acolo unde o lăsase.

Domnișoara Liza a sărit pe pat, alături de el, și i s-a frecat de bărbie. Ei i-a spus totul. A descris stânca de pe care aproape că sărise. Pisica a fost de acord că oamenii sunt ciudați și impulsivi. În cel mai înalt grad. I-a spus că va returna inelul a doua zi, de dimineață, dar nu prea era convins de asta.

CAPITOLUL PAISPREZECE

Matt

Matt mergea cu motocicleta lui cea nouă pe o alee din Atascadero când l-a zărit. Un bărbat stând pe asfaltul negru al aleii, cu spatele sprijinit de zidul clădirii, cu un braț încolăcit în jurul trupului, ca și cum l-ar fi durut ceva.

Apoi scena a dispărut în goana motocicletei.

Matt s-a uitat în oglinda retrovizoare și a întors în drum, cu grijă. A intrat iar pe alee, a virat în loc și a oprit motorul la câțiva pași de picioarele întinse ale bărbatului. Era tânăr, poate doar cu câțiva ani mai mare ca Matt. Iar fața îi sângera.

Bărbatul a ridicat ochii spre el, o privire fixă, poate cu un soi de frică ascunsă îndărătul ei. Matt nu știa ce anume s-ar fi așteptat tipul să vadă, dar era limpede după fața lui că nu pe el. Privirea i s-a înmuiat din nou.

— Ești în regulă, omule?

— Depinde ce înțelegi prin „în regulă”. Am fost și mai bine.

— Ai nevoie să te duc la spital?

— Nu, a răspuns el. Nu la spital. Dar am nevoie să mă duci undeva, departe de aici.

∵

În dimineața următoare, Matt s-a trezit la ora șase, iar tipul încă dormea pe canapeaua lui.

A pus de cafea. Nu trebuia să se ducă la muncă în ziua aceea, ceea ce era un lucru bun, pentru că nu-l știa suficient de bine pe omul ăla ca să-l lase singur în apartamentul lui.

Când cafeaua a început să curgă din filtru în ibricul de sticlă, aroma acesteia l-a trezit pe musafir.

— Bună dimineața, i-a spus Matt. Am uitat cum ai zis că te cheamă.

— Sidney G.

— Așa, da. Aseară am încercat de vreo zece ori să te conving să mergem la spital, dar nu te-ai dat dus. Părea cam ciudat, dar presupun că delirai. Însă acum este dimineață și ai dormit un pic. Și este destul de clar că ai mâna ruptă.

A arătat spre antebrațul drept al lui Sidney, de două ori mai umflat decât ar fi fost normal.

— Îți dai seama că trebuie să mergi la urgențe, da?

Sidney G. s-a ridicat, parcă apărându-se, după cum i s-a părut lui Matt.

— Nu, nu la spital, omule. Dă-mi doar o cană de cafea și am plecat în treaba mea.

— Nu vrei nici măcar să faci o plângere?

— Plângere?

— Da, plângere. Din aia, la poliție.

Matt a văzut cuvântul scris în privirea lui Sidney. Ca și când ar fi înțeles că ceva nu era în regulă.

— Nu-i niciun motiv de plângere, a spus bărbatul, de parcă toată tărășenia nu însemna nimic pentru el.

Dar lucrul ăsta n-avea niciun sens. Apoi, l-a privit pe Matt țintă în ochi.

— Hei. De ce te-ai oprit să mă ajuți, oricum? Nu mă cunoști.

— Trebuie să dau mai departe o favoare. O doamnă care își făcea cumpărăturile la magazinul unde lucram eu mi-a lăsat niște bani prin testament. A spus că trebuie să întorc favoarea către alte trei persoane.

— Și apoi?

— Și apoi ei vor face același lucru.

Însă lui Matt îi părea din ce în ce mai rău că îl adusese pe tip aici. Pentru că avea îndoieli în legătură cu individul ăsta, pe care încerca să-l ajute. Și ar fi vrut să ia înapoi ce-i povestise despre ideea doamnei Greenberg. Nu voia ca tipul ăsta să aibă ceva de-a face cu ea.

— Ai făcut ceva ilegal, nu-i așa?

— Nu, de ce ai crede asta?

— Pentru că nu vrei să primești îngrijiri la brațul rupt și nu vrei nici să mergi la poliție să zici cine ți-a făcut asta.

— Nee, nu-i nimic din astea, omule. Hai că plec.

Sidney G. s-a ridicat, nesigur pe picioare, apoi s-a clătinat, ca și cum ar fi fost gata să leșine. A clipit, încercând să se stabilizeze. S-a îndreptat spre ușă.

— Nu te teme. O să fac chestia aia… datul mai departe.

— Nu, a spus Matt. Vocea i-a sunat chiar și lui însuși rece și inexpresivă.

— Poftim?

— Nu e nevoie să dai mai departe.

— De ce?

— Pentru că mie mi se pare că ai făcut ceva ilegal și cred că nu ești cine credeam că ești, așa că nu vreau să mai fi printre cei trei pe care voiam să-i ajut și nu vreau să iei parte la povestea asta.

Sidney G. s-a apropiat de el, până când a ajuns cu nasul la câțiva centimetri distanță de al lui Matt, care a simțit cum i se strânge stomacul de frică, însă a rămas nemișcat.

— Măi, măi, a spus Sidney G. Nu-i prea frumos din partea ta.

— Zi merci că te-am scăpat de toată chestia asta.

— Cum zici tu, frate.

Sidney a dat din cap și s-a îndepărtat, plecând spre ușă.

Matt a răsuflat ușurat.

— Stai, a spus el.

Sidney s-a oprit.

— Așteaptă un pic.

A mers în bucătărie și a turnat niște cafea în cana care îi plăcea cel mai puțin. Cea ciobită la bază. Se uita la Sidney, care îl privea curios.

— Păstrează cana, a spus el, aducându-i-o la ușă și punându-i-o în mână.

A urmat un alt moment stânjenitor, de tăcere, în care Sidney l-a cercetat cu atenție, în căutarea unui indiciu.

— Dar să nu dau mai departe.

— Corect, a spus Matt. O să găsesc pe altcineva. Te rog să n-o faci.

Imediat ce ușa s-a închis, Matt a sunat la poliția din Atascadero și a spus ce știa; ei i-au mulțumit pentru telefon, dar i-au spus că împrejurările descrise nu se potrivesc cu niciun delict. Cel puțin nu cu unul despre care să știe ei.

FRAGMENT DIN *JURNALUL LUI TREVOR*

N-am nicio idee despre ce s-a întâmplat între mama și Reuben. Totuși, trebuie să fi fost ceva tare ciudat. Pentru că, de fiecare dată când mă întâlnesc cu Reuben, el spune:

— Așa, Trevor, ce mai face mama ta?

Apoi spune:

— Așa, întreabă vreodată de mine?

Ce să întrebe? îmi zic mereu. Dar întotdeauna e mai bine să nu te amesteci în lucrurile astea. Apoi mă duc acasă, iar mama zice:

— L-ai văzut cumva pe Reuben?

Iar eu răspund:

— Da, îl văd tot timpul.

Iar ea zice:

— Așa, pomenește vreodată de mine?

Câteodată aș vrea să strig la amândoi. Aș vrea să le zic: „Vorbiți naibii între voi! Nu-i așa greu! Ce naiba, oameni buni, doar nu-i operație pe creier!” Dar adulților nu le place să le vorbesc astfel. Așa că am următorul sistem. Nu le spun niciunuia dintre ei ce ar vrea să știe. Apoi, mai devreme sau mai târziu, trebuie să rupă pisica-n două și să-și vorbească. Câteodată, mă tem că o să mă port și eu la fel de ciudat cu vreo fată, când o să cresc.

Urăsc să mă gândesc la asta.

CAPITOLUL CINCISPREZECE

Arlene

Loretta și-a amestecat laptele în cafea, cu zgomotul ăla ușor, „cling-cling”, care o călca pe nervi pe Arlene. Cafetiera Mr. Coffee a Lorettei era din nou defectă și, din moment ce nu se omorâse niciodată după cafeaua instant, venise la Arlene acasă ca să-și bea porția de dimineață. Cafetiera Mr. Coffee a lui Arlene nu se strica niciodată, așa că era nevoită să tragă concluzia că Loretta o folosea prea mult pe a ei.

De obicei îi plăcea compania Lorettei, cu cât mai mult, cu atât mai bine, dar în ultima săptămână nu prea se simțea în apele ei.

Vocea Lorettei a spart tăcerea.

— Nu prea mai vorbești despre el.

— Despre cine?

— Cum adică, despre cine? Tipul ăla după care îți ardeau călcâiele.

— Oh.

Cumva, se gândea că Loretta se referă la Ricky, fără să poată explica de ce credea astfel, dar a ales să nu amintească despre asta.

— Cred că l-am evitat, cumva.

— Deci, care a fost problema?

— Aș vrea și eu să știu.

S-a așezat, cu capul în palme. Nu mai putea amâna discuția asta.

— Ultima oară când am ieșit împreună s-a purtat cam ciudat. Știi cum se poartă oamenii.

— Nu știu. Cred că oameni diferiți se poartă în moduri foarte diferite.

— Vreau să spun cum se poartă oamenii când încearcă să spună ceva. N-ai făcut niciodată asta? Să repeți în oglindă un anumit lucru pe care vrei să-l zici? Și pe urmă, când te întâlnești cu ei, te tot învârți în jurul cozii. De parcă ar putea să audă toată lumea. Mă tot gândesc că ospătarul ar fi putut auzi.

— Deci, ce-a spus?

— Nimic, până la urmă. Dar știam, oricum. Încerca să o rupă cu mine. Sunt sigură.

— N-ai de unde să știi până nu-l întrebi.

— Ba știu.

— Trebuie să-l întrebi.

— Atunci s-ar putea chiar să-mi spună.

Îl vedea pe Trevor pe fereastră, jucându-se pe acoperișul garajului împreună cu prietenul lui, Joe. Nu-i spusese niciodată clar că nu are voie, dar trebuie să fi știut că nu-i plăcea deloc treaba asta. Când a scos capul pe geamul de la bucătărie, băiatul s-a urcat iar în prun și i-a făcut cu mâna.

— Deci trebuie să-i vorbești, la un moment dat.

— Mă gândeam poate să mă duc cu Trevor la el acasă. Strategia asta funcționase foarte bine ultima dată, dar părea ciudat să-i explice, așa că nici n-a mai încercat.

— Deci, acum e o mare chestie că nu s-a despărțit de tine.

— De ce ți se pare așa ciudat?

— Ultima dată când am vorbit urma să te întâlnești cu el doar până se întoarce Ricky acasă.

Arlene s-a lăsat pe spate în scaun și a fixat-o pe Loretta cu acea privire pe care o păstra pentru cei imaturi, necioplți și de-a dreptul proști.

— Ricky nu se mai întoarce. Nu ți-e clar, Loretta? Sprâncenele Lorettei s-au arcuit.

— Dacă nu mi-e clar mie? Mie? Draga mea, la ultima numărătoare, singurul suflet viu de pe planeta asta care nu știa erai tu.

Arlene a oftat și a aruncat restul de cafea în chiuvetă.

— Ei bine, o să cer o renumărare, a spus ea.

∵

Când Trevor a năvălit pe ușa bucătăriei, Arlene i-a spus Lorettei să plece. A făcut-o într-un fel de limbaj al semnelor – stilul ăla care merge numai când te știi de mult timp cu cineva.

— Mai vreau o cană, Arlene.

Arlene a ridicat cafetiera Mr. Coffee, smulgând-o din priză. În vasul de sticlă se clătinau încă trei căni bune de cafea.

— Te rog, a spus ea și i-a înmânat Lorettei tot vasul.

— Ei, bine. Nu trebuie să dai cu pietre după mine. Dar a naibii să fie dacă n-avea să ia cafetiera, a gândit Loretta în sinea ei.

— Bună, mamă. Ce ți-a venit să-i dai Lorettei filtrul de cafea?

— Oh, n-am un motiv anume, dragule. Ascultă. Te mai întâlnești cu domnul St. Clair acum, că s-a terminat școala?

— Desigur, mamă. Mă întâlnesc tot timpul cu el.
— Unde anume?
— Mă duc la el acasă.
— Oh. Ar trebui s-o facem și noi. Cândva. Împreună.
— OK. Acum?
— Păi, poate nu chiar acum.
— De ce nu?
— Nici n-am sunat, nici nimic.
— Eu nu sun niciodată. Doar mă urc pe bicicletă și mă duc acolo.
— Totuși, e un pic diferit, dragul meu. Față de tine.
— De ce e diferit?
— Hm. Lasă-mă să mă gândesc un minut.

∵

În mașină, pe drum, l-a întrebat din nou:
— Când te duci la el, Trevor… și vorbiți… întreabă vreodată… de mine?
— Da.
— Cât de des?
— De fiecare dată.
— Chiar așa?
— Da. Chiar așa.
— Ce întreabă?
— Întotdeauna zice: „Ce face mama, Trevor?”, iar eu îi răspund: „Oh, bine, e bine”, iar apoi el spune: „Așa, Trevor, întreabă vreodată de mine?”

A urmat o tăcere lungă.
— Dacă îți cere să te măriți cu el, accepți?
— N-o să mă întrebe niciodată așa ceva.
— Dacă te întreabă?
— N-o să mă întrebe. Putem să vorbim despre altceva?

Oricum era timpul să schimbe subiectul. Nu aveau de făcut un drum chiar atât de lung.

∵

Când Reuben a răspuns la ușă, Trevor a țâșnit înăuntru de parcă ar fi fost la el acasă.
— Salut, Reuben, a strigat din mers.
— Salut, Trevor. Arlene! Ce surpriză!

Era într-un trening de casă și nu se bărbierise. Și arăta trist. Nu că ceva din toate astea ar fi contat pentru Arlene, care era prea ocupată să observe

cât de mult îi lipsise. Era un sentiment copleșitor, greu, aproape mai mult decât putea duce înăuntrul ei.

— Scuză-mă că nu am sunat înainte, dar – *Dar ce, Arlene? Cum o să termini propoziția asta? Dar n-am vrut să-ți dau posibilitatea să spui „nu”? Nu te mai obosi.* Sau, chiar mai rău, să-l audă spunându-i numele în stilul ăla groaznic, stilul în care cineva începe o propoziție care o să te rănească.

— E în regulă. Intră.

A intrat și a rămas acolo, simțindu-se oribil, îngrijorată că o vede Trevor, fără să știe ce să spună. Nu era ca ultima dată, când au despachetat și Trevor era cu totul pierdut într-o altă lume. Nu va fi în stare să vorbească. Însă, din nou, s-a consolat, căci nici el nu părea în stare.

— Trevor, de unde și până unde îi spui domnului St. Clair pe numele mic? Eu nu te-am crescut așa.

— El mi-a zis că e OK. Numai pe perioada verii. Când începem iar cursurile, la toamnă, schimb.

— E adevărat, eu i-am dat voie, a aprobat Reuben, în timp ce se îndrepta spre bucătărie.

— Oh, la anul îl ai profesor tot pe Reuben? a întrebat Arlene pe un ton cu adevărat curios și, în egală măsură, optimist.

— Da. Într-o școală cât a noastră, știi – există un singur profesor de științe sociale pentru toate clasele.

— Ei, asta e minunat, dragule.

Arlene știa că, într-un fel, ar fi putut spune mai mult de-atât. Ce bine ar fi fost dacă ar fi știut ce anume. S-a trântit pe canapeaua lui Reuben, iar el i-a adus o bere de ghimbir. Tăcerea a devenit mai mare decât orice ar fi putut găzdui această casă.

Trevor a zis:

— Unde este Domnișoara Liza?

— Cred că a ieșit în curtea din spate, să pândească păsărelele.

— Mă duc să văd.

A năvălit afară, lăsându-i lui Arlene posibilitatea să vorbească, dar ea nu mai voia s-o facă.

— Arlene, eu…

Ea s-a repezit, înainte ca el să poată spune ceea ce știa și ea că va spune, dacă nu era atentă.

— Mi-a fost cu adevărat dor de tine.

— Ți-a fost dor? Părea surprins.

— Oh, da. De lucruri mărunte. Mă obișnuisem să te am în preajmă.

— Ce fel de lucruri mărunte?

— Oh, știi tu.

Știa că el habar n-are.

— De exemplu, mesajele alea caraghioase pe care mi le lăsai când răspundea robotul telefonului. Nu-mi amintesc fiecare cuvânt, dar erau caraghioase. Îmi lipsesc lucruri ca ăsta.

— Îmi pare rău că n-am sunat. Am avut multe pe cap.

— Da. Și eu la fel. *Da. Asta spun toți.*

S-a întins și i-a atins obrazul drept. Știa că pare o proastă, dar nu-i păsa. Era aproape să-l implore. Toată lumea privește treaba asta ca pe ceva inimaginabil, dar undeva, în adâncul sufletului, își închipuie că o facem cu toții mereu. Ascultați numai versurile din piesele cele mai populare și o să auziți. „Aș cădea în genunchi pentru tine”… „Nu-s prea mândră ca să te implor”… „Iubite, nu pleca”.

Însă, înainte să poată face câte ceva din toate astea, Trevor s-a întors în casă, cu mâța cățărată pe umăr.

Au stat vreo oră și ceva, interval în care Arlene și-a petrecut cea mai mare parte din timp minunându-se de ușurința cu care Reuben și Trevor își vorbeau unul altuia. Îi observa cu atenție, de parcă ar fi fost un lucru pe care îl putea deprinde.

∵

În seara următoare, a sunat-o ca s-o invite la cină, acasă la el. A spus că era instalat cu totul acum și se simțea în stare să gătească.

— Speram să lași robotul să răspundă, a spus el. Eram pregătit să las un mesaj caraghios.

— Vrei să închid și să mai suni o dată?

— Nu, e în regulă. O să încerc să fiu amuzant când ne vedem.

Atunci și-a dat ea seama, pentru prima dată, că niciodată până atunci nu fusese amuzant. Nu între patru ochi. Ci doar când era o voce, pe o casetă.

— Reuben?

— Da?

Arlene ura felul în care îi spusese numele. În stilul ăla important, oribil, greoi, pe care îl folosesc oamenii înainte de veștile rele. Își dădea seama că și ea fusese în situația asta. O auzise în vocea lui. Oricine detestă să-și audă numele spus astfel.

— Ultima dată când ne-am văzut…
— Da?
— Știu ce voiai să-mi spui.
— Știi?
— Da, știu. Dar să n-o spui, bine? Te rog. N-o spune.
— Bine. N-o s-o spun.
A sunat… nu putea să spună precis cum. Rănit? Ușurat?
— Nu?
— Nu, dacă tu n-o să vrei.
Uau, s-a gândit ea, închizând telefonul. *Cine s-ar fi gândit că o să fie așa de ușor?*

∵

Filmul se terminase și VCR-ul lui Reuben derula automat caseta. Arlene nu-și dădea seama dacă el nu cumva adormise. Se lăsase purtată de un sentiment, de o stare, ca și cum ar fi privit toate astea de undeva, de sus. Nu atât fizic, cât mai degrabă în perspectivă. Fusese atât de sigură că totul se terminase, dar dacă ar fi putut să analizeze lucrurile în ansamblu, să vadă un pic mai departe, poate că ar fi reușit să înțeleagă seara asta. Se întreba dacă își va aminti acest sentiment data viitoare când ceva anume va părea, pe termen scurt, că nu merge prea bine. Probabil că nu va putea. Știa că oamenii depășesc mereu această linie a cunoașterii, dar al naibii să fie dacă nu se întorc mereu de unde au plecat.

A șoptit ușor, sperând să-i întipărească niște cuvinte în minte, fără să-l trezească, fără să atragă atenția asupra ei.

— Sunt atât de bucuroasă că te-ai hotărât să nu te desparți de mine.

El a deschis ochii, a clipit și a înghițit, ca și când ar fi fost pe jumătate adormit.

— Să mă despart de tine?
— Da. Dar hai să nu mai vorbim despre asta acum.
— N-am vrut niciodată să mă despart de tine.
— N-ai vrut? Atunci ce voiai să-mi spui în seara aia?
— Asta ai crezut că încercam să-ți spun ultima dată când ne-am văzut?
— Da. Nu asta voiai?
— Deci asta mi-ai cerut să nu-ți mai spun?
— Da. Deci, ce era atunci?
I-a privit pieptul ridicându-se într-o respirație adâncă.
— Nu contează. Oricum nu ți-ar fi plăcut.

— Poate că nu, dar poți fi sigur că acum chiar vreau să știu.

— Să nu râzi, da? Voiam să te rog să te măriți cu mine.

Lui Arlene i s-a uscat gâtul. Chiar dacă ar fi știut ce să spună, deși nu știa, probabil că n-ar fi putut. El i-a îndurat cu stoicism tăcerea, pentru o perioadă de timp impresionantă.

În cele din urmă, a spus:

— Nu chiar acum. Mă gândeam că am putea să ne logodim. Cât timp ar fi fost nevoie ca să ne cunoaștem mai bine. Ca să facem pasul ăla. Mă gândeam că ar fi mai bine pentru Trevor. Și mai bine pentru tine. Nu în ordinea asta, sigur. M-am gândit în primul rând la tine. M-am gândit că te-ai simți mai bine dacă ai purta un inel de logodnă. Chiar dacă nu am fi stabilit imediat și data. Ar fi fost un simbol al intențiilor mele. Care sunt onorabile. Ai de gând să spui odată ceva?

— Ai cumpărat un inel?

Asta era ceva, probabil la fel de bun ca orice altceva ar fi spus.

— Eu zic că am cumpărat, a spus el. Nu-mi răspunde acum. Doar gândește-te la asta.

Ea a spus că așa va face. Nu a zis că nu se va mai gândi la nimic altceva, nici că va sta trează toată noaptea gândindu-se la asta, dar s-a dovedit că așa s-au petrecut lucrurile.

CAPITOLUL ȘAISPREZECE

Reuben

Arlene a pregătit fajitas de pui, preferata lui Trevor, în cinstea acelei ocazii deosebite. Reuben mâncase prea mult, la fel cum făcuse și în prima seară petrecută în acea casă. Aceeași casă care era acum mai caldă.

Femeia își strânsese părul și purta inelul pe mâna stângă, dar Trevor nu comentase nimic, chiar dacă observase. Reuben credea că băiatul nu văzuse nimic. Nu era genul lui Trevor să nu comenteze.

— Vrei să strâng masa, mamă? a spus Trevor în cele din urmă, rupând tăcerea.

— Imediat, dragule. Reuben și cu mine avem ceva să-ți spunem.

— OK, ce?

— Cred că Reuben vrea să-ți spună el.

— OK. Ce e?

— Trevor? Mama ta și cu mine am luat o decizie importantă. Una care te afectează și pe tine.

— OK. Ce e?

— Am hotărât să… ne logodim.

— Să vă logodiți? Adică, să vă căsătoriți?

— Da, exact.

Reuben i-a aruncat o privire lui Arlene, care își încleștase degetele pe furculiță și ținea ochii închiși, de parcă cuvintele acelea ar fi putut-o răni.

— Da! a strigat Trevor, speriind-o pe Arlene, care a deschis ochii brusc. Da! Știam eu! Ți-am zis eu! Treaba asta e foarte-foarte tare.

Băiatul a sărit de la masă și a început un dans, făcând-o pe Arlene să-i spună că seamănă leit cu Deion Sanders.

Reuben a replicat:

— Cine e Deion Sanders?

I-a privit pe amândoi, mirat să vadă că rămăseseră cu gura căscată.

— Cine-i Deion Sanders? a întrebat Trevor, încremenit de uimire. Glumești, nu?

Arlene s-a ridicat să strângă farfuriile de la cină, evident mai liniștită

acum, că tensiunea fusese spulberată.

— Trevor, dragul meu, nu toată lumea urmărește meciurile de fotbal.

— Chiar și așa. Deion Sanders.

S-a așezat la loc, cu coatele sprijinite pe masă.

— Nu te-ai uitat niciodată la un meci de fotbal, Reuben? Hei, tocmai m-am gândit la ceva. Acum pot să-ți spun „tată”? Ar trebui să-ți spun „tată”?

Reuben a simțit un mic punct încălzindu-se în el, undeva în spatele coastelor, într-un loc unde de atât de mult timp nu mai simțise decât durere.

— Este în regulă, Trevor. Dacă nu te deranjează. Și nici pe mama ta.

Arlene s-a uitat la amândoi și a încuviințat din cap.

— Așadar, Deion Sanders ăsta. Joacă pentru Forty-Niners?

Trevor și-a dat ochii peste cap.

— Frate! Am mult de lucru cu tine.

∵

— Credeam că Trevor e fan Forty-Niners, i-a spus Reuben, când ea s-a întors, după ce-l băgase pe băiat în pat, de culcare.

— Așa e. Dar Deion Sanders joacă pentru Atlanta. Așa că e și un fel de fan Atlanta, totodată. Când Atlanta joacă la San Francisco, nu prea poate să gestioneze treaba. Este atât de supărat, că nici măcar nu se uită.

— Te iubesc, Arlene.

Cuvintele au părut să reverbereze într-o încăpere dintr-odată goală. Reuben se întreba care din ei a fost mai uimit să le audă.

— O să fim o familie grozavă, a spus ea, după o vreme, în mod sigur băiatul te iubește.

Și atunci Reuben a fost lovit de un gând pe care nu-l mai avusese înainte. Era un gând plăcut, dar, în același timp, îl înghiontea un pic. Nu știuse niciodată, sau refuzase să accepte până atunci, de cât de multe lucruri se lipsise izolându-se complet de ceilalți.

— Ar trebui să mă duc să-l sărut de noapte bună.

— Da. Cred că i-ar plăcea.

Da. Cred că amândurora ne-ar plăcea.

De la bărbie în jos, Trevor era acoperit cu o pătură imprimată cu una dintre Țestoasele Ninja adolescente. Lumina venită de la felinarul de afară arunca o strălucire blândă pe obrazul stâng al băiatului.

— Hei, a spus Reuben și s-a așezat pe marginea patului.

— Hei.

Iar apoi, ca un gând plăcut și târziu:

— Tată.

Chipul lui Trevor a fost străbătut de un zâmbet ieșit cu totul la iveală.

— Nu sună grozav?

Reuben simțea cum zâmbetul se strecoară, molipsitor, și pe chipul lui.

— Foarte tare.

Au rămas tăcuți pentru câteva clipe.

— Știi ceva? Asta înseamnă că ceva tot a mers bine în proiectul meu, până la urmă.

— M-am gândit și eu la asta. Despre dat mai departe. Mă întrebam cum o să fac eu treaba asta. Cum faci, Trevor?

— Ce vrei să spui? Nu este un „cum" anume. Doar fă-o.

— Cum te gândești la lucrurile pe care le poți face pentru oameni? Mă tem că nu am imaginația ta.

— Nu te gândești pe bază de imaginație. Doar te uiți în jur. Până când vezi pe cineva care are nevoie de ceva.

— Sună simplu. *Toată lumea are nevoie de ceva. Cât de departe trebuie să te uiți?*

— *Este* simplu.

Dacă ești copil, și-a spus Reuben.

— Noapte bună, Trevor.

— Noapte bună, tată. Mama este fericită?

— Cred că da. Cred că amândoi suntem.

FRAGMENT DIN *AMINTIRILE CELOR CARE L-AU CUNOSCUT PE TREVOR*

De fapt, cred că era speriată de moarte. Dar nu ar fi oricine, într-un moment ca ăsta, în fața unei decizii atât de importante? Și eu eram speriat de moarte, dar eram hotărât să trec peste asta. Dar mai era și… Adică, lucrurile erau prea complicate pentru ea… Adică, numele lui tot mai ieșea la iveală. Ici și colo. Ceea ce mie mi se părea firesc. Încă mă așteptam ca lucrurile să funcționeze.

Până în acea zi.

19 octombrie 1992. Una din datele alea pe care nu le uiți. De fapt, nu uiți nimic în legătură cu ziua aceea. Îți amintești genericul care se auzea la televizor. Îți amintești gândul care ți se învârtea în minte cu o fracțiune de secundă înainte, când totul era încă la locul lui. Este

un clișeu, dar viața ți se rupe în două, „înainte” și „după”, și nu-ți mai e greu să plasezi lucrurile în timp. Aproape că le poți data, ceva în genul î.Hr și d.Hr. Cred că sună ca și cum aș pierde o grămadă de timp plângându-mi de milă. N-o să mint. N-am reușit să depășesc complet momentul. În unele privințe, am făcut-o. Nu în toate. Probabil că sunt prea sensibil. Poate că rănile altora se vindecă într-un interval rezonabil de timp.

Nu, îmi retrag afirmația. Nu se vindecă.

CAPITOLUL ȘAPTESPREZECE

Reuben

19 octombrie 1992

Reuben stătea pe canapea, împărțind cu Trevor o pungă de floricele făcute la microunde. Din când în când, le cădea câte una doar ca să fie recuperată de Domnișoara Liza, care își petrecea acum cea mai mare parte din timp în casa lui Arlene, alături de restul familiei. De fiecare dată când mânca o floricică, Trevor îi spunea că pisicilor n-ar trebui să le placă floricelele de porumb. Mâța părea total indiferentă.

Se uitau la partida Buffalo-Raiders, un meci bun pentru ca Trevor să-l folosească drept instrument de învățare pentru Reuben, din moment ce nu era foarte preocupat de rezultate. Ținea cu Buffalo, dar nu într-atât de mult încât să-l acapareze de tot meciul.

Când jocul s-a oprit și au intrat reclamele, Trevor a încercat să-l învețe pe Reuben care este diferența dintre o lovitură înapoi și una de siguranță. De asemenea, diferența dintre o lovitură înapoi dincolo de zona de interceptare și o lovitură înapoi după o doborâre. Reuben considera că avea deja bazele și-i rămăseseră neclare doar câteva detalii.

A început o reclamă la Coca-cola, cu acel generic familiar, care avea să devină prea familiar, pentru că acum Reuben îl asocia tot timpul cu ce se întâmplase. Nu intenționat. Doar că îi răsuna în cap de fiecare dată când își amintea de întreaga încercare prin care trecuse. Ceea ce i se întâmpla, din când în când.

Trevor o hrănea pe Domnișoara Liza cu o floricică de porumb. Pisica se ridicase pe picioarele din spate ca să o apuce, cu o lăbuță înfiptă în blugii lui Trevor și cu una înălțată în aer, de parcă s-ar fi putut să fie nevoie să se lupte oricum pentru premiu.

Ar fi trebuit să fie un moment bun, o zi bună. O viață bună. În mod normal, așa ar fi trebuit să fie.

Reuben a auzit un ciocănit în ușă.

Arlene a strigat din bucătărie. A spus că se duce ea să deschidă. A dat

ușa la perete. Reuben a privit-o. A așteptat ca ea să spună ceva. Nu-i putea zări chipul, ci doar ceafa, dar voia s-o vadă la față, dintr-un motiv neștiut.

În prag stătea tăcut un bărbat. Bine legat, mai degrabă scund, cu părul negru și creț. Lui Reuben i s-a părut că tăcerea îi sfredelește cumva în stomac, de parcă viscerele lui știau lucruri fără să fie nevoie ca acestea să fie spuse. L-a privit pe Trevor, care se holba la ușă, cu ochii ficși și inexpresivi. Cântecelul din reclama la Coca-cola continua să se audă în creierul lui Reuben, în fundal.

Cineva trebuia să spună ceva și, în cele din urmă, străinul a fost cel care a vorbit:

— Nu pari prea bucuroasă să mă vezi.

Apoi, bărbatul cel vânjos și-a îndreptat atenția spre Trevor:

— N-ai de gând să-mi spui „salut”?

— Salut.

Vocea lui Trevor a sunat seacă și rece. Cum nu mai sunase niciodată până atunci. Acela a fost cu adevărat momentul în care Reuben a înțeles că se întâmplase ceva – ceva ireversibil. Trevor nu vorbise astfel nimănui.

Bărbatul și-a înclinat capul:

— Nu-mi mai zici „tată”?

CAPITOLUL OPTSPREZECE

Chris

Apelul a venit la șapte dimineața; greu de crezut că putea fi vorba despre vreun lucru bun.

Chiar și prin ceața somnului, Chris a recunoscut imediat vocea. Era Roger Meagan, un soi de prieten. Un ofițer de poliție alături de care lucrase la niște reportaje de investigație.

— Scuze, Chris. Am uitat că-ți place să dormi târziu dimineața.

Ce-i plăcea lui n-avea nicio legătură cu asta. Rareori se ducea la culcare înainte de trei dimineața.

— Ce s-a-ntâmplat?

— Nu sunt prea sigur. Nu știu. Poate nimic. Poate e un subiect. Nu știu. Cred că sună cam tâmpit. Să te trezesc dintr-un somn adânc și apoi să-ți zic că poate nu-i nimic. Dar dacă este într-adevăr ceva, atunci e foarte tare. Tare de tot. M-am gândit că ți-ar prinde bine să auzi tu primul despre ce e vorba. Adică, e cunoscută treaba, dar – numai dintr-o anumită perspectivă. Dacă ai putea identifica anumite tipare… dacă este vreun tipar… oh, frate. Nu prea sunt coerent, nu?

— Sigur nu ești, Roger, ia-o mai ușor. Lasă-mă să-mi activez materia cenușie. Spune-mi ce s-a întâmplat, pe rând.

— Știi că în ultima vreme au scăzut considerabil crimele comise de bande.

— Am auzit. Dar este numai o chestie de baftă, nu?

— Nu știu, Chris. Cred că aici trebuie să intervină un reporter bun de investigații.

— Și vrei să-ți dau eu un nume?

— Termină. Ești bun. Știi că ești. Fii atent. În ultimele două luni, numărul de atacuri armate a scăzut cu optzeci de procente.

— A scăzut *la* optzeci de procente?

— Nu. *Cu* optzeci de procente.

— Nu știam că e o cifră așa de mare.

— Păi, cam toată lumea se ferește să vorbească despre asta. Ca și când ar

ști că nu poate să dureze. Cu toții se poartă de parcă ar fi o magie, sau așa ceva. Stăm pur și simplu tăcuți, de parcă am zice că suntem… nu știu, speriați în vreun fel, sau ceva de genul ăsta. Iar luna trecută am avut o singură crimă în toate cele cinci districte ale orașului. Una, Chris. Îți dai seama cât de remarcabil e lucrul ăsta? Adică, într-un weekend bun, avem câteodată și douăzeci și patru de morți. Adică, nu-i un weekend bun, dar… înțelegi tu.

— Și luna asta?

— N-a murit nimeni până acum. Din câte știm.

Chris simțea cum i se contractă creierul. Era destul de complicat și să-ți imaginezi de ce se întâmplă lucrurile. Dar de ce *nu* se întâmplă? Este ca și cum ai scrie o poveste fantastică. Ce ar fi trebuit să facă, să intervieveze oamenii la colțul străzii, în Bronxul de Sud? *Scuzați-mă, doamnă*, *care este explicația dumneavoastră pentru faptul că luna aceasta nu ați fost nimerită de vreun glonț răzleț?*

— Crezi că există un motiv anume?

— Omule, întotdeauna există un motiv.

— Ți-ai pune leafa la bătaie?

— În lumea asta lucrurile nu sunt întâmplătoare, Chris.

— Roger, de unde Dumnezeu crezi că aș putea începe o treabă ca asta?

— Poți să începi cu un tip pe nume Mitchell Scoggins. El știe câte ceva. L-am ridicat pentru un delict minor. Sunt zvonuri că ar fi vrut să-și regleze conturile cu un rival, dar n-a fost nimeni rănit. A spus că era o chestiune de onoare. Dar – ce onoare? A cui onoare? De când este o chestiune de onoare să te duci după dușmanul tău și apoi să nu-i faci nimic? E un fel de lege nouă pe străzi, sau așa ceva. Dar mie nu-mi spune nimic despre asta. Sunt polițai. N-o să stea de vorbă cu mine.

— Unde-i Mitchell acum?

— Face treizeci de zile de pârnaie.

INTERVIU LUAT ÎN 1993 DE CHRIS CHANDLER, FRAGMENT DIN *PE URMELE MIȘCĂRII*

***MITCHELL**: Nu-i o chestie legată de New York. Adică, acum este. Dar n-a pornit de aici. A pornit în L.A. Adică, așa am auzit. Adică, zvonuri de pe stradă. Așa ziceau.*

***CHRIS**: Am auzit că tu știi totul despre asta. Am auzit că toată treaba*

a început de la tine.
***MITCHELL**: Bună încercare, frate. Crezi că am orgoliu, ha? Hai să-ți zic eu cum e treaba. Un tip, pe nume Sidney G. El are tot meritul pentru tărășenia asta. Îți zic io că tipul a gândit totul. Nu că l-aș fi întâlnit vreodată. Sidney o să-ți zică toată treaba. Ăsta-i zvonul de pe stradă. Alții zic că nu. Că poate Sidney G. a pornit-o în L.A., dar nu-i a lui. Doar a cules-o de pe undeva. Să aduci înapoi.*
***CHRIS**: Ce? Să aduci înapoi?*
***MITCHELL**: Mișcarea.*
***CHRIS**: Toată chestia asta face parte dintr-o mișcare?*
***MITCHELL**: Se mișcă, nu?*
***CHRIS**: Spune-mi despre asta.*
***MITCHELL**: Nu știu. Nu te văd ca pe unul dintre noi. Adică, cine ești tu pentru mine? Știi când o să-ți zic? Dacă mă calci pe bătături. Apoi vin după tine. Dar nu-ți fac rău, mai ales dacă trebuie să dau înapoi. Mai departe, adică. Atunci îți zic: „Am venit după tine, dar, frate, ai avut noroc" și apoi o să-ți zic. Este, gen, de datoria mea.*
***CHRIS**: Ce vrei să spui cu „mai departe"? Spuneai ceva despre dat înapoi, dar apoi te-ai răzgândit și ai zis „mai departe".*
***MITCHELL**: Trebuie să te întâlnești cu Sidney G. Lui îi place să vorbească.*
***CHRIS**: Știi unde-l găsesc?*
***MITCHELL**: Nu. Nu l-am întâlnit niciodată pe tip, în carne și oase.*

Caut pe cineva numit Sidney G., Generatorul Mișcării. Vreau să-l fac celebru. N-o să-l întreb chestii personale. Nici pe altcineva care are informații despre Sidney G. sau despre Mișcare. Ceva despre „Dat mai departe" sau „Dând mai departe". Scrieți-i lui C. Chandler, la cutia poștală de mai jos. Recompensă în bani gheață pentru informații corecte.

Timp de o lună, a publicat anunțul în ediția *Times* din Los Angeles, apoi a hotărât că-și cheltuia banii de pomană. Tipii ca Sidney G. nu citesc *Times*. Iar el nu avea bani de risipit, pentru că nu mai scrisese de mult ceva ca lumea.

I-a făcut o vizită fratelui său și a împrumutat alți bani, care i-au fost dați fără resentimente. Mai făcuse lucrul ăsta și înainte și îi returnase tot timpul.

Apoi a publicat același anunț în *Valley News* și *L.A. Weekly.*

Și-a luat o cutie poștală și a încercat să lucreze la un alt articol. Verifica poșta în fiecare zi. Și în fiecare zi cutia era goală. Nici măcar scrisori neserioase, de la impostori în căutarea banilor de recompense. De unde avea să mai ia bani, dacă nu mergea treaba?

Dragă C. Chandler,

Un cunoscut ți-a văzut anunțul din Weekly *și mi l-a arătat. Sidney G. n-a inventat nimic. Toată viața lui. A fost iubitul meu, dar e un mare dobitoc. A luat chestia asta de la unu pe care l-a cunoscut în Atascadero. S-a ascuns acolo când s-a încins treaba.*

Ultima dată când am auzit de el, își trăgea sufletul prin pârnaie. Nu știu în care și nici nu-mi pasă. Dar numele lui nu e nici Sidney, nici G. – așa își zice el. Numele lui este Ronald Pollack Jr. Nu-i de mirare că nu dai de el. Sper să-i faci multe probleme. Sper că-i vreo capcană. De-aia ți-am scris.

Nu pentru bani. Deși am nevoie disperată de ei. Dacă poți, trimite ceva.

Cu sinceritate,

Stella Brown

INTERVIU LUAT ÎN 1993 DE CHRIS CHANDLER,
ÎN ÎNCHISOAREA STATALĂ DIN SOLEDAD,
FRAGMENT DIN PE *URMELE MIȘCĂRII*

***CHRIS**: Ai putea fi faimos. Chiar aici, în pușcărie.*
***SIDNEY**: Îmi dau seama cât de multe știi. Sunt deja faimos în pușcăria asta. Legendar.*
***CHRIS**: Adică faimos în toată lumea.* Aș *putea să te ajut.*
***SIDNEY**: În ce fel?*
***CHRIS**: Pot să mă duc la Comisia pentru Eliberare Condiționată să le solicit să-ți scrie la dosar că ai avut o contribuție importantă pentru societate.*
***SIDNEY**: Nici măcar nu pot să aplic pentru eliberarea condiționată până în nouăzeci și șapte.*
***CHRIS**: Și asta se poate schimba.*
***SIDNEY**: Ce trebuie să fac?*

***CHRIS**: Zi-mi cum a început Mișcarea asta.*
***SIDNEY**: Ți-am spus. A început în capul meu.*
***CHRIS**: Trebuie să fii un tip tare deștept.*
***SIDNEY**: Sunt.*
***CHRIS**: Cum te-ai gândit la ceva atât de tare?*
***SIDNEY**: Mi-a venit, așa. Am văzut cum merg lucrurile în jurul meu. Și atunci m-am gândit: „Cineva trebuie să facă ceva diferit. Să schimbe mizeria asta". Apoi mi-a venit ideea.*
***CHRIS**: Uau. Sunt impresionat. Nici măcar n-ai auzit sau văzut ceva asemănător? Știi, ceva care să-ți planteze ideea asta în minte?*
***SIDNEY**: Nimeni nu-mi plantează mie idei în minte, în afară de mine însumi. Deci, cum o să mă faci celebru? Adică, mai mult decât sunt deja.*
***CHRIS**: Păi, eu realizez reportaje independente. Trebuie să aduc aici o cameră video. Trebuie să obțin aprobările. Apoi, când o să avem un promo, pot să vând interviul către* Weekly News în Review. *Ei cumpără aproape tot ce fac eu.*
***SIDNEY**: Poate mă grațiază guvernatorul. Când vede interviul.*
***CHRIS**: Nu ești chiar pe lista condamnaților la moarte, Sidney. N-aș conta pe o grațiere. Poate o audiere mai rapidă pentru eliberare condiționată.*
***Sidney**: Mda. Bine. Fă ce poți pentru mine, omule. Sunt sigur că-ți dai seama că nu mă potrivesc aici. Pot să am o contribuție mai importantă afară. Lumea are nevoie de mine acolo.*
***CHRIS**: Da. Desigur, Sidney. Îmi dau seama.*

Chris s-a întors în jur de șapte dimineața în apartamentul lui din New York. Imediat l-a sunat pe prietenul lui polițist, Roger Meagan, trezindu-l din somn. Erau chit.

— Mi-ai dat un pont bun, amice. Cred că o să fie ceva tare de tot. Nu știu de ce. Nu, nici măcar nu cred. O știu. Cumva, o știu. Poate că nu este încă ceva de amploare, dar va fi. Și la momentul ăla deja o să fie reportajul meu. Nu că i-aș fi dat de cap încă. Dar o să-i dau.

— Cine ziceai că ești?

— Sunt Chris. Te-am trezit?

Știa bine că-l trezise.

— Chris, despre ce naiba vorbești acolo?

— Povestea aia pe care mi-ai dat-o.

— I-ai dat de cap?

— Ți-am zis, nu încă. Dar o să-i dau. I-am luat urma unui borfaș mărunt, care își zice Sidney G. Spune că el a inventat totul. E foarte plin de el, bineînțeles.

— Ce zice că a inventat?

— Mișcarea.

— Chestia asta face parte dintr-o mișcare?

— Se mișcă, nu-i așa?

Roger a mormăit.

— Nu știu ce face, Chris. N-am apucat să-mi beau cafeaua de dimineață. Vrei să-mi împrumuți și mie niște energie?

Aș vrea să pot, s-a gândit el. În timp ce vorbea, își scosese pantofii, ținând cu bărbia telefonul fără fir.

— Uite cum merge treaba, prietene. Cel puțin din cât mi-am dat seama până acum. Cineva le-a băgat în cap să dea ceva mai departe. Este ca un fel de schemă piramidală, doar că nu se mai întoarce niciodată la cei care o generează. Uimitor, oamenii continuă să facă fapte bune pentru alții, care se duc mereu mai departe. Nu se întorc niciodată.

— Și care-i șmecheria?

— Nu pare să fie niciuna. De aia sunt atât de incitat de treaba asta, Roger. Chestia e că îi iei greu urma, pentru că nu există nume. Oamenii salvează vieți, cruță vieți, oferă bani și mulți dintre ei nici nu știu cine i-a ajutat. Nimic nu este înregistrat.

Asta era partea despre care aflase mai multe când o vizitase pe Stella decât din interviul cu Sidney G. Sidney era superficial în detalii. Stella se uitase la cele cinci bancnote de o sută de dolari din mâna lui și îi vărsase tot.

— E ciudat, Chris. E ciudat.

— Te cred și eu că e ciudat. De aia îmi place așa mult.

— Dar, Chris. Vreau să zic… dacă cineva îți salvează viața, nu vrei să-i știi numele? Ca să poți să-l răsplătești? Știi tu, ceva de genul „se întoarce roata”?

— Tocmai, că nu-l răsplătești niciodată pe acel cineva, întotdeauna dai mai departe. Ca să zicem așa, roata se învârte mai departe.

— N-are niciun sens.

— De ce?

— Ce-i iese ăluia care a pornit-o?

— Ei bine, asta e lumea în care trebuie să trăiască. Nu-i așa?

La capătul celălalt s-a lăsat o tăcere lungă.

— Deci delincventul ăsta chiar este un altruist?

— Nu. Ți-am spus. E doar plin de el.

— Deci de la cine a plecat toată povestea?

— Nu știu. Dar o să aflu. O să fac un ditamai fonfleul din prostul ăsta. În *Weekly News în Review*. O să-l fac cel mai mare erou. Apoi o să iau un număr de telefon din ăla cu 800 sau o cutie poștală sau ceva de genul ăsta, pentru cei care au mai multe informații. Treaba asta trebuie să fi influențat viețile multor oameni până acum.

— Chris. Dacă tipul e așa plin de el, de ce vrei să-l faci erou?

— Pentru că minte. Și cineva, undeva, știe asta. Cineva, undeva, ar putea să fie ofuscat dacă află ceva din atitudinea asta a lui. Poate că unii vor vrea un reportaj corect.

— Sună ca și cum ți-ai arunca toată cariera în aer. O să ieși cam șifonat din toată chestia asta.

— Oricine se poate înșela, Roger. Cariera mea o să supraviețuiască.

— E cu bătaie lungă, Chris.

— Viața însăși e cu bătaie lungă, Roger.

A închis telefonul. O să iasă. Trebuia să iasă.

FRAGMENT DIN *JURNALUL LUI TREVOR*

Cred că ceva nu-i în regulă dacă nu-ți place propriul tată. De parcă ar trebui să-mi fie rușine de treaba asta. Dar este adevărul adevărat și nu știu ce-ar trebui să fac în legătură cu asta.

Ieri i-am spus și mamei. Că pur și simplu nu-l plac. Credeam că o să mă simt mai bine dacă o spun cu voce tare.

M-am gândit că o să țipe la mine, sau o să-mi dea una, sau o să mă trimită la mine-n cameră.

Dar nu, doar mi s-a părut obosită.

CAPITOLUL NOUĂSPREZECE

Arlene

A dat peste Reuben într-o sâmbătă dimineață, la benzinăria de pe Camino. Nu-l văzuse de luni de zile. Nu i-a văzut Volkswagenul alb până când nu s-a dat jos din mașina ei, iar când l-a zărit, într-un final, aproape că i-a venit să se urce înapoi la volan și s-o taie de-acolo.

Inima îi bătea atât de tare că și-o auzea în urechi. Se simțea ciudat, era ametită și nu se putea decide ce să facă.

Apoi, el a ieșit din magazin și a văzut-o. Și-a lăsat privirea în pământ și s-a îndreptat spre ea, spre mașină. Își dădea seama că și-ar fi dorit s-o ia pe altundeva – se vedea –, dar ea parcase aproape de mașina lui, așa că nu era cale de ieșire pentru niciunul dintre ei.

— Reuben, a spus ea, gândindu-se că vocea i-a sunat speriată.

Bărbatul nu și-a ridicat privirea. N-a spus nimic. Ea încă își putea auzi inima bătând cu putere.

— Reuben, spune ceva, vrei? Țipă la mine sau orice altceva. Te rog!

Bărbatul a ridicat ochii. I-a întâlnit pe-ai ei. A făcut-o să se simtă iar ametită. Apoi a privit în altă parte.

— Reuben, a trebuit să încerc, pricepi? A trebuit s-o fac. Treisprezece ani, Reuben. Este tatăl copilului și tot restul. Strigă la mine și spune-mi că te-am rănit și că nici n-aș merita să mai trăiesc, că știu că totul e adevărat. Dar nu sta aici fără să spui nimic.

El a ocolit pompele de benzină, spre locul în care stătea ea. Aproape că li se atingeau vârfurile pantofilor. Arăta încremenit în calmul lui. Ea i-a privit chipul, așa aproape cum era, și dintr-odată și-a dat seama cât i-a lipsit. Sentimentul acela a fost atât de puternic, încât aproape că a doborât-o la pământ.

— Este tatăl lui biologic, a spus Reuben.

Nu-i auzise niciodată vocea asta. Adâncă. Aproape înspăimântătoare.

— În ce alt fel i-a mai fost el tată băiatului?

— Păi tocmai asta e, nu-nțelegi? Vrea să se revanșeze acum. Vrea să se revanșeze pentru tot ceea ce nu a făcut cum ar fi trebuit.

Reuben i-a întors spatele. S-a dus spre mașină și a plecat, fără să se uite înapoi.

∵

Când Arlene a ajuns acasă, Ricky zăcea întins pe canapea, cu ochii la televizor.

— Ți-ai mișcat vreun mușchi de când te-am lăsat aici?

— N-am nevoie de predică astăzi, i-a răspuns el. Abia dacă s-a sinchisit să-i vorbească.

— Credeam că te duci să-ți cauți de lucru.

— Sâmbătă?

— În orice zi poți. Și dacă tot nu faci asta, ai putea să-ți aduni hainele și să-ți speli vasele împuțite din care mănânci.

El s-a răsucit pe loc și s-a ridicat alene, de parcă l-ar fi durut.

— Ce-ai pățit în dimineața asta? N-am auzit niciodată de la tine atâtea plângeri deodată.

— Le-am păstrat pe toate pentru acum.

— Credeam că ți-am spus că n-am nevoie de predici.

A vorbit atât de tare, puternic și furios, încât n-a mai îndrăznit să-i spună nimic. Ceea ce, probabil, era și intenția lui.

— Ce naiba ai pățit? Ei, Arlene? Mă auzi pe mine că-ți zic ceva? Chiar nu mai pot să fac nimic ca lumea?

— Nu știu, Ricky. Mai poți?

Apoi a rămas așa, fără să dea înapoi, și a clipit prea mult, așteptând să-l vadă ce face. N-a explodat, așa cum se aștepta. Doar și-a dus mâinile la față și s-a frecat la ochi, ca și cum toată treaba asta l-ar fi obosit grozav. Femeia i-a privit chipul și s-a întrebat de ce crezuse vreodată că era arătos. De fapt, chiar nu era – cel puțin nu dacă-i analizezi trăsăturile una câte una.

A ridicat privirea și l-a zărit pe Trevor în pragul ușii de la bucătărie.

— Credeam că te joci pe-afară.

— Nu, eram la mine în cameră.

S-a întors pe călcâie și a dispărut iar. Ea l-a urmat pe hol, apoi în camera lui.

— Trevor, dragule? Îmi pare rău că a trebuit să auzi asta.

A așteptat ca băiatul să-i răspundă ceva, dar așteptarea doare, așa că nu a putut să tacă pentru multă vreme.

— M-am întâlnit cu Reuben în dimineața asta.

— Oh, da?

Dar cuvintele au sunat fără emoție.

— M-am gândit că ai vrea să știi.

— Eu îl văd tot timpul, la școală.

— Oh. Așa e. Întreabă vreodată de mine?

— Nu.

Asta-i tot ce a spus, „nu”. Cumva plat și rece. N-a mai continuat să spună și *De ce ar trebui să întrebe?* Dar Arlene putea oricum să-l audă; putea să simtă spațiul acela gol dintre ei, pe care cuvintele nu-l puteau umple.

— Dragul meu, știu că am făcut o greșeală.

— Atunci repar-o.

— Nu cred că înțelegi, Trevor.

Lacrimile au început să-i curgă, împotriva voinței ei. Le simțea fierbinți și furioase. Se putea gândi la tot felul de lucruri pe care băiatul nu le înțelegea, inclusiv la unele pe care nu le înțelegea nici ea însăși. Ca, de pildă, de ce nu fusese în stare să-i dea papucii lui Ricky, mai ales la cât de rău mergeau lucrurile. A ales să vorbească despre singurul motiv care nu-i stătea deloc în putere, lucrul pe care nu-l putea schimba nici dacă ar fi încercat.

— Reuben este supărat rău, dragule. Este rănit. Nu contează ce i-aș spune, acum n-o să mă mai vrea înapoi. În niciun caz. Nu l-ai văzut în dimineața asta, dragule. N-o să mă ierte niciodată.

— N-ai de unde să știi dacă o să te ierte sau nu.

— Ba știu.

— N-ai cum să știi până nu-l întrebi.

— Acum știu.

— Trebuie să-l întrebi.

— Nu pot, Trevor.

— De ce?

— O să spună „nu”.

— Și? Ai putea să-l întrebi.

— Uite, dragule. Nu înțelegi. Așa cum spuneam, cred că astea-s treburi de oameni mari.

Arlene a privit peste umăr, în timp ce ieșea din cameră. Trevor se uita în jos, trăgând nervos de pătură.

— Atunci poate nici nu vreau să mă fac om mare.

— Ei bine, dragule, nimeni nu vrea, de fapt. Dumnezeu știe că mie mi s-

a întâmplat fără să-mi doresc asta.

A închis ușor ușa în urma ei.

Când s-a întors în sufragerie, televizorul încă zbiera, dar nici urmă de Ricky. GTO-ul[{5}] lui dispăruse din drum. Farfuriile murdare și hainele erau tot acolo.

∵

În aceeași seară, Arlene stătea pe canapea, uitându-se la televizor împreună cu Trevor. Era emisiunea *Weekly News in Review* – pe care, oricum, n-o găsise niciodată prea interesantă –, iar gândurile îi fugiseră în altă parte.

Și-a concentrat atenția din nou asupra programului de știri. Trevor a spus:

— Asta ar putea fi interesant.

— Ce anume? N-am auzit ce-a zis.

— Următorul reportaj este despre cum violența bandelor ar putea deveni doar o amintire. Pentru că cineva a venit cu o idee care să schimbe totul.

— Iartă-mă. N-am fost atentă.

— Asta e la fel cu ce-am încercat eu să fac. Doar că nu cu găști. Doar… știi tu. O persoană schimbă totul.

Emisiunea a fost întreruptă de publicitate.

Arlene a auzit în stradă zgomotul puternic, strident, al motorului de la GTO-ul lui Ricky. I-a sărit inima.

A apucat telecomanda și a stins televizorul.

— Acum du-te în camera ta, dragule.

— Voiam să văd emisiunea asta.

— Îmi pare rău, dragule. Este foarte important. Trebuie să am o discuție între patru ochi cu taică-tu.

Băiatul a părăsit camera, așa cum i s-a spus.

Când Ricky a dat ușa de perete, și-a dat seama că băuse, încerca să ascundă lucrul ăsta. Poate de aia și-a și dat seama, încerca prea tare s-o ascundă.

— Trebuie să vorbim, Ricky.

— Nu acum, iubito. Trebuie să fac un duș.

— Foarte bine. Așa să faci.

În timp ce el se spăla, i-a strâns toate lucrurile – nici n-avea multe – și le-a încărcat în GTO. I-a lăsat o pereche de blugi, un tricou și o pereche de șosete, pe care i le-a întins pe chiuveta din baie.

Ricky s-a îmbrăcat și a plecat fără nicio vorbă și, în mod surprinzător, fără scandal.

FRAGMENT DIN *JURNALUL LUI TREVOR*

Acum vreo două zile, am văzut o chestie ciudată la știri. E un puști în Anglia care avea… starea asta. Nu-l rănea nimic. De fiecare dată când au arătat o poză a lui, purta cască de protecție și apărătoare pentru coate și genunchi. Pentru că, probabil, se poate răni singur. Adică, de ce n-ar face-o? Cum să-și dea seama?

La început, m-am gândit: Phoa! Ce norocos! Dar acum nu mai sunt așa de sigur.

Când eram mic, o întrebam pe mama de ce avem dureri. Adică, la ce sunt bune? Ea îmi spunea că în felul ăsta n-o să mai punem mâna pe un cuptor fierbinte. Spunea că durerea ne învață. Dar mai spunea și că, atunci când vine durerea, este deja prea târziu, și că de aceea există părinții. Și de aceea era și ea acolo. Ca să mă învețe. Ca să nu pun mâna deloc pe un cuptor fierbinte.

Câteodată, mă gândesc că și mama are starea aia. Doar că înăuntru, unde n-o vede nimeni, în afară de mine și, poate, de prietena ei Loretta. Doar că eu știu că e rănită. Dar ea tot își ține mâinile pe cuptorul fierbinte. În interior, vreau să spun. Și nu cred că se fabrică apărătoare și căști pentru treburi din astea.

Aș vrea să pot și eu s-o învăț pe ea.

CAPITOLUL DOUĂZECI

Chris

Numărul cu 800 la început suna direct la el acasă. Și suna, și suna. Suna în mijlocul nopții, făcându-l să sară în sus din somn. Cei mai mulți voiau mai multe informații despre reportajul pe care îl văzuseră în seara aceea. Nimeni nu părea să aibă ceva nou. Toți voiau să le afle.

La șase dimineața s-a trezit, a băut un ibric mare de cafea și s-a uitat la telefon. Nu mai sunase de ore bune.

La nouă și zece, a sunat din nou.

Persoana aflată la capătul celălalt al firului a spus:

— Aș vrea să vorbesc cu cineva responsabil de tâmpenia aia de știre din buletinul de aseară.

— Păi, a răspuns Chris, chiar vorbești.

A ascultat liniștea așternută la capătul celălalt.

— Ah, da?

— Da. Numele meu este Chris Chandler și am scris, am produs, am investigat și am pus povestea cap la cap.

— Atunci ți-a ieșit o mizerie, omule.

— Toată lumea se pricepe la critică.

— Nu pot să cred că ai crezut minciunile alea despre tipul ăla. Sidney G. Frate, e un nenorocit. Un mincinos patologic. Cum ai putut să crezi toate porcăriile alea?

— De fapt, nu le-am crezut.

— Nu le-ai crezut?

— Nu.

— N-ai crezut că el a gândit toată treaba?

— Nu.

— Și atunci de ce ai făcut tâmpenia aia de reportaj?

— Păi, uite cum merge treaba. Știu că minte, dar la ce bun s-o spunem? N-aveam niciun fir. Nu știam care-i treaba, de fapt. Speram să mă ajute cineva care chiar știe ceva să zic că-i mincinos.

Chris nu părea încredințat că cel de pe fir era o astfel de persoană sau că

ar fi putut apărea vreodată un astfel de om.

— Păi, eu știu ceva, și îți zic că e un mincinos.

— Știi de unde a luat ideea?

— Da. De la mine.

Oh, sigur, puștiule. Nu e deloc ideea lui Sidney G. El e doar un mincinos nenorocit. Zici că tu ai inventat totul. Tu ai toate meritele.

— OK. Deci tu ești eroul adevărat, iar eu ar trebui să fac un material despre tine?

— Nu. Nu eu am inventat totul. Eu doar am dat mai departe. L-am găsit pe Sidney G. pe o străduță din Atascadero și am încercat să-l ajut. I-am spus despre Mișcare.

Chris a simțit cum îl gâdilă în urechi cuvântul Atascadero. Stella spusese că Sidney se ascunsese în Atascadero, când treaba se încinsese rău. Dar el nu menționase așa ceva în reportaj, pentru că nu voia ca Sidney să afle că a stat de vorbă cu ea.

— Uh. Știi ceva… cum te cheamă?

— Matt.

— Matt. Îmi pare rău, Matt, dacă am fost cam nepoliticos. Toată noaptea am vorbit cu diverși oameni care știau mai puțin decât mine despre toată tărășenia asta. Așa că, fii atent, nu cumva se întâmplă să știi de unde au pornit lucrurile?

— Știu numai că n-au pornit de la Sidney G. ăla.

— Și nu știi cine ți-a dat ție mai departe?

— Păi, ba da. Asta sigur c-o știu. O chema Ida Greenberg.

— Stai așa. Aștepți o secundă, Matt? Trebuie să-mi iau un pix. Trebuie să-ți cer o grămadă de informații înainte să închizi. Nu închide, bine?

Când s-a întors cu pixul, chiar înainte de a scrie informațiile, Chris a spus:

— Mai e ceva ce nu înțeleg. Dacă acest Sidney G. este așa un nemernic și un mincinos, ceea ce sunt de acord că este, de ce a dat și el mai departe? Dar nu știu de ce te întreb pe tine. Probabil că n-ai de unde să știi.

— Am o teorie despre asta.

— S-o auzim.

— Pentru că i-am spus să n-o facă.

— Crezi că a făcut-o pentru că tu i-ai spus să n-o facă.

— Da. I-am zis că nu vreau să se atingă de idee. Teoria mea este că nu-i spune nimeni lui Sidney G. de ce anume poate și de ce nu poate să se

atingă.

∵

Chris stătea și se cocea pe trotuar. În Atascadero era cald, incredibil de cald. Tipul de la care închiriase Fordul îi spusese că nu era normal pentru vremea asta, de parcă faptul că știa ar fi putut să-l ajute cu ceva. Chris închiriase Fairmontul{6} din aeroportul San Luis Obispo. I se părea pătrățos și ciudat, un model pe care l-ar fi condus mai degrabă taică-său. N-avea nici aer condiționat.

A verificat din nou adresa pe care i-o dăduse unul dintre vecinii doamnei Greenberg. Se afla tocmai în partea cealaltă a orașului față de casa doamnei Greenberg. Se presupunea că aici locuia fiul ei, singurul ei urmaș. A oprit motorul și s-a îndreptat spre ușă.

A bătut. A așteptat. A bătut din nou.

A auzit zgomotul slab al unui motor turat la maximum, precum cel al unei mașini de tuns iarba. Nu putea să-și dea seama dacă vine din curtea din spatele casei sau de la casa vecină.

A dat un ocol până în curtea din spate și a privit peste gardul vechi de lemn. Un bărbat cam la patruzeci de ani tundea iarba. Purta un tricou alb, fără mâneci, și blugi strâmți.

Lui Chris nu i-a plăcut din prima.

Nu părea un om prea preocupat de felul în care își ține grădina, dar ceea ce vedea Chris erau straturi de flori acoperite cu rumeguș, trandafiri îngrijiți, tunși și legați. Pe peluză nu se zărea nici măcar o tufă de buruieni. Părea că tipul ăsta putea să-și îngrijească grădina, dar nu pe el însuși.

Chris a strigat de câteva ori, dar n-a reușit să se facă auzit peste bâzâitul motorului. S-a sprijinit de gard și a așteptat, simțind cum i se prelinge transpirația pe ceafă și o ia în jos, pe spate.

Când, în sfârșit, bărbatul l-a zărit cu coada ochiului și a ridicat privirea, Chris i-a făcut semn cu mâna. Acesta a încetat lucrul și a oprit motorul, lăsând în urechile lui Chris doar un ecou prelung și o liniște bine-venită.

— Îl caut pe Richard Greenberg. Se întâmplă ca tu să fii ăla?

— Ce vrei?

— Aș vrea doar să-ți pun câteva întrebări despre răposata ta mamă.

Richard a mârâit.

— Nu-i chiar subiectul meu favorit.

— Cum așa?

— Am motivele mele.

— Pentru că nu ți-a lăsat nimic?

— Cum de știi treaba asta? Hei, cine ești, până la urmă? Vreun prieten de-ai ei? Da, bine. Mi-a cam făcut-o când a murit. Atâta lucru știi și tu. Mi-a lăsat un dolar. A lăsat restul banilor din asigurarea ei de viață unor oameni pe care abia dacă-i cunoștea. Ăsta-i soiul de cucoană înfumurată care a fost maică-mea. Ce vrei să știi, și de ce?

— Despre asta voiam să vorbim. Despre testamentul ei. Dar casa? Era a ei?

— A ei și a băncii. M-a lăsat în fundul gol, îți zic. Un dolar amărât. Acum trebuie să trăiesc deasupra garajului tipului ăstuia și să-i îngrijesc grădina, ca să mă amâne de la plata chiriei. Ceea ce este un pic ironic. Pentru că am impresia că motivul pentru care m-a lăsat baltă este că s-a enervat fiindcă nu i-am aranjat grădina. Mi se pare că asta e un fel de răzbunare a Idei. Dar de ce te-ar interesa pe tine lucrurile astea?

— Sunt doar un reporter care investighează un subiect. Se pare că ea a pasat mai departe un fel de… nu știu exact cum să explic. Un fel de scrisoare în lanț[7], dar cu fapte în loc de scrisori.

— Nu știu nimic despre asta. N-am nicio idee de ce a făcut-o.

S-a întors repede și a pornit din nou mașina de tuns iarbă.

Chris a băgat mâna în buzunar și a scos o fotocopie pe care Matt o făcuse pentru el. Scrisoarea.

— Îți spun de ce a zis ea c-a făcut-o.

Richard s-a întors spre el.

— Cui i-a zis?

— Unuia dintre cei cărora le-a lăsat banii.

Bărbatul s-a apropiat din nou de el.

— Femeia nebună cu pisicile?

— Nu. Băiatul de la magazin.

— Oh, așa e. Asta a fost așa de tare. Ca o palmă peste față. Am fost fiul ei timp de mai mult de patruzeci de ani. Iar adolescenții ăștia doi, niște străini, i-au împachetat cumpărăturile și au primit banii mei.

A smuls fotocopia din mâna lui Chris.

Chris l-a privit citind în tăcere timp de câteva clipe.

— „Nu am încredere că el va folosi banii așa cum se cuvine”. Asta-i bună. I-aș fi investit în mâncare. Ce minciună. Era supărată din cauza grădinii.

A aruncat scrisoarea în aer. Paginile acesteia au zburat pe iarba încă

netunsă.

— Am zis că i-o aranjez eu. Până la urmă, a plătit un puști. Mi-a zis că nu i-a dat niciun ban – că a făcut-o gratis. Da, sigur. Puștilor le place la nebunie să facă asta. Era obsedată de grădina aia. Pe mine nu m-a iubit la fel de mult. Trebuie să-mi termin treaba.

S-a îndepărtat din nou de gard.

— Scuză-mă. Poți să-mi dai scrisoarea înapoi?

Richard l-a ignorat și a tras de șnurul mașinii de tuns iarbă; motorul zgomotos a revenit la viață. Chris s-a urcat pe gard și l-a sărit, recuperându-și scrisoarea chiar înainte ca Richard să o înghită cu lama tocătorului.

∵

— Ai vorbit cu doamna de la adăpostul pentru pisici? l-a întrebat Terri.

— Da. Chiar n-o știa deloc pe doamna Greenberg.

— Nici eu n-o prea știam. Doar îi scanam produsele la casă.

Terri se afla pe aleea din spatele băcăniei.

Chris se lipise cu spatele de clădire, ținând ochii aproape închiși, din cauza soarelui și a căldurii. O briză l-a răcorit ușor, chiar dacă era fierbinte.

— Nu știu, a spus ea. Aș vrea să te pot ajuta.

— Nu vorbeați deloc când venea la magazin?

— Foarte puțin. De obicei se plângea de artrita ei. Totuși, era drăguță. Am descris-o ca și când n-ar fi fost așa. Dar era. Nimănui nu-i place să asculte pe altcineva plângându-se de dureri și suferințe. Dar îmi imaginez că trebuia să spună și ea cuiva. Știi? Era singură. Soțul ei murise. Așa că o ascultam. Acum sunt bucuroasă că am făcut-o. Adică, pentru opt mii de dolari, ar fi putut să-mi povestească despre fiecare durere pe care a avut-o.

— Îți amintești când ai văzut-o ultima dată?

— Oarecum. Era în toane foarte bune.

— Ce a spus?

Terri și-a lăsat capul pe spate și a închis ochii. Apoi a dat din cap.

— A trecut prea mult timp. Știi?

— OK. Înțeleg. Uite, stau la Motel 6. Poate încă o zi, poate două. Nu știu. Poate că-mi pierd vremea și ar trebui să mă duc acasă. Dar dacă îți vine vreo idee, orice îți aduci aminte, dă-mi un telefon, bine? Și dacă îți amintești ceva mai târziu…

I-a dat o carte de vizită. Ea a lăsat-o să alunece în buzunarul de la cămașă.

— Cred că pauza e pe terminate. Scuze dacă n-am prea fost de ajutor.

— Ai fost cât sunt și alții, a spus el, întorcându-se la mașina închiriată.

∵

I-a găsit casa. Era simplu. Partea ciudată a fost să-și explice lui însuși de ce își mai dădea osteneala. Casa unei femei moarte nu părea să spună prea multe pentru subiectul lui.

Soarele se lăsase pe o colină și căldura zilei se mai domolise, dar nu de tot. Chris stătea în fața căsuței gri-petrol și admira grădina. Era perfect întreținută. Trebuie să se fi mutat deja altcineva acolo.

A bătut la ușă; n-a răspuns nimeni.

S-a așezat pe ultima treaptă a verandei și s-a simțit, dintr-odată, fără ieșire. Își pierduse și motivația de a pleca de acolo. Ar fi putut să se ducă la masă, dar nu-i era foame. Și de ce să se întoarcă la hotel, dacă nu putea să doarmă?

Din josul străzii se apropia, călare pe o bicicletă veche și grea, băiatul care livra ziarul de după-amiază. N-a aruncat niciunul în dreptul casei doamnei Greenberg. Poate că locuința era încă în proprietatea băncii. Dar băncile nu se îngrijesc de grădinile oamenilor. Poate că cel care locuia aici nu era abonat la ziarul de după-amiază.

Chris și-a scos MasterCardul din buzunarul cămășii și s-a holbat la el. S-a bătut cu el peste genunchi. Îl folosise pentru un bilet de avion, cazarea la motel și o mașină închiriată. Și pentru ce?

Din casa de peste drum a ieșit o femeie, ca să ia ziarul. Chris a sărit în picioare.

— Scuzați-mă, a strigat el și a fugit spre ea. Asta a părut s-o sperie. Scuzați-mă, pot să vă pun o întrebare despre casa asta, de peste drum?

— Fosta casă a doamnei Greenberg?

— Exact. O știați bine pe bătrână?

— Nu prea.

Femeia și-a încrucișat brațele, și le-a desfăcut, trăgându-se nervoasă de capot.

— Soțul meu consideră că nu trebuie să ne împrietenim prea tare cu vecinii.

— Acum locuiește cineva aici?

— Nu, încă nu a fost vândută. E în proprietatea băncii.

— Și cine o întreține așa de bine?

— N-aș putea spune. Vă rog să mă scuzați.

S-a strecurat înăuntru și a închis repede ușa. Chris a tras adânc aer în

piept și a mers înapoi la veranda din față. S-a uitat pe ferestrele care dădeau spre drum. Pe mobilă erau puse cearceafuri. Totul părea acoperit cu un strat subțire de praf.

S-a prăbușit din nou pe scări. Ar trebui, pur și simplu, să se ducă acasă. Acum era sigur de asta. Nu putea să intervieveze o femeie moartă și, chiar dacă ar fi putut, unde l-ar fi dus treaba asta? Cineva îi dăduse ei mai departe. Poate că nici nu știa cine era acea persoană. Poate că ea făcea parte din a douăsprezecea generație, sau din a o sută douăsprezecea. Și dacă ar fi fost cel mai bun reporter de investigații de pe planetă, ceea ce nu era, n-ar fi putut niciodată să urmărească tot drumul înapoi, până la începuturi. Nu fără niște documente.

Băiatul cu ziarul s-a întors și a lăsat bicicleta pe peluza perfectă a casei doamnei Greenberg. A urcat și s-a apropiat de Chris. Acesta a așteptat, imaginându-și că băiatul vine spre el sau are ceva să-i spună, dar el a ocolit spre grădina laterală. Când a trecut pe lângă el, Chris a văzut că ducea o pungă cu hrană uscată pentru pisici.

Când s-a întors, avea o foarfecă pentru tuns gardul viu.

— Salut, i-a spus Chris, când a trecut pe lângă el.

— Salut.

Băiatul a început să tundă tufele care țineau loc de gard cu proprietatea învecinată. Nu părea atât de neîngrijit încât să înceapă de acolo.

Când s-a apropiat, tot lucrând, Chris i-a spus:

— Tu ești cel care are grijă de grădină.

— Da.

— Cine te plătește?

— Nimeni.

— Atunci de ce o faci?

— Nu știu. De aia.

S-a încruntat și s-a concentrat la treaba lui, pentru o clipă. Apoi a ridicat privirea și a spus:

— Nu cred că ea ar fi vrut s-o vadă iar dărăpănată. Nu știu dacă poate s-o vadă. Tu ce crezi?

— Despre ce?

— Crezi că cineva care a murit poate să se uite în jos pe pământ, pur și simplu?

Chris s-a luptat un pic cu întrebarea în mintea lui, apoi a dat din cap. Nu-și clarificase niciodată ce credea în privința asta.

— Cred că nu. Dar nu sunt sigur.

— Nu, nici eu nu sunt. Dar cred că e mai bine să-mi iau măsuri de siguranță.

— Deci, o cunoșteai.

— Da.

— O cunoșteai bine?

Băiatul s-a oprit din treabă, a lăsat foarfecă să-i atârne drept în jos, ținând-o cu o mână, iar cu cealaltă s-a scărpinat la nas.

— Nu chiar bine, cred. Mai vorbeam.

— Despre ce?

— Oh, nu mai știu. Chestii. Fotbal. Proiectul ăsta de la școală. Trebuia să mă ajute cu proiectul. Dar a murit.

Chris s-a ridicat să plece. Ar fi putut să vorbească cu fiecare ființă umană din orașul ăsta și tot nu ar fi dat peste cineva care chiar s-o fi știut pe bătrână. Dar trebuia să mai încerce încă o dată, pentru că acum știa că urma să plece acasă în dimineața următoare.

— Se întâmplă să știi ceva despre testamentul ei?

— Despre ce?

— Testamentul ei. De ce a lăsat bani unor oameni.

— Oh. La asta te refereai. Nu. Nici măcar nu știam că a avut un testament.

— Da. Nici nu credeam că o să știi. Atunci, la revedere.

— La revedere.

Chris a rămas câteva minute în mașină, privindu-l pe băiat cum muncește. Gândindu-se că era ciudat ca un băiat de vârsta aia să muncească gratis, deși avea moartea femeii ca scuză perfectă să renunțe la treabă.

Apoi s-a întrebat dacă doamna Greenberg privea din cer spre pământ. *Dacă te uiți,* și-a spus el, *ce-ai zice de-un indiciu? Ce-ai zice să mă lași să descopăr ceva aici?*

Dar n-a văzut decât un băiat care tundea gardul viu. A pornit motorul și a plecat.

FRAGMENT DIN *JURNALUL LUI TREVOR*

Cred că nici măcar o persoană nu a dat mai departe.

Probabil că a fost o idee tâmpită. O mulțime de oameni mi-au spus asta, dar mai ales cei despre care eu cred că sunt idioți, de exemplu

Arnie și Mary Anne și încă vreo doi copii din clasă. Și Joe, care este prietenul meu, dar el n-a spus că e-o tâmpenie. El n-a spus nimic. Dar a făcut fața aia, de parcă n-ar fi priceput mare lucru. Așa că poate s-a gândit și el că era o prostie, dar a fost prea drăguț ca să mi-o spună.

Oricum, ei au avut dreptate, iar eu m-am înșelat. N-a făcut-o nimeni.

Numai că, zic eu, doamna Greenberg ar fi dat mai departe. Dacă ar fi apucat. Și Reuben ar vrea. Știu că ar vrea. Dar nu a putut găsi ceva atât de important.

Aici e chestia pe care se pare că n-a înțeles-o nimeni. Nu trebuie să fie atât de important. Adică, nu neapărat. Adică, poate doar să pară important. Depinde pentru cine o faci.

CAPITOLUL DOUĂZECI ȘI UNU

Reuben

Reuben s-a întors de la școală pe la patru și un sfert. Trevor a bătut la ușa lui la patru și jumătate.

— Unde este Domnișoara Liza?

— În bucătărie, mănâncă. Tocmai am hrănit-o. De asta ai venit, Trevor? Ca să vezi pisica? Sau vrei să vorbești ceva cu mine?

— A doua variantă.

Reuben s-a dat înapoi și a deschis larg ușa. Trevor a intrat și s-a aruncat pe canapea.

— Dacă nu te deranjează.

Desigur că îl deranja, având în vedere posibilele subiecte.

— Sigur că nu, Trevor. Știi doar că mereu ești bine-venit aici.

Domnișoara Liza a venit din bucătărie și a sărit la Trevor în poală.

— Uau. Trebuie să-mi fi auzit vocea, nu?

— Ar trebui să fii mândru, Trevor. Ești mai important decât mâncarea.

În timp ce vorbeau nimicuri, Reuben încerca să-și domolească senzația de sufocare din piept, destul de familiară, dar mai intensă ca de obicei. Se gândise că îi rămăsese măcar Trevor, că va putea să fie mereu prieten cu el, dar lucrurile nu stăteau chiar așa. Suferea să-l aibă pe băiat prin preajmă, iar Trevor părea să fi observat lucrul ăsta. Vizitele zilnice ale băiatului la el acasă se răriseră considerabil. Ultima dată pretinsese că a venit doar ca să vadă pisica și nu stătuse mult.

— La ce te gândești, Trevor?

— Mă întrebam dacă o să dai vreodată mai departe. Mă gândeam că nu e obligatoriu s-o faci, la cum s-au întâmplat lucrurile. În felul în care funcționează treaba asta. Mă gândeam că poate o s-o faci. Mă întrebam numai.

Reuben a tras adânc aer în piept și s-a scufundat în fotoliu. Câteodată, când îi venea să plângă, și lucrul ăsta se întâmpla, senzația aceea părea să vină din spatele ambilor ochi, ca o urmă dintr-o veche amintire.

— M-am gândit la asta, Trevor. Cred că aș face-o, dacă aș putea. Încă nu

știu ce aș putea face pentru cineva. Îmi e greu să-mi dau seama de lucrul ăsta.

— Știu eu pe cineva care ar avea nevoie de ceva.

— Este o persoană pe care o cunosc?

— Da. Mama.

— Sunt sigură că tatăl tău va putea s-o ajute, indiferent despre ce este vorba.

— A plecat iar. Ea i-a zis să plece. În plus, el nu i-ar fi fost de niciun ajutor în privința asta. E ceva cu care nimeni n-o poate ajuta, în afară de tine.

Pieptul lui Reuben ardea. Ea îi spusese bărbatului ei să plece. Asta îmbunătățea sau înrăutățea lucrurile?

— Uite, Trevor, chiar apreciez munca pe care ai depus-o la proiect. Și o să-mi duc la îndeplinire partea mea ca să-l fac să funcționeze. La un moment dat. Cu cineva. Dar la cum stau lucrurile între mine și mama ta…

— Da, așa a zis și ea. A spus că ești supărat. Dar m-am gândit: ăsta e un lucru foarte bun, nu? Pentru că se presupune că trebuie să fie ceva important. Știi? Un ajutor important. Iar dacă a-i ajuta pe cineva pe care oricum ai vrea să-l ajuți, nu e mare lucru. Știi? Dar dacă ești supărat rău pe mama și o ajuți, ăsta ar fi cu adevărat un lucru care să conteze.

A scărpinat-o pe Domnișoara Liza între urechi, iar ea s-a tolănit alături și a tors, cu ochii pe jumătate închiși.

Reuben s-a ridicat și s-a dus la fereastră, fiindcă simțea nevoia să fie cât mai departe posibil. Ca printr-un tunel lung, s-a auzit spunând:

— Îmi pare rău, Trevor. Nu sunt sigur că am destulă putere ca să pot face asta.

Chipul lui Trevor s-a strâmbat de dezamăgire. Pisica i-a sărit din poală și a fugit înapoi în bucătărie.

— Nici măcar nu vrei să știi de ce anume are nevoie?

— Poate ar fi mai bine să vorbim despre altceva.

Trevor a ridicat din umeri.

— N-am altceva de spus.

— Spune-mi mai multe despre ce ziceai adineauri. Că ea i-a spus să plece.

El a ridicat iar din umeri.

— Nu-s multe de zis. Se tot certau. Acum câteva zile i-a zis să plece. Și el a plecat. Cred că acum o să mă duc acasă.

— Te duc eu.

— Nee. Am bicicleta afară.

— Nu-i nicio problemă. O punem în suportul meu de biciclete de pe mașină.

— Cred că am putea. Trebuie să-mi iau la revedere de la Domnișoara Liza.

∵

Au mers în tăcere spre casa lui Arlene.

De ce se oferise să-l ducă acasă pe băiat? Reuben și-a pus tot drumul această întrebare. Dacă într-adevăr nu voia s-o vadă, și chiar nu voia, de ce nu-l lăsase pe Trevor să pedaleze până acasă, așa cum făcea întotdeauna?

Voia să-l întrebe pe băiat dacă maică-sa era acasă sau la muncă, doar ca să fie pregătit, dar nu îndrăznea să rostească vorbele.

A tras peste drum. Mașina ei nu era parcată în față. Un val de ușurare și unul de dezamăgire l-au lovit, pe rând, de parcă în Reuben s-ar fi dat o nefericită bătălie.

A oprit motorul și au rămas tăcuți pentru câteva momente, ascultând un sunet ciudat, intermitent, ca o serie de tamponări ușoare, în lanț. Părea să vină din apropiere.

— Mă întreb ce se-aude, a spus Reuben, absent. Nu părea prea dornic să plece iar la drum.

— Mă duc să văd.

Trevor a coborât din mașină, lăsând deschisă ușa de la pasager, și a făcut câțiva pași. S-a oprit pe partea opusă aleii spre casă, cu mâinile în buzunare. Apoi s-a întors și s-a așezat în mașină, alături de Reuben.

— Este mama. Lovește cu sete camioneta aia, cu o bâtă de baseball.

Un val de amorțeală rece l-a lovit pe Reuben adânc, în viscere. Urechile au început iar să-i țiuie, și de data asta își putea auzi pulsul zvâcnind în cap, precum oceanul într-o cochilie de scoică.

— Credeam că nu-i acasă.

— Ba da. E acasă.

— Dar mașina ei nu-i aici.

— S-a stricat. Acum trebuie să ia autobuzul până la serviciu. Cred că de aia e atât de furioasă pe camionetă, încă mai are de plătit pentru ea. Iar acum trebuie să ia autobuzul spre două joburi. A fost nevoită să-și ia din nou slujba de noapte de la Laser Lounge.

— Asta de când l-a dat afară pe tatăl tău?

— Nu. Dintotdeauna. El n-a prea adus niciodată bani acasă, sau altceva.

Sunetele metalice, oribile, ale loviturilor ei, le punctau cuvintele și tăcerile.

— Asta-i bâta mea de baseball. Frate, chestia aia n-o să mai fie niciodată la fel.

Aș vrea să pot face asta, s-a gândit Reuben. Îl făcea să se simtă irascibil și gata să explodeze, simțind cât de multă nevoie avea să-și verse năduful.

— Voiai să-i cumpăr o mașină nouă, nu?

— Nu. Nu era asta.

— Voiai s-o aduc acasă de la serviciu, la trei dimineața? Cred că e cam periculos să meargă cu autobuzul la ora aia.

— Nu cred că autobuzele mai merg așa de târziu. Nu, o aduce cu mașina Harry, ospătarul.

Lovitură. Lovitură. Mereu cu zgomot metalic. Fără sticlă spartă. Reuben a încercat să-și amintească dacă rabla de camionetă avea măcar vreun geam.

— Atunci, ce?

— Ce, ce?

— Ce îi trebuie mamei tale, ce numai eu pot face?

— Ar avea nevoie ca tu să-i mai dai o șansă. Știe că a făcut-o lată rău. Acum știe. A înțeles. Știi, ca și cum ar fi văzut un lucru bun și un lucru rău și l-ar fi luat pe cel rău. Nu-i atât de fraieră. Știe. Nu știu de ce o face, dacă știe. Doar că așa face ea. Zice că n-o s-o ierți niciodată. Dar eu cred, ei bine… că ai putea. Chiar ar fi un lucru mare de tot. Dar ai putea. Dacă vrei să faci un lucru cu adevărat important. Pentru cineva. Adică, îmi amintesc că m-ai întrebat odată cum să faci un lucru cu adevărat important. Îți amintești? Iar eu ți-am spus, păi, trebuie doar să te uiți în jur. Și o să găsești pe cineva care are nevoie de ceva. Ei bine, ea are nevoie de ceva. M-am gândit că ai vrea să știi.

Interiorul mașinii părea sufocant în absența cuvintelor. Afară, loviturile continuau. Reuben putea auzi respirația lui Trevor. Voia să-l îmbrățișeze pe băiat, pentru că îi lipsise, dar nu s-a mișcat deloc.

— Îmi pare rău, Trevor. Nu pot.

— OK.

— Îmi pare rău.

— OK. A spus că așa o să zici.

— Ai vorbit cu ea despre asta?

— Nu chiar. Doar a zis că ești supărat și că n-o s-o ierți niciodată. Dar eu

i-am spus că ar trebui să te întrebe, însă nu a vrut, pentru că știe că o să-i spui „nu”. Așa că am întrebat eu.

— Îmi pare rău, Trevor.

— OK. Cum zici tu.

Loviturile au încetat brusc. Liniștea nefirească părea ciudată și asurzitoare.

Trevor a coborât din mașină fără să-și ia rămas-bun. Și-a dat jos bicicleta și a traversat strada. Reuben a așteptat până l-a văzut pe băiat închizând ușa în spatele lui. A pornit motorul.

În timp ce înainta spre ieșirea spre șosea, a frânat ușor. Nu-i spusese piciorului lui să facă asta, dar acesta o făcuse.

Arlene stătea cu bâta pe umăr, transpirată, gâfâind. Și-a ridicat ochii și l-a văzut imediat. Bâta s-a izbit cu zgomot de pământ.

Reuben a apăsat accelerația până la podea. Motorul s-a înecat, apoi a țâșnit. A văzut-o în oglinda retrovizoare, stând în mijlocul drumului.

A auzit-o strigându-i numele:

— Reuben, Reuben, așteaptă!

A virat după colț, deși ar fi fost mai drept s-o apuce înainte.

CAPITOLUL DOUĂZECI ȘI DOI

Arlene

Trevor era plecat la Joe, unde avea să rămână peste noapte. Arlene rămăsese singură acasă, gândindu-se că i-ar fi plăcut să se ducă până la Reuben. Poate chiar și-ar fi găsit curajul să sune la ușă. De trei săptămâni voia să facă asta, și probabil că ar fi făcut-o. Dacă ar fi avut mașina.

Acum era seara ei liberă și în sfârșit strânsese banii trebuincioși pentru reparația bătrânului Dodge Dart. Deci părea rezonabil să facă o plimbare, nu?

∵

În dormitorul lui Reuben era aprinsă o lumină, iar mașina lui era parcată în fața casei. A dat un ocol și a trecut iar pe lângă casa lui.

La a treia tură, a parcat, a oprit motorul și a rămas acolo puțin. Privind. Gândindu-se la vremurile în care era bine-venită acolo și ar fi putut pur și simplu să bată și să intre. Gândindu-se la cum obișnuia pisica să i se frece de bărbie și cum ar fi trebuit să fie căsătoriți până acum, și cum și-ar fi pus banii la un loc ca să cumpere o mașină nouă. El ar fi ajutat-o, știa că așa ar fi făcut. Era genul ăsta de bărbat.

A simțit o mare greutate în piept. Respirația i se îngreuna tot mai mult.

Cu inima bătându-i în urechi, a mers la ușa din spate și a ciocănit. Ușa s-a deschis și Reuben s-a ivit în prag, în halatul de baie. Nu arăta furios. Mare și impozant, așa arăta. Și totuși, în același timp, vulnerabil într-un fel, de parcă n-ar fi putut s-o gonească, chiar dacă ea ar fi plecat, fizic, acasă.

— Credeam că ai de gând să stai acolo toată noaptea, a spus el.

— Știai că sunt afară?

— Sigur că știam. L-ai lăsat pe Trevor singur acasă?

— Doarme la un prieten.

— Oh.

El a băgat mâinile în buzunarele halatului și au rămas așa un moment, uitându-se amândoi la prag.

— De ce ușa din spate? a întrebat el, după o vreme.

Însă aceasta era o întrebare la care femeia nu putea răspunde. Dacă i s-ar

fi cerut să facă o presupunere, ar fi spus poate că avea de-a face cu rușinea, dar nu era sigură că vrea să afle exact ce. Așa că a schimbat subiectul cât de bine a putut.

— Te iubesc, Reuben.

A lăsat cuvintele să se rostogolească între ei, cu ecou, până când ascuțișul li s-a tocit. Spera ca el să spună ceva, poate chiar ceva drăguț. Dar nu s-a întâmplat nimic.

— Cred că asta-i tot ce am venit să-ți spun. Știu că nu prea schimbă ce s-a întâmplat. Dar voiam să știi. Nu cred că am mai spus-o până acum. Deși a fost destul de adevărat. Oricum, pur și simplu trebuia s-o spun acum.

El și-a scos mâinile din buzunare și le-a lăsat să atârne pe lângă el, iar bărbia i s-a ridicat ușor.

— Observ că nu te-ai simțit nevoită s-o spui decât după ce ai terminat-o cu el.

Mâna lui s-a așezat pe tocul ușii, făcând-o să rostească mai repede ce avea de spus, înainte ca el să i-o trântească în nas.

— Totuși, nu de aceea n-am spus-o, Reuben. Știu că așa pare, dar nu e. Știi de ce? Din cauza acelei seri în care l-ai adus pe Trevor acasă. Când ai intrat pe alee și ai încetinit. Aproape că ai oprit. Până atunci, am crezut că ți-e foarte clar că nu vrei să vorbești cu mine. După aia, am știut că o parte din tine vrea, o parte nu.

S-a tras ușor, așteptând ca ușa să se închidă, dar mâna lui a căzut din nou în lături.

— Știu că nu mă vei ierta, Reuben. Nu mă aștept s-o faci. Dar unei părticele din tine îi e dor de mine, nu? Dumnezeu știe că tu îmi lipsești mie.

S-a întins după mâna lui dreaptă, care atârna în lături, iar el a lăsat-o. Pentru un minut a privit-o în față, chiar dacă asta a părut să-l doară. Lumina nu era prea bună, venea mai mult din spatele lui, și Arlene nu era sigură pe priceperea ei de a-i citi chipul. A zâmbit, sperând că o poate vedea, sperând că n-o să izbucnească în plâns.

Apoi, mâna lui a dispărut iar.

— Nu face asta, OK? Du-te acasă acum, Arlene.

Și-a dat seama din vocea lui că plânge, iar lucrul ăsta a mirat-o. Nu mai plânsese până acum, din câte știa ea. Era o slăbiciune pe care și-o atribuia numai ei înseși. Așa că a făcut ceea ce i s-a cerut.

CAPITOLUL DOUĂZECI ȘI TREI

Chris

Nu se întorsese acasă de multă vreme și era încă foarte obosit. Așa că, atunci când a sunat telefonul, aproape că l-a lăsat să sune în neștire. Aproape.

— Alo?

— Chris Chandler?

— Da. Cine-i la telefon?

— Terri, de la băcănie. Mă știi. Din Atascadero? Am nimerit într-un moment prost?

— Hm, nu, este în regulă, Terri. Ce s-a întâmplat?

— Păi, ai zis să te sun dacă-mi amintesc ceva. N-am cine știe ce pentru tine. Probabil că nu-i mare lucru. Dar mi-am adus aminte de ceva. Știi, ultima dată când am văzut-o? Mi-am amintit de ce era așa veselă. Îmi amintesc că ne-a zis de grădina ei, că arăta chiar frumos. Și i s-a luminat fața. A adăugat: „Oh, nu e minunat?" sau ceva de genul ăsta. A zis: „Băiatul din vecini a făcut toată treaba". Mi-a spus numele lui, dar acum l-am uitat.

Chris a așteptat o clipă în tăcere, sperând să mai urmeze ceva. Grădina era foarte importantă pentru ea. Asta știa deja.

— Ei, ți-am spus că probabil nu înseamnă mare lucru.

— Nu, mă bucur că ai sunat, Terri. Pe bune. Dacă îți mai amintești ceva…

— Păi, cred că asta e tot. Doar că era foarte fericită cu grădina ei.

— Îți sunt recunoscător că m-ai sunat, Terri. Vorbesc serios.

— Bine, hai că nu vreau să-mi încarc factura de telefon. Pa.

Chris a închis telefonul, clipind rar. Undeva, în fundal, i-a venit în minte vocea neplăcută a lui Richard Greenberg. Trei fraze și ecoul lor: „Mi-a zis că nu i-a dat niciun ban, că a făcut-o gratis. Da, sigur. Puștilor le place la nebunie să facă asta".

Richard avea dreptate. A plătit un pușți ca să lucreze grădina. Trebuie s-o fi făcut. Ceea ce oricum n-avea nicio importanță în cazul ăsta. Total nefolositor. Așadar, era atât de fericită că grădina fusese aranjată. Lucrul

ăsta nu însemna nimic. Dar gândul îi tot dădea târcoale. „A zis că nu l-a plătit, că a făcut-o gratis”. Un mare favor, din partea unui copil. Din partea oricui. Ce fel de copil ar fi făcut asta pe degeaba?

Apoi și-a dat seama. În revelația lui era ceva magic, pentru că o rugase pe doamna Greenberg să-i dea un semn. *Lasă-mă să descopăr ceva.* Și în tot timpul ăsta, se uitase exact la acest „ceva”. Ce fel de copil ar face-o pe degeaba? Același copil care ar continua s-o facă pentru mult timp, tot gratis, și după ce femeia a murit.

Se concentrase prea mult pe legătura bătrânei cu toată povestea și scăpase lucrurile din vedere.

N-ar fi trebuit să-l întrebe pe puști despre testamentul ei. Ce modalitate idioată de a pune problema. De ce ar ști un copil despre testamentul femeii? Nimeni nu știe cum va da mai departe altcineva. Ar fi trebuit să-l întrebe pe băiatul cu ziarele dacă știa ceva despre Mișcare.

— Băiatul cu ziarele, a spus el, cu voce tare.

∵

Stătea pe veranda din față a casei doamnei Greenberg. Vremea nu se schimbase, sau poate că da, dar acum era din nou cald, în onoarea lui. Vecina de peste drum îi arunca din când în când câte o privire, de la fereastra bucătăriei sale, ca și cum ar fi făcut bine să stea cu ochii pe el. *Îmi închipui cât de nebun m-ar crede,* s-a gândit Chris, *dacă ar ști că am venit aproape cinci mii de kilometri doar ca să stau aici. De două ori.*

S-a apropiat un băiat cu ziarele, mergând pe jos, cu o plasă de pânză pe umăr. Un băiat cu părul roșcat și cu pistrui. A aruncat cu boltă un ziar spre casa de alături.

— Hei, puștiule.

Copilul a încremenit, panicat. Nu i-a răspuns.

— Nu mușc.

— N-ar trebui să vorbesc cu străini.

— Vreau numai să știu ce s-a întâmplat cu puștiul celălalt.

— Care puști?

— Băiatul care aducea ziarele luna trecută.

— A câștigat premiul.

— Ce premiu?

— Cel mai bun distribuitor de ziare al anului. A câștigat o săptămână de vacanță plătită.

Oh. Chris s-a gândit la MasterCardul din buzunarul cămășii, ajuns

aproape la limită. Nu avea cum să-l mai țină pentru încă o săptămână petrecută aici. Băiatul cu părul roșcat încerca să treacă mai repede mai departe.

— Știi cum îl cheamă?

— Trevor.

— Trevor și mai cum?

— Am uitat.

Când a ajuns în dreptul aleii spre casa doamnei Greenberg, băiatul a rupt-o la fugă și a dispărut în josul străzii.

Chris a pornit în direcția opusă. Trecând pe lângă peluza vecinului de alături, a ridicat iute ziarul. *Atascadero News-Press*. *A* memorat numărul la care se afla redacția, pe drumul principal. El Camino Real.

A găsit birourile și le-a înșirat o vrăjeală despre un premiu național pentru tineri întreprinzători. I-au dat un nume și o adresă, fără alte întrebări. Căutând-o, s-a rătăcit de două ori și, în cele din urmă, a trebuit să se oprească pentru benzină și o hartă.

Când a bătut la ușă, era trecut de zece dimineața. Abia când sunetul bătăilor sale s-a liniștit, Chris s-a trezit suficient cât să-și dea seama că băiatul nu va fi acasă. În zilele săptămânii, copiii merg la școală.

O femeie frumușică, micuță, cu părul negru, a zbughit-o pe ușă.

— Am întârziat douăzeci de minute la serviciu. Orice ai vinde, nu cumpăr nimic.

A trecut valvârtej pe lângă el, pe alee, și s-a oprit lângă un Dodge Dart vechi, scotocindu-se în geantă – după chei, probabil. Mașina era parcată în spatele unei camionete, model destul de recent, dezmembrată și lovită de parcă ar fi stat sub o ploaie de meteoriți.

— Rahat, a zis femeia. Mi-am uitat cheile în casă.

— Ce s-a întâmplat cu camioneta aia? Arată de parcă cineva a testat o țeavă de plumb pe ea.

Femeia a răsucit mânerul de la ușa din față, apoi s-a împins în ea, uimită că nu se deschide.

— Rahat. M-am încuiat afară.

S-a întors spre el, ca și cum atunci îl vedea pentru prima dată.

— Cine ești și de ce nu pleci de-aici?

— Mă numesc Chris Chandler. Sunt reporter. Îl caut pe Trevor McKinney.

— E la școală. Unde credeai c-o să fie? Iar eu am întârziat la lucru și

sunt încuiată pe dinafară, iar faptul că stau aici la taclale cu tine n-o să mă bine dispună cine știe ce.

— Ai lăsat vreo fereastră deschisă?

— Doar pe aia de sus.

— Vino încoace. Te ajut să te cațări.

Și-a împletit degetele și i-a oferit mâinile ca pe o scăriță, plasată sub ceea ce a presupus că este fereastra de la baie. Ea a pus piciorul pe palmele lui, surprinzător de ușoară. S-a întins spre gemuleț, și-a băgat degetele sub plasa de protecție și a tras cu putere, smucind rama. Plasa a căzut pe alee, distrusă în așa hal, credea el, încât nu mai putea fi reparată.

Femeia s-a aplecat prin fereastră cu partea de sus a trunchiului și el a ridicat-o încă puțin. Apoi a dispărut.

O clipă mai târziu s-a ivit iar la ușă, grăbită.

— Deci, unde e școala lui Trevor?

— Am întârziat la serviciu.

— Ai fi întârziat mult mai mult dacă nu eram aici.

— N-aș fi rămas încuiată de dinafară dacă nu mi-ai fi distras atenția în ultimul moment.

— Unde e școala aia?

— Ce vrei de la fiul meu?

— Doar să-i pun câteva întrebări. Despre o doamnă Greenberg.

— Nu știu nicio doamnă Greenberg.

— O știe el.

— Din punctul meu de vedere, ai putea fi unul care răpește copii. Trebuie să plec.

A plecat fără să-și ia rămas-bun nici măcar cu un fluturat de mână, trecând cu mașina un pic cam aproape de picioarele lui, în drum spre ieșirea de pe alee.

După cum s-a dovedit, în oraș nu exista oricum decât o singură școală gimnazială.

∵

Chris s-a oprit la cancelarie, unde i s-a dat un permis de vizitator și a fost îndrumat spre sala 203, unde Trevor McKinney se pare că avea programată ora de științe sociale.

Când a pășit în clasă, acolo nu se afla decât profesorul. Chris s-a holbat la fața acestuia pentru un lung moment, apoi s-a uitat în altă parte. Simțea nevoia să-l privească mai insistent, dar nu îndrăznea.

— Chris Chandler, a spus el și a pășit în față ca să-i strângă mâna profesorului, uitându-se fix, ciudat, la cravata acestuia. Îl caut pe Trevor McKinney. Mi s-a spus că va fi aici pentru ora următoare.

I-a fluturat permisul de vizitator.

— Da. Luați loc, domnule Chandler.

Profesorul părea curios, dar n-a pus nicio întrebare.

Chris l-a privit iar și bărbatul și-a ridicat privirea, de parcă ar fi simțit. Chris s-a uitat spre tablă, ca și când așa făcuse de la început. Pe tablă nu scria nimic, era proaspăt ștearsă, cu excepția unei propoziții scrise cu majuscule:

GÂNDIȚI-VĂ LA O IDEE
CARE AR SCHIMBA LUMEA
ȘI PUNEȚI-O ÎN APLICARE

— Asta-i o temă?

— Da.

— Interesantă.

— Ar putea fi.

— Și, până acum, a schimbat lumea vreunul dintre elevi?

— Încă nu. Unii dintre ei chiar au avut idei bune. Trevor, mai ales, a avut una foarte bună.

Au intrat trei elevi, care și-au trântit cărțile pe bănci. Chris l-a recunoscut imediat pe băiatul cu ziarele. Puștiul l-a privit și el.

— Îți aduci aminte de mine? l-a întrebat Chris.

— Cred că da.

— De la casa doamnei Greenberg.

— Oh, da.

Băiatul a trecut mai departe și s-a așezat în bancă.

— Cred că ți-am pus întrebarea greșită, a spus Chris. Așa că acum o să te întreb așa: ți-a făcut cineva o mare favoare, și de aia ai îngrijit gratis grădina doamnei Greenberg?

— Nu. Nu mi-a făcut nimeni nicio favoare.

— Nu știi nimic despre Mișcare?

Fața băiatului arăta fără expresie.

— Despre ce?

Chris a simțit cum i se strânge stomacul. Încă o călătorie costisitoare

spre nicăieri. Încă o fundătură. Și la ce ar fi putut să-l ajute? Poate că băiatul l-ar fi dus cu un pas mai aproape de începutul Mișcării. Dar apoi totul se prăbușise, iarăși.

S-a ridicat să plece.

— Păi atunci, la revedere, a spus Trevor.

Chris s-a lăsat de pe un picior pe altul și înapoi.

— Profesorul vostru mi-a spus că ai avut o idee interesantă pentru tema asta.

A arătat spre tablă. Acum, încăperea se umpluse de copii, ceea ce-l făcea să se simtă un pic claustrofob.

— Da, am inventat o chestie numită „dă mai departe”. A fost pentru anul trecut. Am luat cea mai mare notă. Dar știi ceva? A fost un eșec total.

Chris a simțit în spatele urechilor o senzație fierbinte, ușor amețitoare, ca o furnicătură. A zâmbit.

— Poate că n-a mers chiar atât de rău cum crezi tu, a spus el.

FRAGMENT DIN *JURNALUL LUI TREVOR*

Nu există cuvinte pentru cât de tare e asta.

În primul rând, toată lumea îi spune mamei ce mamă minunată este. Și toată lumea îi spune lui Reuben ce profesor minunat este.

Apoi spun că sunt un copil minunat, iar eu le răspund: „Nee. Nu chiar”.

Adică, oricine s-ar fi putut gândi la asta. Este atât de simplu. Câteodată mă gândesc: Cum de funcționează? Este uimitor. Iar altă dată mă gândesc: Cum ar putea să nu funcționeze? Este atât de simplu.

Partea cu încrederea în oameni a făcut-o să meargă. Pun pariu că asta e partea pe care nimeni n-a înțeles-o bine până acum.

Dar știți ceva? Dacă vor să-mi spună că sunt sclipitor și special, n-au decât.

Asta îi face fericiți pe mama și pe Reuben.

CAPITOLUL DOUĂZECI ȘI PATRU

Arlene

— Înregistrezi, mamă?

Nu doar că înregistra, dar număra și de câte ori o întrebase lucrul ăsta.

— Da, Trevor, așa cum ți-am spus și ultimele șase dăți.

Dar vocea ei nu arăta că-și pierduse cumva răbdarea.

Îl înțelegea.

— Cred că ne mai trebuie chipsuri, mamă.

Arlene a oftat. În mod normal, i-ar fi spus să se ridice și să-și ia singur, doar n-avea mâinile rupte. Dar bunică-sa era aici, condusese tot drumul din Rediand încoace, ca să participe alături de el la acest moment. Și Joe, și Loretta, și sora lui Ricky, Evelyn, și băiatul mătușii erau aici. Era posibil să ajungă și Reuben, deși nu apăruse încă. Iar ăsta era pentru băiat un moment irepetabil, special, momentul personal al lui Trevor, așa că se presupunea că Arlene putea înțelege de ce el nu voia să piardă nici măcar un minut din emisiune. Chiar dacă înregistrau totul. Chiar dacă și Chris le promisese o copie înregistrată profesionist. Chiar dacă reportajul nu începuse încă și toată lumea se holba cu o fascinație nervoasă și nesfârșită la un material despre reforma asigurărilor sociale, care i-ar fi plictisit de moarte în oricare altă seară.

A mai adus din bucătărie o pungă de chipsuri, iar emisiunea a fost întreruptă de publicitate. Arlene a împins panglicile lungi și cârlionțate ale celor câteva baloane cu heliu care-i stăteau în drum, în timp ce încerca să se strecoare spre video recorder, printre toți ceilalți.

— Nu-l opri! a strigat Trevor, și toată lumea a sărit ca arsă.

— Vrei și reclamele?

— Poate revin în direct și spun ceva despre reportajul următor.

— Bine, bine. Nu-l ating.

Și-a ridicat mâinile, imitând exagerat faptul că s-ar preda.

S-a întors la bucătărie ca să ia un alt ceai cu gheață pentru mama ei și un 7UP pentru Loretta. A tras perdeaua de la bucătărie, privind țintă la strada pustie, ca și când ar fi putut să-l zărească venind încoace. Poate că doar

întârzia un pic, s-a gândit ea. Chiar dacă nu întârziase în viața lui, nicăieri, din câte știa Arlene.

Apoi, a auzit sunetele din sufragerie. Vocea din fundal vorbea despre Sidney G. și despre reportajul făcut înainte. Cum ieșiseră la lumină mai multe detalii. Cât de plăcut impresionați credeau ei că vor fi telespectatorii când îl vor vedea pe adevăratul autor aflat în spatele acestui val de bunătate care amenința să acopere întreaga țară cu o bunăvoință venită din senin.

Apoi au rostit numele lui Trevor. Aceasta a făcut-o să simtă o furnicătură în stomac. Numele lui Trevor la televiziunea națională. *Fiul meu,* și-a spus ea, simțindu-și genunchii prea nesiguri ca să se întoarcă în sufragerie. Doar pentru o clipă, s-a întrebat dacă era chiar corect să-l numească fiul ei, chiar dacă asta era, pentru că se simțea de parcă ar fi luat din meritele recentei sale faime. Într-adevăr, ea nu se simțea niciun pic demnă de luat în seamă. În mod normal, orice fiu ar fi avut ar fi fost un copil obișnuit, și presupunea că și Trevor era astfel, în multe privințe. Ceea ce făcea ca toată treaba asta să pară atât de ciudată și uimitoare.

— Mamă, vino repede! A început!

S-a clătinat spre sufragerie, fără prea mult sprijin în genunchi. Pe ecranul acela mic, Trevor mergea cu bicicleta pe strada doamnei Greenberg, aruncând ziarele pe iarbă. Trevor. Băiatul ei. Același care stătea pe canapea, tăcut și neliniștit, urmărind emisiunea. Arlene încerca să-și amintească dacă ea cunoscuse vreodată pe cineva care să fi fost la televizor, dar nu-i veni în minte vreun nume.

Bicicleta veche arăta atât de ponosită. Ar trebui să-i cumpere una nouă. De ce n-o făcuse mai demult? Ce-o să creadă lumea?

Și-a așezat palmele pe spatele canapelei, iar mama ei a întins o mână și a pus-o peste ale ei. A strâns-o ușor și a rămas așa. A fost un moment straniu, aproape că a uitat să urmărească emisiunea. Dar era oricum pe casetă, și probabil avea s-o vadă de patru sau cinci ori înainte de a o înțelege cum trebuie. Cu mâinile mamei pe ale sale. Măcar o dată în viață, Arlene trebuie să fi făcut ceva de care să fie mândră.

Acum, Trevor era în curtea de lângă casa doamnei Greenberg, arătând locul în care ținea hrana uscată pentru pisici, cumpărată chiar din banii lui, pentru că știa că doamna Greenberg ar fi vrut ca niciuna din vagaboandele astea să nu sufere de foame în lipsa ei. Și mașina de tuns iarba, pe care o folosea ca să întrețină grădina, deși acum nu prea mai era a ei. Și recipientul de plastic pe care trebuia să-l lege de ghidonul bicicletei, atunci când

mașina de tuns iarbă rămânea fără combustibil. Cele mai multe dintre lucrurile astea îi erau necunoscute. Afla și ea, alături de o mare parte din țară, ce făcea fiul ei după ce ieșea din casă. Avea o viață și nu-și dăduse seama, cel puțin nu într-un mod atât de evident, că el exista de unul singur, separat de ea.

Acum se vedea interiorul unei săli de clasă. I s-a strâns stomacul la vederea lui Reuben în fața tablei. În fața unei propoziții. Cea de la care plecase totul.

S-a întins peste canapea și l-a înghiontit ușor pe Trevor în umăr.

— A zis dacă vine?

— Ha?

— Reuben.

— A zis că încearcă.

Brusc, Arlene a simțit nevoia să se ducă până la el acasă, să vadă dacă e acolo, uitându-se singur la emisiune, doar ca s-o evite pe ea. Dar nu era corect să se furișeze de la sărbătorirea evenimentului. Nu în seara lui Trevor.

Poate că avea să ajungă și Reuben la petrecerea de după.

Totuși, Reuben nu a venit. Arlene a mai adus sos și a așteptat să rămână o clipă singură cu Trevor, ca să-i poată spune cât de mândră era de el. Dar musafirii au stat până târziu și emisiunea a fost revăzută de încă trei ori, cu Trevor derulând repede peste reclame. Cu toată agitația, băiatul a adormit cu mult înainte ca momentul să devină cu adevărat real.

∵

S-a trezit de dimineață, când Trevor a venit s-o sărute de rămas-bun. Bunica era gata să-l ducă la școală cu mașina.

— Acum ești o celebritate prea mare ca să te duci la școală cu bicicleta?

— Ah, mamă. Așa a vrut ea.

— O să-ți luăm curând o bicicletă mai bună.

Băiatul stătea pe marginea patului; i-a dat părul la o parte și l-a pieptănat cu degetele.

— E în regulă aia pe care o am.

— Nu, meriți una mai bună.

— Te iubesc, mamă.

— Sunt foarte mândră de tine, Trevor. Atât de mândră, că aș putea să plesnesc. Știi vorba aia, că fiecare are parte de cincisprezece minute de glorie? Cam atât timp ți-au dat și ție în emisiunea aia, nu?

— Astăzi o să fie foarte amuzant la școală. Fac pariu că Mary Anne Telmin nici n-o să-mi vorbească.

Pe față i s-a așternut un zâmbet mulțumit.

— Mamă? a spus el, îndreptându-se spre ușa dormitorului. Îmi place bicicleta mea, e OK. Serios.

Apoi i-a trimis un pupic.

∵

Când s-a întors de la serviciu, a doua zi, mama ei plecase. Dar i-a lăsat lângă telefon un bilet, scris cu acea caligrafie perfectă și enervantă a ei.

A sunat reporterul ăla. Vrea neapărat să discute cu tine. Vrea să ia avionul încoace și să vă vedeți personal. Ceva în legătură cu Trevor și cu o scrisoare, și ceva ce n-am înțeles, doar că era vorba de Casa Albă, cumva. Poți să-l suni cu taxă inversă, dacă vrei. Cât de repede poți.

Cu drag,
Mama

Arlene a tras adânc aer în piept și a ridicat telefonul. Nu se simțea prea bine să-l sune pe Chris cu taxă inversă. O făcea să se simtă amărâtă, ca un cerșetor. Telefonul a sunat de cinci ori, apoi a răspuns robotul.

— Sunt Chris Chandler, a spus vocea înregistrată. Dacă tu ești Arlene McKinney, să știi că sunt în drum spre aeroport, ca să prind un zbor de noapte spre California. Îmi pare rău că te iau ca din oală, dar chiar trebuie să discutăm personal. Se întâmplă tot felul de lucruri. Am promis că nu dau numărul tău de telefon și adresa, dar acum am tot felul de mesaje importante pentru tine. Vor să încep imediat interviurile pentru Cetățeanul Lunii. N-ai idee de câtă sincronizare este nevoie în treaba asta. Povestea s-ar putea să nu rămână caldă prea multă vreme. Ne vedem dimineață. Dacă ești altcineva, lasă un mesaj. *Biiip.*

Arlene s-a uitat la ceas și s-a întrebat cât erau sortite să dureze cele cincisprezece minute de glorie ale lui Trevor.

∵

Înainte de opt dimineața, s-a auzit o bătaie în ușă. Arlene stătea întinsă în pat, foarte liniștită, ascultând pașii lui Trevor, care se ducea să deschidă.

Când tocmai terminase îmbrăcatul și se îndrepta spre sufragerie, Trevor era aproape îngropat sub un munte de plicuri, pe care le deschidea

nerăbdător, ca un copil care desface cadourile de Crăciun.

Când a intrat în cameră, Chris s-a ridicat, dar ea i-a făcut semn cu mâna să se așeze la loc.

— Uite, mamă. Am primit patru sute nouăsprezece scrisori. Și asta numai în primele două zile. Și asta nu e tot, Chris a zis că postul de televiziune vrea să facă un interviu cu mine pentru Cetățeanul Lunii. Știi chestia aia pe care o fac la știrile de la ora șase? Ei, următoarea lună o să fie cu mine. O să fiu Cetățeanul Lunii! Grozav, nu? Chris o să-ți spună despre ce e vorba. Și asta nu-i cea mai bună parte. O să merg la Casa Albă! M-a invitat președintele, să mă cunoască. Să mă cunoască. Pe mine.

Trevor s-a oprit să-și tragă sufletul. Arlene voia să se scuture bine, să se trezească din somn. Probabil că o parte din toate astea chiar se întâmpla, iar altă parte nu.

— Casa Albă?

— Da! Mișto, nu?

— *Acea* Casă Albă?

— Da, președintele vrea să mă întâlnească. Și Chris a zis că asta o să fie în toate jurnalele de știri și în toate ziarele. Eu dând mâna cu președintele!

Arlene și-a mutat privirea de la chipul lui Trevor, căruia i se tăiase respirația, spre Chris.

— El singur? l-a întrebat pe reporter, care a deschis gura să răspundă, dar n-a apucat să spună nicio vorbă.

— Nu, mamă, mergi și tu, pentru că ești mama mea, și este invitat și Reuben, pentru că el este profesorul care ne-a dat tema aia, până la urmă. Toate cheltuielile sunt acoperite. O să stăm la hotelul Washington Arms. Și Chris a zis că cineva de la Casa Albă o să ne ia de la aeroport într-o mașină mare și o să facem un tur de oraș. Nu-i foarte-foarte tare?

— Tu cu mine și cu Reuben?

— Da, nu-i foarte-foarte mișto?

Arlene l-a văzut cu colțul ochiului pe Chris, care zâmbea jenat. O călătorie la Washington cu Reuben. Pe care nu-și făcuse curaj nici măcar să-l sune, să-l întrebe dacă se văzuse la televizor.

— E foarte tare, Trevor, desigur.

A încercat ca vocea ei să sune sincer. Pentru că era, într-adevăr, foarte tare, incredibil de frumos, chiar dacă nu reușise să se obișnuiască deocamdată cu toate. Dar cu Reuben…

— Îți amintești că ai spus că se presupune că toți avem cincisprezece

minute în care să fim faimoși? Chris zice că am primit ore. Frate, ar trebui să m-apuc să răspund la o parte din scrisorile astea.

FRAGMENT DIN *JURNALUL LUI TREVOR*

Ei bine, asta-i tot ce-o să scriu în jurnal pentru o vreme. Pentru că-l las acasă. La naiba, am un președinte de cunoscut. N-o să am timp să scriu într-un jurnal caraghios.

Dar, frate, când o să mă întorc, țineți-vă bine!

Reuben zice că o să am timp toată viața să scriu tot ce o să mi se întâmple.

E rău că mă gândesc cel mai mult la faptul că Mary Anne, Arnie, Jason, Jamie și Joe vor fi invidioși pe mine? Sper că nu. Pentru că ăsta-i unul dintre lucrurile alea pe care nu te poți opri să le simți.

CAPITOLUL DOUĂZECI ȘI CINCI

Reuben

În aeroport, Trevor a vorbit cu el. Și a vorbit, și-a tot vorbit. Șiruri nesfârșite de speculații agitate. Cum va fi președintele, ce locuri vor vedea. Vor trece printr-un detector de metale sau vor arăta un act de identitate, ca să poată intra?

L-a întrebat de câteva ori pe Reuben, în diferite feluri, dacă i se părea că interviul pentru Cetățeanul Lunii mersese bine. Apoi își etalase cunoștințele despre istoria Casei Albe.

— Știai că a avut loc și un incendiu acolo?

— Cred că am auzit despre asta.

— De aceea au zugrăvit-o în alb.

Reuben credea că Arlene nu ascultă, dar ea a intervenit cu un comentariu.

— Pe asta tu ai inventat-o.

— Nu, serios. În războiul din 1812. Și în 1929. Cred că au vopsit-o după primul incendiu. Este în regulă să-i spun Bill?

— Cui? a întrebat Arlene, absentă.

— Președintelui.

— Oh, Dumnezeule, nu! Să nu îndrăznești. Nici prin cap să nu-ți treacă. O să-i zici domnule Clinton, domnule președinte Clinton sau domnule președinte, sau simplu, domnule.

— Dacă mă întâlnesc cu Chelsea?

— Vezi tu atunci.

— Sper să mă întâlnesc și cu ea. Arată bine.

⁘

În avion, Trevor a vrut să stea la geam, iar Arlene s-a așezat lângă el, ceea ce l-a plasat pe Reuben spre culoar, lângă ea. Părea ciudat să nu-și vorbească, dar el nu i-a adresat nicio vorbă.

Trevor s-a uitat pe fereastră, iar Reuben a pipăit cutiuța cu inel pe care o avea în buzunar, întrebându-se, din nou, de ce l-a cumpărat. Oare dacă ea ar fi știut că luase cutiuța cu el, ar fi înțeles că tăcerea lui nu era de gheață, sau

nu voia să fie astfel, ci mai degrabă o tranșee în care se ascunsese el însuși? O prăpastie care părea să se adâncească mai mult, cu fiecare gest al său. Poate că la un moment dat în călătoria asta îi va spune, doar ca să știe pentru o clipă, în timp ce împachetează, că i-a fost dor de ea și că se gândise la ea cu tandrețe.

Dar asta era deja prea mult pentru un bărbat care părea să nu reușească să discute nici măcar despre starea vremii sau despre itinerariu.

Zborul a fost lin, așa că a citit din cartea pe care o luase cu el.

La aeroport, un bărbat tânăr, proaspăt bărbierit, îmbrăcat la costum și cravată, ținea un carton pe care scris GRUPUL MCKINNEY. Bărbatul, pe care îl chema Frank, le-a pus valizele în portbagajul unei mașini negre, americane, și i-a întrebat dacă ar vrea să se oprească la hotel ca să se pregătească. Arlene a spus că propunerea suna bine, dar Trevor arăta atât de plouat, încât l-au întrebat ce ar vrea să facă mai întâi.

— Să văd lucruri.

— Păi, asta e sarcina mea astăzi, a spus Frank. Să vă arăt împrejurimile, să vă aduc în siguranță înapoi la hotel și apoi să mă întorc din nou, mâine dimineață, la nouă fix. O să facem un mic tur al Casei Albe, până la ora întâlnirii cu președintele.

— Ce-o să vedem mai întâi? a întrebat Trevor. Părea că el și Frank creaseră imediat o legătură directă, excluzându-i pe Reuben și pe Arlene. Ceea ce Reuben simțea că era firesc să se întâmple, pentru că aceea era ziua lui Trevor.

— Ce vreți să vedeți?

— Monumentul Washington, Biblioteca Congresului, Memorialul Jefferson, Memorialul Lincoln, Institutul Smithsonian…

— S-ar putea să nu ajungem la toate astăzi, a spus Frank. Dar mai avem și mâine după-amiază. Ce e pe primul loc în listă?

— Memorialul Vietnam.

La auzul acestui nume, Reuben a tresărit, luat prin surprindere.

Mergând spre Memorialul Veteranilor din Vietnam, Frank s-a întors și i s-a adresat lui Reuben pe nume.

— Am înțeles că ești veteran.

— Așa este.

— N-o să țin discursul obișnuit pentru turul cu ghid. Am observat că veteranilor nu le place întotdeauna. Probabil că tu știi multe lucruri pe care eu nu le știu. Poate vrei un moment ca să-l vizitezi de unul singur.

Reuben și-a înghițit cu greu nodul din gât. Până când nu-i adusese Frank aminte, evitase să se concentreze asupra profunzimii propriului disconfort.

Trevor a spus:

— Te așteptăm puțin aici, Reuben, iar Frank o să-mi spună explicațiile pentru turul cu ghid. Eu n-am fost acolo.

Râsul politicos al lui Frank i-a răsunat lui Reuben în urechi, în timp ce se îndrepta spre Zid. Sunetul propriilor pași părea să reverbereze mai mult decât viața însăși. Șapte săptămâni în Vietnam. Apoi o săptămână de stabilizare într-o tabără medicală și un zbor rapid spre un spital statal. Bărbații ale căror nume erau gravate în granitul ăsta negru aflaseră câte ceva despre război. Reuben știa numai ce vedea în oglindă în fiecare dimineață. Poate, se gândea el, era destul.

A studiat lista pentru o vreme, căutând un nume. Apoi s-a mutat de-a lungul zidului, până a găsit lista corectă, care menționa o perioadă mai târzie a războiului, și și-a trecut degetele peste litere până când a găsit numele lui Artie. A tresărit ușor când l-a văzut, atât de concret, un coșmar repetat devenit dintr-odată foarte real. S-a întins și a atins literele cu degetele.

Un minut sau o oră mai târziu l-a simțit pe Trevor lângă el, în partea dreaptă. Exact în momentul în care a simțit prezența copilului, Reuben și-a dat seama că mândria lui rănită îi făcea rău lui Trevor cel puțin la fel, dacă nu mai mult decât lui Arlene, și îl determina pe el însuși să sacrifice mult prea multe, în numele lui.

— Reuben, știi câte nume sunt aici?

— Cam cincizeci și opt de mii, cred.

Se simțea ciudat să vorbească, și atunci și-a dat seama de cât timp tăcea.

— Cincizeci și opt de mii o sută optzeci și trei. Cine este Arthur B. Levin?

— Un vechi prieten.

Din spate s-a auzit vocea lui Arlene.

— Trevor, poate că Reuben vrea să rămână singur.

— Nu, este în regulă, Arlene, serios.

— Poate că nu vrea să vorbească despre Arthur Levin.

— Nu, e în regulă. L-am cunoscut în perioada de pregătire preliminară. Artie era tipul cel mai predispus să facă o greșeală.

Nu știa sigur dacă vorbea cu Trevor, cu Arlene sau cu amândoi.

— Prima dată când Artie a tras cuiul unei grenade, îi tremurau atât de

tare mâinile, încât a scăpat grenada. În iarba înaltă. Stătea acolo și scotocea primprejur, de parcă ar fi putut s-o găsească și s-o arunce. Știam că n-o s-o găsească la timp. Urma să se arunce în aer. Așa că am alergat și l-am tras, am încercat să-l scot din zonă. Dar a fost prea târziu.

— A murit? s-a auzit vocea șoptită a lui Trevor.

— Da.

— Tu ai fost rănit, Reuben?

— Nu-ți poți da seama?

Liniște.

Nici măcar nu-l cunoșteam prea bine. Doar mai bine ca pe ceilalți de acolo. Era singura persoană de pe continent care nu-mi era complet străină.

A simțit brațul lui Arlene înconjurându-i mijlocul, pe la spate.

— Câteodată mă uit în oglindă și mă gândesc: „Dacă aș fi fugit, pur și simplu? M-aș fi salvat”. Artie ar fi murit, oricum. Iar eu aș fi arătat în continuare ca bărbatul din poză. Doar că un pic mai bătrân.

Dar uitându-se la Zid, ar fi trebuit să se întrebe: dacă asta nu s-ar fi petrecut niciodată, și n-ar fi fost trimis acasă? Poate acum era și el un nume sculptat în granit?

Răsuflarea lui Arlene i-a gâdilat urechea.

— Tu nu ești tipul ăla de bărbat. În plus, ți-ai fi pus mereu întrebarea dacă ai fi putut ajuta.

— Pe când acum știu că n-aș fi putut. Trevor? Du-te și vorbește puțin cu Frank.

— OK, Reuben.

Bărbatul s-a întors și a oprit-o pe Arlene. Timp de câteva minute, niciunul n-a scos niciun cuvânt.

El a respirat adânc.

— M-am gândit mult de tot, Arlene. Sunt genul de persoană care, când în sfârșit se îndrăgostește de cineva, o face profund. Știi ce vreau să spun? Știu că știi. Pentru că și tu ești la fel. Așa că mi-am spus că pot înțelege loialitatea de care ai dat dovadă.

— Ce vrei să spui?

Din felul în care i-a sunat vocea, el și-a dat seama că ea știa, dar nu-i venea să creadă că vorbește serios.

— Mă refer la ce s-a întâmplat cu Ricky. Poate că ar trebui să mă simt fericit să am lângă mine o astfel de femeie. Pentru că, ani de zile de-acum înainte, când vom avea împreună un trecut, o să am parte de aceeași

loialitate din partea ta.

— Spui ce cred eu că spui?

I-a așezat în mână cutiuța de catifea.

— Uite ce-am găsit.

Ea a tras aer în piept, zguduită de lacrimi gata să țâșnească.

— Nu l-ai dus înapoi.

— Ciudat, nu, cum nu l-am mai dus, până la urmă?

∵

Așteptau emoționați pe covorul roșu din holul principal. Cross Hall, cum i-a spus Trevor, privind țintă la stema prezidențială. Reuben se gândea că sunt orientați spre fața clădirii și spre Bulevardul Pennsylvania, dar Trevor a punctat repede că Reuben arăta spre South Portico, dinspre Monumentul Washington. Reuben renunțase să-și mai susțină punctul de vedere. La unul dintre capetele coridorului, Sala de Est zumzăia, plină de jurnaliști, echipamente tehnice și camere de luat vederi, cei de la Serviciile Secrete și personalul de la Casa Albă. Frank l-a întrebat pe Trevor dacă are emoții, dar băiatul a negat, evident, mințind.

Președintele și-a făcut apariția aproape pe nesimțite, însoțit de agenții de la Serviciile Secrete și de secretarul de presă. La o primă vedere, păreau un grup oarecare. Reuben s-a întrebat dacă se aștepta cumva la vreun fel de ceremonial special.

Un moment mai târziu, președintele însuși s-a desprins de grup și s-a îndreptat direct spre Trevor, foarte natural, prietenos, și cumva deloc intimidant. I-a strâns băiatului mâna.

— Tu trebuie să fii Trevor. Frank a avut grijă de tine?

— Oo, da, a spus Trevor, aparent deloc tulburat. Domnule, vreau să zic domnule președinte Clinton, domnule.

Domnul președinte Clinton a zâmbit și i-a spus lui Trevor că poate să-i spună pe nume. Băiatul s-a întors și i-a aruncat mamei o privire.

— Jurnaliștii își fac încă pregătirile, așa că o să mai dureze un minut. Toată lumea vrea să te dea la știri, Trevor.

— Din partea mea, este în regulă, Bill, domnule.

— Deci, ce-ai apucat să vezi?

— Totul.

— Și ce ți-a plăcut cel mai mult?

— Cireșii înfloriți. Ba nu, stați. Memorialul Vietnam. Și asta pentru că mama și Reuben s-au logodit acolo.

— Serios? a spus el, iar privirea sa zâmbitoare i-a învăluit pe toți.

Reuben simțea că a amuțit și ar fi vrut să se descurce și el la fel de ușor și firesc precum Trevor.

— Atunci, felicitări!

— Mâine este ziua mea, a adăugat Trevor. Frate, o să fie una frumoasă de tot.

— Păi ai tot felul de lucruri de sărbătorit.

— Să știi că da.

Un bărbat s-a apropiat în spatele lui Clinton.

— Domnule președinte, suntem gata să începem.

∵

Camerele de filmat au năvălit, umplând Sala de Est și înregistrându-i pe fundalul Cross Hali. Președintele stătea lângă ei, în spatele unui podium, și strângea mâna lui Trevor.

Reuben a încercat să pară natural, însă lumina îl făcea să mijească ochii și să clipească și, prins între sclipirile acelea și propriile emoții, întreaga scenă părea suprarealistă.

— Sunt onorat să te întâlnesc, Trevor, a spus președintele.

— Da, și eu, a răspuns Trevor. Vreau să zic, și eu sunt onorat. Am fost atât de bucuros când ați câștigat alegerile. Nu m-am gândit că ați avea șanse.

Reuben și-a încleștat maxilarele. Vedea cu coada ochiului cum Arlene s-a albit brusc la față.

Președintele și-a dat capul pe spate și a râs cu poftă, sincer, prietenește. Ridurile ușoare din jurul ochilor i s-au încrețit de veselie. Un freamăt ușor a trecut printre jurnaliști.

— Ei bine, Trevor, cred că amândoi suntem un bun exemplu pentru ceea ce se întâmplă când nu renunți la visele tale.

— Da, domnule, Bill, domnule. Așa cred și eu.

* * *

Când Reuben a reușit, în fine, să se liniștească îndeajuns încât să participe efectiv la evenimente, vizita se sfârșise deja și Frank îi ducea înapoi la hotel.

— A fost atât de tare, a spus Trevor.

Lui Reuben îi părea rău că nu reușise să fie atent. S-a consolat știind că va fi totul la știri și mama lui va înregistra. Poate că ar putea s-o lase mai ușor și să vadă lucrurile mai bine.

— Asta a fost cea mai minunată, cea mai incredibilă zi, a zis Trevor. Știți că asta înseamnă că trebuie s-o mai fac o singură dată.

— O singură dată ce? l-a întrebat Arlene.

— O singură persoană de ajutat. Am ajutat-o pe doamna Greenberg și acum pe voi doi. Mi-a mai rămas una singură.

— Ai făcut destul, Trevor. Nu-i așa, Reuben?

— Cred că ar trebui să fii mândru de ceea ce ai făcut deja, Trevor.

— Poate. Dar o să fac mai mult. Există altcineva care are nevoie de ceva. Corect?

Reuben, Arlene și Frank au fost cu toții de acord că părea un motiv rezonabil. Întotdeauna exista altcineva care avea nevoie de ceva.

CAPITOLUL DOUĂZECI ȘI ȘASE

Gordie

Când au pășit în noaptea caldă din Atascadero, l-a luat pe Harry de braț. Gordie și-a întors capul să-i zâmbească valetului din parcarea restaurantului, dar acesta nu era acolo.

Apoi Gordie l-a zărit, dincolo de intrarea acoperită cu un umbrar, spre stânga, cu spatele sprijinit de zid. Stând ciudat de țeapăn. Un tânăr ras în cap stătea aproape de el, împingându-l în perete. Lui Gordie i s-au înmuiat genunchii când a văzut luciul lamei. Lungă, periculoasă și curbată, gata să fie folosită.

I-a captat întreaga atenție, până când a auzit sunetul făcut de respirația lui Harry. O expirație bruscă. Și a simțit cum brațul lui Harry se trage să se elibereze, ca și când s-ar fi rupt.

În fața lui Gordie stăteau doi bărbați, îmbrăcați în blugi lălâi, cu talia căzută. Unul dintre ei își lovea ușor o palmă cu o bâtă de baseball. Părul scurt, tuns milităreşte, se ridica țepos, drept în sus, pe un scalp alb. Una dintre sprâncene era străbătută de o cicatrice, de la o tăietură care se vindecase strâmb.

— Oops, a spus bărbatul încet, cu fața atât de aproape de a lui, încât Gordie i-a simțit mirosul de tutun din respirație. Ia uite ce a pățit iubițelul tău.

Mai mult spre surprinderea lui, Gordie și-a dat seama că abilitatea de a se detașa nu-l părăsise. Avea să fie o altă bătaie, ca atâtea altele de până acum. Avea s-o privească de la distanță, iar pielea și oasele aveau să i se vindece. Dar el va fi în altă parte atunci când se va întâmpla, deconectat. Atunci când nu-ți pasă, îi lipsești de bucuria de a-ți face rău. E greu să lovești pe cineva cu adevărat când îți dai seama că nu-l deranjează lucrul ăsta.

A închis ochii, căci nu voia să vadă balansul bâtei.

L-a lovit drept în pântecele moale, făcându-l să se încovoaie. O mână răsucită în jurul gâtului l-a determinat să se ridice, iar bâta l-a lovit din nou.

Urma să-și piardă cunoștința imediat, iar apoi nu mai conta.

Ca printr-un tunel, i-au ajuns la ureche niște zgomote. Ca și cele din casa bunicii, unde trebuia să doarmă în sufragerie. Sunete care treceau printr-un văl de somn abia început, vibrând undeva la distanță, întrerupte. Filtrate de starea de semiconștiență.

Chiar înainte să se scufunde în ele, înainte să se prefacă în smoală cenușiul tulbure din spatele pleoapelor, a auzit un zgomot diferit.

Cineva striga: „Hei!”

Nu putea veni de la niciunul dintre călăii săi. Cuvântul sunase ascuțit, era vocea unui copil, apoi se rupsese în două. Așa cum fusese și vocea lui Gordie, așa cum era vocea tuturor băieților, în perioada de schimbare.

Sunetul bâtelor căzute pe asfalt. Gordie simțea că se lichefiază, lipsit de oase. Nesusținut de el sau atacatorii săi. A căzut ușor pe ceea ce știa din instinct că este trupul mare al lui Harry. O pavăză. L-a ferit de asfaltul tare. Se vor odihni aici împreună.

Cumva, își amintea cum simțise răsuflarea lui Harry. Poate fiindcă prezența acesteia era un lucru pe care avea cu adevărat nevoie să-l simtă.

CAPITOLUL DOUĂZECI ȘI ȘAPTE

Reuben

Un Lincoln Town Car negru i-a așteptat la aeroport și i-a adus în Atascadero.

Trevor se uita pe fereastră, zâmbind pe jumătate în întuneric. La un moment dat, Reuben a crezut chiar că a adormit.

Când mai aveau cam zece kilometri până acasă și încetiniseră la un semafor, Reuben s-a întors spre Arlene, care părea și ea adormită. Voia să-i spună ceva, poate să-i șoptească astfel încât să n-o trezească, dar nu era sigur ce anume. Ceva despre faptul că acea călătorie minunată se sfârșise și despre cum îl făcea să se simtă lucrul acesta.

Înainte de a deschide gura să vorbească, a simțit asupra lui aerul nopții și a auzit zgomotele străzii, dintr-odată mai puternice. S-a întors și a văzut că ușa de pe partea lui Trevor era deschisă larg, iar băiatul nu mai era înăuntru.

Reuben a sărit în stradă.

A zărit un grupuleț de siluete undeva, spre capătul străzii, lângă o clădire cu umbrare la ferestre. Doi bărbați lângă zid, unul prăbușit la pământ. Doi sau trei stăteau în picioare lângă cel căzut. O bâtă de baseball s-a ridicat deasupra unei țeste.

Iar Trevor alerga iute în direcția lor. Cu un avans important.

Reuben a luat-o după el, într-o goană nebună.

La limita vederii lui Reuben, clădirile alunecau precum într-un vis, într-o imagine încețoșată, deformată ca printr-o lentilă cu dioptrii mari. De ce nu putea ajunge la marginea clădirilor? Își simțea picioarele, inima, deschizându-se și încordându-se, și totuși distanța părea să se mărească.

De ce nu putea să micșoreze spațiul dintre el și băiat?

— Trevor! a urlat.

A urlat din nou. Un muget reverberând din plămânii lui, panică pură. S-au întors niște capete. Nu și al lui Trevor.

Pe Reuben îl înțepa și îl ardea pieptul. Cum putea să rămână atât de repede fără aer? Zărea poalele cămășii lui Trevor, ieșite din pantaloni, cum fluturau în urma lui când alerga.

Trevor fugea spre cei doi bărbați lipiți de zid. Acum îi putea zări și Reuben, era foarte aproape. Unul dintre ei purta pantaloni negri și o bluză albă, ca un ospătar sau un valet de parcare. Celălalt avea blugi largi și era ras în cap, și părea să-l fi țintuit cumva pe lucrător în peretele clădirii.

Lumina becurilor de pe stradă a aruncat o strălucire metalică între ei, un fulger sclipitor în ochii lui Reuben.

Când băiatul a ajuns lângă ei, bărbații au întors amândoi capetele. Cel care ridicase bâta s-a răsucit cu o curiozitate uimită, să vadă ce va face Trevor.

Fără să încetinească, acesta s-a repezit în el și l-a doborât. Rostogolindu-se, a căzut peste picioarele complicelui său, dărâmându-l și pe acesta. A doua lor victimă s-a prăbușit pe asfalt, fără s-o atingă nimeni, de parcă ar fi fost suflată de vânt. Bâta a căzut cu zgomot pe trotuar, în timp ce Trevor s-a ridicat în picioare.

Reuben aproape că ajunsese la cei de lângă clădire, când băiatul s-a întors brusc și a pornit înapoi, în direcția lui. De ce? Se întorcea la Reuben? Sau credea că poate să-l doboare și pe ultimul dintre ei?

Acel skinhead[8] s-a răsucit pe călcâie, ca să-i blocheze trecerea lui Trevor. Forța plină de hotărâre a acestuia îi atrăsese atenția. Cei doi s-au întâlnit chiar la o jumătate de metru de brațul întins al lui Reuben. Aproape că ar fi reușit să-l ajungă pe bărbat și să-și înfigă mâna în haina lui, dacă lucrurile nu s-ar fi întâmplat atât de repede.

Apoi, brusc, bărbatul ras în cap a fugit în întuneric. A trecut pe lângă cei doi tovarăși ai săi, care au sărit în picioare și au luat-o la goană după el, furișându-se ca un râu în noapte. Atât de repede. Ca și cum cineva răsucise un buton și totul dispăruse.

INTERVIU LUAT ÎN 1994 DE CHRIS CHANDLER, FRAGMENT DIN *PE URMELE MIȘCĂRII*

***REUBEN**: L-am văzut de foarte aproape. Dar dintr-un unghi ciudat. Am văzut confruntarea din spate. N-aveam nicio idee despre ce văzusem. Îmi amintesc doar că am zărit cotul drept al bărbatului trăgându-se înapoi și după aceea mișcându-se iar în față. Arăta ca și când i-ar fi tras lui Trevor un pumn în stomac. Nu neapărat prea tare. Ceea ce nu-mi dau seama încă – este posibil să nu fi văzut cu adevărat ce s-a întâmplat? Sau a fost atât de important pentru mine?*

Știi tu. Să nu văd. După ce au fugit, Trevor a rămas acolo. Părea în regulă. Avea o mână pusă peste pântece. Chipul îi era atât de senin. Cum să-ți explic? Nu se vedea pe el nici urmă de durere sau teamă. Asta știu că am văzut.

***CHRIS**: Respiră. Ia-o încet.*

***REUBEN**: Trebuie să-ți spun treaba asta. Ce a zis Trevor. S-a uitat în sus spre mine. Cine știe ce a văzut el acolo? Nici măcar nu-mi pot imagina. Nici măcar nu știu cum mă simțeam. Nici acum nu pot s-o spun. Dar ceva trebuie să fi fost acolo, pe fața mea. El a putut să vadă. Iar eu am putut vedea pe chipul lui. Era ca și cum m-aș fi privit într-o oglindă. Apoi m-am uitat în jos, spre mâna lui Trevor. Și după aceea s-a uitat și el. A fost de parcă și-a plecat ochii să vadă la ce mă uitam. Și și-a dat mâna la o parte, și-a îndepărtat-o de corp, îndreptând-o spre lumina becurilor din stradă. A părut atât de surprins.*

***CHRIS**: Fiindcă era plină de sânge, vrei să spui?*

***REUBEN**: M-a privit din nou și a spus: „Sunt bine, Reuben. Este în regulă. Nu-ți face griji.”*

***CHRIS**: Crezi că era în stare de șoc?*

***REUBEN**: Cred că doar încerca să mă liniștească. Nu voia să fiu supărat.*

***CHRIS**: Ce motiv crezi că a avut să se bage în asta? Crezi că pur și simplu se obișnuise să încerce să dea un ajutor foarte mare și important?*

***REUBEN**: Zicea că mai are încă o faptă bună de făcut.*

***CHRIS**: Cu toții am considerat că a făcut destul.*

***REUBEN**: Știu. Asta i-am și spus. Dar credea că Jerry a fost o încercare eșuată. S-a gândit că are două fapte bune făcute, mai avea doar una. Așa că era în căutarea cuiva care avea nevoie de ceva.*

***CHRIS**: Dacă ar fi știut despre Jerry…*

***REUBEN**: A spus că este bine. Mi-a spus să nu-mi fac griji.*

***CHRIS**: A mai spus ceva?*

***REUBEN**: Nu. Nimic altceva.*

CAPITOLUL DOUĂZECI ȘI OPT

Chris

Stătea sub pătură, uitându-se la televizor.

— Știri de ultimă oră din Atascadero, California, a anunțat crainicul, în deschiderea buletinului de la ora unsprezece.

Nu se poate. Nu cu fața asta stană de piatră. Nu este despre Trevor.

— Trevor McKinney, băiatul care s-a întâlnit în cursul zilei de astăzi cu președintele Statelor Unite, a fost spitalizat în această seară, în Atascadero, aproape de locuința sa. Martorii spun că băiatul a fost înjunghiat o singură dată, în timp ce a încercat să intervină într-o altercație de stradă, în fața unui restaurant. Purtătorul de cuvânt al spitalului a declarat că Trevor a fost internat în stare critică și supus imediat unei intervenții chirurgicale de urgență. În acest moment nu sunt disponibile alte informații despre starea sa de sănătate.

Chris s-a ridicat în capul oaselor, în pat.

— Președintele Clinton și-a exprimat, în această seară, profunda îngrijorare față de starea lui Trevor. Președintele a făcut următoarea declarație: citez: „Este nespus de trist ca un băiat care tocmai a fost lăudat pentru faptele sale bune și pentru dedicarea lui în promovarea bunăvoinței să fie victima unui act de violență total lipsit de sens. Inima mea este alături de Trevor și de toți ai lui, iar familia mea se va ruga în această seară pentru recuperarea lui cât mai rapidă. Sper ca și restul Americii să ni se alăture în rugăciunea pentru binele lui Trevor”.

Pe ecran a rulat înregistrarea întâlnirii de mai devreme dintre Trevor și președinte. Chris a clipit des, simțindu-se pustiit.

S-a dat jos din pat. A căutat telefonul fără fir. În cele din urmă, l-a găsit în sufragerie. A format la informații pentru convorbiri la distanță, cu prefixul 805. A cerut o listă cu toate spitalele din apropiere de Atascadero.

A nimerit din prima.

Biroul de internări a spus:

— Da, Trevor este aici. Este în operație.

Apoi a completat informația:

— Figurează în stare critică.

— Asta-i tot ce-mi puteți spune?

— Pentru moment, da. Îmi pare rău. Primim o mulțime de telefoane pentru el.

— Unde e maică-sa? Arlene McKinney. Trebuie să fie acolo, nu?

— Îmi pare rău, domnule, nu știu.

— Poți s-o chemi la telefon?

O pauză, un oftat zgomotos. A auzit un clic care l-a pus în așteptare. Și-a mușcat buzele și a așteptat.

Apoi, pe fir s-a auzit o voce.

— Da? Cine-i acolo?

— Arlene? Sunt Chris, Arlene. Chris Chandler.

— Oh, Chris.

Vocea îi suna subțire și aspră.

— Ce s-a întâmplat, Arlene?

— Oh, Chris, nu știu. S-a întâmplat atât de repede. A fost înjunghiat. A văzut niște tipi care se încăieraseră. A încercat să-i despartă.

— O să se facă bine?

— Nu vor să ne spună, Chris.

Vocea i s-a topit în suspine.

— Este în operație de peste două ore. Nu ne spun nimic. Zic că o să aflăm când vor avea ce să ne spună. Trebuie să plec, Chris.

Tonul de apel i-a răsunat în ureche. A închis telefonul.

∵

Când a ajuns Chris, peluza din fața casei lui Arlene devenise o mare de camere și echipe de la știri. A trebuit să parcheze pe alee, în spatele mașinii ei, Dodge Dart. Toate locurile de parcare din stradă fuseseră ocupate de dubițele televiziunilor de știri.

A ocolit trotuarul, luând-o de-a dreptul peste iarbă.

— Nu vorbește cu nimeni, i-a spus, chiar în timp ce intra pe veranda din față, o crainică de știri cu părul țepăn, de un blond perfect.

A bătut cu putere în ușă.

— Arlene? Sunt eu, Chris.

Ușa s-a crăpat puțin și Reuben l-a tras înăuntru, prinzându-l de un cot. Arlene stătea întinsă pe canapea lângă el, cu un pahar cu apă și o cutie de șervețele alături.

— Aș vrea să plece cu toții, a spus ea. Poți să-i faci să plece, Chris?

El s-a așezat pe canapea lângă ea. A bătut-o ușor peste mână.

— Tuturor le pasă de povestea asta, Arlene. N-am mai văzut așa ceva până acum. N-am mai văzut ca oamenii să se mobilizeze astfel pentru o asemenea poveste.

— Nu este o poveste, Chris. Lucrurile astea chiar se întâmplă. Și nu știm încă dacă el o să fie bine.

— Știu. Iartă-mă. Ăsta-i felul meu de a vorbi.

— Nu pot să stau de vorbă cu ei. E prea mult pentru mine.

— Știu, Arlene. Știu. Uite, nu trebuie să vorbești cu nimeni. Dar treaba aia cu Cetățeanul Lunii o să fie mâine. Cu povestea adusă la zi, desigur. Dacă este ceva ce ai vrea să spui, pot să aduc un operator TV aici. Doar atât. Eu și o cameră TV. Nu trebuie s-o faci, dacă nu vrei. Dar dacă este ceva ce vrei să spui oamenilor despre toată situația asta, să știi că ei chiar ar vrea s-o audă de la tine.

Ea s-a ridicat, și-a șters ochii și a pufnit.

— De pildă, ce?

— Nu știu. Orice ai vrea să spui.

— Ei bine, aș putea să spun că mâine este un moment de reculegere în fața primăriei. Poate după aceea mergem într-un marș cu lumânări. Știi, dacă sunt oameni interesați. Dacă sunt oameni cărora le pasă de Trevor și vor să-l ajute să treacă prin asta, pot veni să aprindă o lumânare. Chestii de genul ăsta?

— Da. Ar fi foarte bine.

Chris simțea că-i dau lacrimile, aproape că-i țâșneau din ochi.

— Mă duc să aduc un cameraman.

CAPITOLUL DOUĂZECI ȘI NOUĂ

Arlene

Când au ajuns acasă, după o dimineață de stat fără niciun folos la spital, telefonul suna.

— Lasă robotul să răspundă, a spus ea.

Mai erau încă opt mesaje înregistrate. Arlene a redus complet volumul.

Auzea zgomotul claxoanelor, vuind pe tot drumul dinspre Camino. Lumini roșii, intermitente, ale mașinilor de urgență, alunecau prin dreptul ferestrei lor.

— Mă întreb ce naiba se petrece acolo, a spus ea, fără să fie, de fapt, prea curioasă. Pe drum spre casă traficul fusese surprinzător de aglomerat.

— Poate un accident.

— Asta trebuie să fie, da.

Au încercat să tragă un pui de somn înainte de a se întoarce iar la spital și înainte de a începe seara de reculegere pentru Trevor.

* * *

Înainte de a pleca spre întrunire, Reuben a adus corespondența, pentru prima dată în multe zile.

— Uite una pentru tine și pentru Trevor, deopotrivă, a spus el. Așa că probabil o putem deschide, dacă vrei.

— De la cine este?

— De la unul, Jerry Busconi.

A rămas așa timp de un minut, atât de obosită încât nici măcar nu-și putea aminti dacă îl știa pe Jerry Busconi ăsta. Apoi i-a picat fisa.

— Citește-mi-o tu, a spus. Vrei?

Reuben a rupt plicul și a început să citească tare:

Dragă Trevor și mama lui,

Știu că nu sunt preferatul vostru. Dar oricum o să vă spun ce am de zis. Mai întâi, vreau să știți cât de rău îmi pare pentru când ați venit să mă vizitați. Adevărul este că mi-era atât de rușine, încât n-am putut să vă privesc în ochi pe niciunul dintre voi.

Dar acum mi-am ispășit pedeapsa și trăiesc în San Francisco. Nu pot să spun că m-am adunat cu totul, dar sunt pe-aproape.

Și am dat mai departe. Da. Eu. Chiar am făcut-o. Am salvat viața cuiva. Asta e ceva, nu? Nu mă pot gândi la nimic de dat mai departe mai important decât asta. Știți momentul ăla când ajungi pe un pod uriaș, precum Golden Gate, și dai peste cineva deprimat, care se pregătește să sară? Ei bine, am ținut locul sub observație câteva luni, și în cele din urmă am reușit să stau de vorbă cu o femeie și s-o conving să nu o facă. Iar acum știu că ea este în continuare bine, pentru că bem o cafea împreună în fiecare săptămână. Și, în cazul în care vă întrebați, da. Încă trăiesc pe stradă. De aia pot să țin podul sub supraveghere.

Dar, vedeți cum e? Dacă n-aș fi fost boschetar, n-aș fi putut face ceea ce am făcut. Așa că și de aici, de unde sunt, pot să dau mai departe, poate chiar să fac o faptă pe care altcineva n-ar putea s-o facă.

Iar asta este puterea unei idei simple. Ei bine, doar voiam să știți și voi.

Prietenul vostru, Jerry Busconi.

Când au ieșit pe alee, au observat că drumul era blindat cu mașini parcate. Una lângă alta, căutând cu îndârjire un loc liber, încât depășiseră ușor lateralele drumului, îngustând calea de acces. Și atunci când Reuben a reușit să ia curba chiar printre ele, n-a putut găsi nicio breșă prin care să se strecoare în trafic. Trafic. Pe această străduță de cartier.

Arlene a coborât din mașină și a oprit ea însăși șirul de mașini, așezându-se în fața lor, oferindu-i lui Reuben posibilitatea de a reveni pe banda de mers.

Volkswagenul se târa centimetru cu centimetru spre Camino. În primele câteva minute, n-au comentat și nu s-au plâns.

Arlene s-a uitat la ceas.

— Ce-o fi asta? Adică, de ce tocmai astăzi? O să întârziem dacă nu putem ieși din aglomerația asta.

Reuben își mușca buza de jos, fără să răspundă.

Când au ajuns pe Camino era șapte și zece, iar acolo au dat peste un polițist care întorcea mașinile din drum, în fața unor indicatoare pentru blocarea traficului. Strada principală părea închisă. Reuben nu s-a întors la

semnul polițistului. În schimb, a oprit lângă indicatoare și a lăsat în jos geamul mașinii. Soarele dispăruse după o colină, în spatele polițistului.

Arlene a privit drept prin parbriz, și a văzut Camino gemând de pietoni. Nu doar pe trotuare, ci și pe stradă. Erau sute, și asta numai în intersecție.

— Nu înțelegem ce se întâmplă, i-a spus Reuben polițistului, dar trebuie să ajungem la întâlnirea pentru reculegere, de la primărie.

— Da, asta-i problema tuturor, a răspuns celălalt.

— Oamenii ăștia au venit pentru întâlnire?

— Exact, i-a răspuns polițistul. Nu ești singurul cu problema asta.

Arlene s-a aplecat peste Reuben și l-a privit pe polițist.

— Sunt Arlene McKinney, a spus ea.

Expresia de pe chipul bărbatului s-a schimbat.

— Corect. Tu ești, nu? Uite, lăsați mașina aici, lângă baricadă, și veniți după mine.

Reuben a oprit motorul. Au ieșit în marea de trupuri și l-au urmat pe bărbatul în uniformă, spre Camino. Mulțimea din apropierea lor a părut să-i observe. Să-i recunoască. S-a lăsat o tăcere care i-a înconjurat imediat pe Reuben și pe Arlene, fremătând ca o urmă lăsată în apă.

În fața lor s-a deschis calea, iar lumea i-a lăsat să treacă.

Au fost escortați spre o mașină de patrulă, vopsită în alb și negru, și s-au așezat pe locurile din spate. Polițistul a pornit sirena și girofarul. A cerut mulțimii, prin portavocea de pe mașină, să lase liberă o bandă, ca să poată trece familia.

Arlene a rămas dreaptă și nemișcată, strângându-l pe Reuben de mână, privind drept înainte prin parbriz, văzând masa de oameni deschizându-se ca o panglică de drum liber în fața mașinii.

— Mulțimea asta de oameni este în drum spre primărie? a întrebat ea în cele din urmă, rupând tăcerea.

— Toți merg spre oraș, a răspuns polițistul. Am primit elicoptere din LA. Chiar acum se îndreaptă spre noi poliția călare, care aduce caii în camioane. Nu că a fost vreo problemă. Nu a fost. Doar că avem nevoie de mai mulți oameni. Compania locală de închirieri a donat un sistem de sonorizare. Poate că cei de pe o rază de patru-cinci străzi vor putea auzi. Restul vor fi nevoiți să citească din ziare. Sau să se uite la televizor. Avem echipe de televiziune să ni le punem și-n cap.

— Cam câți oameni credeți că sunt? l-a întrebat Reuben.

— Cele mai recente estimări vorbesc despre douăzeci de mii. Dar

autostrada e plină pe o distanță de aproape cincizeci de kilometri. E o parcare uriașă. Și încă mai vin.

∵

Mașina de patrulă a tras lângă West Mall, iar Reuben și Arlene au coborât. Ea i-a căutat mâna și a prins-o. Polițistul i-a condus prin marea de trupuri. Câteva aplauze i-au răsunat în urechi, tot mai întețite, pe măsură ce înaintau.

Spațiul verde era invadat de echipamentele jurnaliștilor. Microfoane, camere, cei de la știri. Ocupau cu toții atât de mult spațiu, încât ceilalți participanți încercau să se strecoare pe margini ca să le lase loc să filmeze.

Arlene și-a dat seama că acești douăzeci de mii de oameni erau nimic față de publicul care văzuse reportajul de la știri sau din ziare. Era prea mult de asimilat dintr-odată.

Au ajuns la o scenă improvizată, înaltă, unde fusese instalat echipamentul de sonorizare. Niște boxe mari, grele, pentru concerte rock, erau depozitate pe câteva schele pe trei niveluri, care înconjurau primăria. Când au pășit pe scenă, mulțimea a amuțit. Apoi au izbucnit aplauze lungi, furtunoase.

Chris Chandler s-a strecurat lângă ea. Îi era bine să vadă un chip familiar.

— De unde au venit toți oamenii ăștia. Chris?

— Păi întrebi chiar persoana potrivită. Am făcut niște interviuri printre ei. Cei cu care am vorbit sunt din… – și-a frunzărit agenda – Illinois, Florida, Los Angeles, Las Vegas, Bangladesh, Atascadero, Londra, San Francisco, Suedia…

— Reportajul ăla mic de la televizor a ajuns în afara țării?

— În o sută douăzeci și patru de țări din toată lumea. Ceea ce nu se compară cu acoperirea pe care o s-o avem astăzi. Multe dintre echipajele astea transmit live.

Arlene și-a ridicat ochii spre mulțime, știind că poate să vadă doar o mică-mică parte a acesteia. Mii de oameni, înghesuindu-se lângă ea. Începuse să se lase înserarea. Întârziaseră cu începerea evenimentului. A privit spre camere și le-a văzut îndreptate spre ea. Știa, după luminițele roșii care sclipeau, că toți și totul erau live. Erau priviți.

A pășit spre microfon. Mulțimea aștepta în tăcere. A deschis gura, ca să vorbească. Se simțea ușor amețită. Aerul, interiorul minții ei se luptau cu impresia că se afla într-un vis.

— Nu mă prea pricep să vorbesc, a spus ea.

Vocea îi tremura, spartă, iar microfonul amplifica acest sunet, făcând ca emoțiile să-i ricoșeze de zidurile clădirilor învecinate. Puterea sunetului a înspăimântat-o. Frunzele stejarilor de deasupra capetelor lor se clătinau de la vibrația sunetului. Toate privirile s-au întors spre ea, în tăcere.

— Nu știu nici măcar ce caut aici, sus, în fața voastră, a tuturor. Am venit aici doar ca să mă rog pentru însănătoșirea băiatului meu.

La auzul propriilor cuvinte, lacrimile i-au curs în voie pe obraji. Le-a lăsat. Vocea însă i-a rămas fermă și a vorbit în continuare. Pământul îi fugea de sub picioare. Simțea că o să leșine.

— Mai departe o să-l las pe Reuben, a spus ea. El vorbește mai bine decât mine. Eu am venit aici doar pentru fiul meu.

Brațul lui Reuben a alunecat în jurul umerilor ei și a strâns-o cu putere. *Nu cumva să-mi dai drumul,* s-a gândit ea. *Să nu îndrăznești să-mi dai drumul.*

Dacă n-ar fi fost Reuben și speranța pentru Trevor, nu i-ar mai fi rămas nimic pentru care să merite să reziste. Poate, s-a gândit ea, în afara acestor oameni care veniseră aici să împărtășească momentul cu ea. Poate că asta era totuși ceva, până la urmă.

CAPITOLUL TREIZECI

Reuben

Reuben a luat microfonul și l-a apropiat de buze. Lumina începuse să se piardă, iar becurile aprinse îi străluceau în privire, din marea de camere de dedesubt. Nu-i plăceau nici luminile, nici camerele, nici oamenii care se holbau la el, dar asta părea acum o grijă minoră.

A deschis gura să vorbească, pregătit să se sperie la auzul propriilor cuvinte propagate în înserarea orașului.

— Poliția mi-a spus că sunt aici mai mult de douăzeci de mii de oameni. Unii au venit din afara țării, ca să fie alături de noi în aceste momente. Arlene și cu mine…

Vocea i s-a pierdut ușor și s-a oprit. A clipit. A înghițit în sec.

— Nu ne-am așteptat niciodată la așa ceva.

Pauză. Respirație. Se simțea slăbit, cu mintea golită. Ce voia să spună? Ce trebuia să spună? Nu-i venea nimic în cap. Ce-ar fi vrut Trevor să-l audă spunând? A deschis din nou gura, iar restul a curs cu ușurință.

— Autostrada este înțesată de mii de oameni care încearcă să ajungă aici. Și mi s-a spus că lucrurile astea sunt transmise live. Spre câți telespectatori? Milioane? Câtor milioane de oameni le vorbesc chiar acum? Cum de vă pasă atât de mult? De ce este ăsta un subiect atât de important? Cred că știu răspunsul. Cred că și voi îl știți. Aceasta este lumea noastră. Cine nu poate pricepe atâta lucru? Asta este lumea noastră. Singura pe care o avem. Și a devenit atât de greu să trăiești în ea. Iar nouă ne pasă. Cum ar putea să nu ne pese? Vorbim despre viețile noastre. Și așa, a venit un băiețel care a decis că poate schimba toată treaba asta. Că poate face pentru fiecare un loc decent în care să poată trăi. Poate pentru că a fost prea tânăr, optimist și lipsit de experiență ca să știe că așa ceva nu se poate. Și, pentru o clipă, a părut că ar merge. Așadar, numai pentru un minut, voi, toți acești oameni cărora le pasă îndeajuns încât să fiți aici sau să ne priviți, măcar pentru un minut ați crezut că lumea se poate schimba cu adevărat. Iar acum, Trevor luptă pentru viața lui, după un act de violență lipsit de sens și de scop. Iar asta ne zguduie credința. Așa că acum avem îndoieli. Nu-i așa? Acum nu știm dacă lucrurile

vor merge sau nu mai bine.

Dar asta este întrebarea mea pentru voi toți. De ce să ne punem întrebări, când am putea, atât de ușor, să ne răspundem la ele? Vreți o lume nouă? Pentru că nu mai este vorba despre un băiețel. Uitați-vă la noi toți. Atunci când aceste lucruri vor fi în toate ziarele, în toate revistele, când vor fi repetate la buletinele de știri din întreaga lume… cei douăzeci de mii de oameni care au venit aici în această seară vor fi numai o picătură într-un ocean. Douăzeci de milioane vor auzi ceea ce urmează să spun.

Așa că, iată: dacă Trevor v-a schimbat atât de mult viețile, atunci poate că trebuie să dați mai departe pentru asta. În onoarea lui. Douăzeci de milioane de oameni care dau mai departe vor fi în câteva luni șaizeci de milioane. Apoi o sută optzeci de milioane. Pe negândite, numărul ăsta va fi mai mare decât populația globului.

Reuben s-a oprit, s-a scărpinat în cap, a tras aer în piept. A ascultat un moment liniștea plină de ecouri.

— Știu că sună copleșitor. Dar lucrul ăsta chiar ar însemna că viața fiecăruia va fi schimbată în bine mai mult decât o singură dată. S-ar putea ca și pentru voi să dea cineva mai departe de trei ori, de șase ori. La o lună sau două, ar exista o miraculoasă faptă bună pentru fiecare. Și fenomenul s-ar întinde tot mai mult. Chiar înainte de a apuca să dai mai departe, cineva îți va da ție, din nou. După o vreme, vom pierde urma. O să ne înghesuim cu toții încercând să găsim oameni pentru care să facem o faptă bună. Nu vom ști niciodată cu certitudine dacă am fost implicați. Doar o vom ține așa, înainte.

Întrebarea pe care am auzit-o cel mai des… de fiecare dată când am fost intervievat de televiziuni, de fiecare dată când cineva m-a oprit pe stradă. Mă întrebau: „Cum a fost primită ideea lui Trevor în clasă, când au auzit-o prima dată?” Le-am spus adevărul. Le-am spus că a fost primită cu o lipsă de respect evidentă. A fost văzută drept ridicolă. Pentru că le cerea oamenilor să contribuie pe bază de onoare și încredere și pentru că promitem că facem tot felul de lucruri, dar, în cele din urmă, oamenii se ajută numai pe ei înșiși. Pentru că sunt egoiști. Nu le pasă. Nu se țin de cuvânt. Corect? Oamenii nu au onoare.

S-a oprit, de parcă ar fi așteptat ca mulțimea să-i răspundă. A făcut o pauză după întrebarea pe care veniseră cu toții aici ca s-o pună. Clipa plutea greu în aer.

— Atunci ce faceți voi aici, cu toții? Dacă nu vă pasă. Nu mă întrebați

dacă oamenii chiar vor da mai departe. Spuneți-mi. Voi o s-o faceți? Fiecare dintre voi chiar o s-o facă? Este lumea voastră. Așa că voi decideți. Sunt copleșit. Cred că trebuie să beau un pahar cu apă și să stau jos. O să pornim curând, la lăsarea întunericului, într-un marș la lumina lumânărilor. Așadar, gândiți-vă la asta și veniți alături de noi.

Camerele au rămas pornite. Nu se mișca nimeni. Chipuri îl priveau în tăcere. Aplauzele au izbucnit ca un tunet, împrăștiindu-se în susul și în josul străzilor, în toate direcțiile, mai repede decât putea vedea Reuben, mai departe decât știa că fusese auzit. Lumea întreagă aplauda ideea lui Trevor.

∵

La lumina lumânărilor, Reuben a recunoscut chipul lui Chris.

Arlene l-a strâns tare pe Reuben de mână.

— Uite cum stă treaba, a spus Chris. N-o să avem chiar un marș la lumina lumânărilor. Sigur, toată lumea a adus o lumânare. Dar aici avem probabil treizeci și cinci de mii de oameni. Cum o să pornească în marș atâția oameni? Adică, de unde până unde? Orașul este plin. Așa că doar o să se alinieze pe stradă. Înțelegeți? Vor deschide o potecă pentru voi, să înaintați. Până în mijlocul lui Camino.

— Vii cu noi, Chris, a spus Arlene repede, prinzându-l de mânecă.

— Nu. În niciun caz. Nu e locul meu lângă voi.

— Pe naiba nu e. Cine le-a zis oamenilor ăstora despre Trevor?

— Totuși, nu fac parte din familie.

— Nici eu nu sunt rudă de sânge, a intervenit Reuben. Are dreptate. Vii cu noi.

Doi polițiști în uniformă mergeau de-o parte și de alta, încadrându-i. Reuben și-a strecurat brațul pe după al lui Arlene.

Lumânările pâlpâiau în noaptea liniștită, în timp ce ei înaintau.

Becurile de pe stradă nu se aprinseseră încă. *Intenționat?* s-a întrebat el. Nu părea să conteze. La fiecare colț de stradă, străluceau mii de lumânări, luminând strada ca o lună plină înălțată pe cer pentru un moment.

Înaintea lor se întindea o panglică întunecată și subțire, o potecă deschisă pe mijlocul străzii, croită pentru ei.

Ici și colo, se întindea câte o mână care îi atingea ușor umărul sau mâneca. Chipuri blânde, rotunde ca niște luni, străluceau în cercurile de lumină ale lumânărilor.

O femeie s-a întins și l-a luat de mână:

— Eu o să dau mai departe, a spus ea.

Apoi, bărbatul de lângă ea a spus același lucru:

— O să dau mai departe.

Au trecut pe lângă un polițist călare pe un armăsar roib. Stătea tăcut, drept, privindu-i. Într-o mână ținea hățurile, în cealaltă o lumânare.

— O să dau mai departe, a spus el, privind în jos spre ei când au trecut.

S-a împrăștiat de-a lungul șoselei ca un val, reverberând de zece, de douăzeci de ori mai adânc în mulțime. Aceste cuvinte simple i-au urmat pe potecă, luminându-le trecerea. Un angajament pentru fiecare lumânare.

Toți au spus că vor da mai departe.

Notă despre această ediție

Mi-a luat aproape douăzeci de ani ca să iau în serios ideea de a deveni scriitoare. Un an sau doi după ce acel *Dă mai departe* s-a transformat în mod serios în ideea de a deveni o carte.

Acestei ediții i-a luat paisprezece ani ca s-o urmeze pe cea originală. Pentru că, atunci când am scris prima dată *Dă mai departe,* nu numai că nu era datată în trecut, dar nici nu era scrisă pentru copii. La fel cum nu-mi imaginam că oamenii chiar ar da mai departe, nu-mi imaginam nici că niște copii ar fi interesați s-o citească. Destul de repede a devenit clar că, totuși, lucrurile nu stăteau așa. În 2001, cartea a fost nominalizată în lista Cea mai bună carte pentru tineri a Asociației Bibliotecilor Americane. Și, cu asta, a trecut la publicul din licee. Elevii mai mici au rămas pe dinafară.

Până acum.

Este aceeași carte, doar că un pic mai scurtă și mai potrivită pentru cititorii tineri. Personajele și povestea au rămas aceleași.

Un singur lucru s-a schimbat, totuși, un pic. Am făcut finalul ușor diferit. L-am lăsat mai deschis. Știu că o să primesc o mulțime de întrebări în legătură cu asta. Copiii, dar probabil și adulții, o să-mi trimită e-mailuri ca să mă întrebe ce s-a întâmplat după ce s-a sfârșit și ultima pagină.

Dar ficțiunea nu funcționează așa. Nu am o cheie secretă pentru orice parte a poveștii care nu e scrisă pe pagină. După ce m-am oprit din scris, totul depinde de voi. Aceasta este magia unei povești. Este o combinație între imaginația voastră și a mea. Orice se întâmplă în mintea voastră este la fel de real ca lucrurile care se întâmplă în mintea autorului.

Așa că nu-mi scrieți ca să mă întrebați cum s-a terminat povestea. Scrieți-mi ca să-mi spuneți cum s-a terminat pentru voi.

O să punem laolaltă resursele pe care le avem și o să construim o poveste memorabilă. Și poate… cine știe… o lume mai bună.

— Catherine Ryan Hyde

[1] O disciplină de studiu predată în ciclul primar şi gimnazial, care include geografie, istorie, educaţie civică şi sociologie (N.t.).

[2] Unul dintre tricourile oficiale ale Ligii Naţionale de Fotbal din SUA (N.t.).

[3] Sloganul campaniei electorale a lui Ross Perot, opozantul lui Clinton şi Bush (N.t.).

[4] Joc de cuvinte intraductibil: „Decided to sleep on it, but he didn't sleep well" (N.t.).

[5] Un model de autoturism fabricat de Pontiac în perioada 1964-1974 (N.t.).

[6] Model Ford (N.t.).

[7] Este vorba despre sistemul piramidal, la modă în anii 1980, al trimiterii unei scrisori către un număr de persoane, cărora li se cerea să trimită mai departe acelaşi conţinut, către acelaşi număr de persoane, fiecare (N.t.).

[8] Membru al unei subculturi originare în Marea Britanie (N.t.).